

distātia. Quia radīi visuales denarii ex-
 istētēs in fūdo peluis plene aq̄ / vniūf
 ut possit m̄ multiplicari p̄ aquā, s̄ in
 omittētē medio rariori frāgūt a p̄pe
 diculāi. Et sic apparet de naiḡ in occur-
 su radīi visuali cū cathero: et apparet
 maior q̄ sit et in alio loco: Et cadē
 de causa. baculū h̄ns medietate in aq̄
 et h̄ns medietate ext̄: apparet fractū
 Quia illa p̄s q̄ est in aq̄ videt̄ p̄ radios
 refractos a p̄ediculāi: ideo apparet alibi
 et maior q̄ sit: nō aut̄ alia medietas:
Tercia q̄. Nullū radīū visuali frāgūt
 in medio vniūfōmi. Patet. Quia nō est
 maior ratio q̄re frāgūt̄ in vna p̄te q̄ in
 alia:
Quarta q̄. Radīū visuali b̄n̄ reflec-
 t̄ in medio vniūfōmi. Patet de illo de
 quo dictū ē q̄ videbat̄ fariē suā an̄ se ī aere.
 patet et̄ q̄ sunt d̄ p̄s ī 2° de aīa. q̄
 silē ē de sono et̄ h̄on. et de luce. q̄ p̄ sit
 reflexio soni in medio. sicut et̄ luminis.
 s̄ reflexio soni et̄ lucis nō est nob̄ mani-
 festa. nisi fiat ab aliquo corpore / p̄hibē-
 te oīo vltiorē pressū soni et̄ luminis:
 Patet et̄ q̄clusio q̄ lumē debilit̄ ē mag-
 na distātia a corpore luētē: q̄ p̄. Quā
 in sua multiplicatōe q̄tinue debilitat̄:
 q̄ q̄tinue maḡ et maḡ distat a suo fonte:
 nō q̄to ē aliqd̄ maḡ q̄ūctū suo fonte: ta-
 to fortis est: Ita patet q̄ nō equales reflec-
 ones sūt in quolibz p̄nto medī: s̄ sūt
 maiores l̄ minores s̄ maiorē l̄ minorē
 distātia a corpore luminoso:
Quinta q̄clusio. Radīū p̄ediculāis nū-
 q̄ refrāgūt̄: s̄ b̄n̄ reflectit̄:
Secūdu q̄ q̄n̄ aer nō est purḡ sit refrac-
 tio radīōz visualiū deloge. Quā aspiciētēs
 in mari nauēs. deloge iudicāt q̄n̄ q̄
 mali sūt fracti et̄ p̄ refractōz facta ī aere.
 sol et̄ videt̄ maior in omniū q̄ ī midū. q̄d
 q̄git̄ p̄ vapores eleuatos in aere disgre-

gūtes radios visuales. Et p̄ eādē causā
 littera visa p̄ vitruū apparet maior: Et
 aut̄ p̄ aquā p̄t̄ fieri reflexio l̄ refractio. p̄s:
 q̄ aqua est sp̄ssior aere. Patet et̄ ad festū
 q̄ videm̄ imaginē manū in aqua:

Quequidē q̄da q̄es collecte ex copula-
 tis Taberti de mōte artū et sacre theo-
 logie p̄fessoris iuxta doctrinā facti
 Thome de aīno: circa octo libros phisī-
 corū Aristotelis: **E**x quōbz sup̄. l̄. lib.

Quecū q̄ sit s̄m̄ libri phisicorū
 p̄batur aut̄tibz. et rōibz: **Q**uātibz.
¶ 1°. An̄. 6°. meta. vbi dicit̄ phi-
 sica theorū q̄da est. i. sc̄a speculatiua:
 s̄ theorū est circa tale ens q̄d potest
 moueri. i. circa ens mobile. **¶** Et. xi^o.
 meta. dicit̄. Sc̄a speculat̄ entia: nō
 inq̄tū entia: maḡ aut̄ inq̄tū motu
 p̄cipat̄: Et pauca r̄positū d̄. Sc̄a ac-
 cidentia et p̄n̄ speculat̄ entia: nō inq̄tū
 entia: **¶** Quōbz. **¶** 1°. Hor debet p̄ri
 pro s̄b̄ q̄d ingredit̄ diffōem passiōis p̄n-
 cipalit̄ in sc̄a q̄sidate: s̄ ens in p̄o q̄d
 est mobile. p̄t̄ in diffōe motū (q̄ est
 p̄ncipal̄ passio cōsidata in ista sc̄a): **¶** Et.
 Et q̄ ens in p̄o capiat̄ pro s̄b̄ motū. p̄s
 ex 2°. diffōe motū in qua expliat̄ p̄t̄
 q̄d expliat̄ d̄ in p̄o diffōe s̄ q̄ sit entis
 mobilis. **¶** 2°. Illud est s̄m̄ sc̄e de quo
 passio p̄ncipalis in sc̄a q̄sidata visitat̄:
 s̄ capiēdo mobile cōit̄ (quomō et̄ de ip̄o
 t̄tat̄ in phisīcā nālī) quēt̄ entī nō inq̄tū
 ens / s̄ entī mobilī: s̄ ens mobile est
 s̄m̄. **¶** 3°. Illud est s̄m̄ aliḡ sc̄e q̄d
 p̄mo cōsidat̄ in illa sc̄a. nō t̄st̄ed̄
 metas. ad q̄d oīa alia q̄sidata h̄nt ordīz
 et attributiōē: s̄ sit est de ente mobilī:

g rē. Maior p̄t ex rōe s̄bi: s̄b̄m enī
est circa q̄d r̄satur intentio autoris.
¶ Minor p̄t q̄ oīa alia tradita in his
libris h̄nt ordīez ad ip̄m ens mobile:
l̄ s̄t p̄m̄: entis mobilis: l̄ s̄t passioēs eēt
mobilis et p̄tes: l̄ s̄t mouētia. De p̄m̄
entis mobilis habet in p̄: et 2. De pas
sioibz: in 3. et 4. De p̄tibz: habetur
in 4. et 6. De mouētibz: in septio et
octauo. **H** arguit: Ens mobile nō est
s̄b̄m. **P**bat: q̄ est p̄mo r̄sdatū: s̄ s̄b̄m
est vltio r̄sdatū q̄ habet rōem f̄m̄i.
¶ **D**z q̄ s̄b̄m aliḡ s̄cē caput duplici. **Q**uo
s̄d̄m se et absolute: et s̄ ḡfusa ḡgnitōez:
et sic est p̄: r̄sdatū et notū: et habet
se sicut p̄m̄ r̄sdatōis: q̄ ḡfusa ḡgnitō
nō est p̄ in nob. **A**lio: caput s̄b̄m s̄
eig p̄tes: et s̄ d̄fictū ḡgnitōez: et sic
est f̄m̄ing r̄sdatōis: q̄ ḡgnitō s̄bi in
s̄cā acq̄rit ex eig p̄tibz p̄m̄p̄is et pas
sioibz in s̄cā r̄sdatōis. **D**ut at̄ triplices
p̄tes. s̄ s̄b̄ctie. de q̄bz p̄dicat̄ totū in
recto. ut h̄o est aīal: alie s̄t p̄tes p̄a
tīue. de quibz et p̄dicat̄ totū in recto
(s̄ p̄s ḡretie accipit̄) ut r̄sibile est
homo: alie s̄t p̄tes r̄egles. de q̄bz totū
p̄p̄e nō p̄dicat̄. (Et hoc ē v̄ez de p̄tibz in
r̄eglibz eētialibz sicut s̄t mā et s̄o: si
ue de p̄tibz r̄eglibz q̄tītatibz. sicut s̄t
manū caput et ceterē p̄tes aīal: et d̄es
iste p̄tes inuentū in ente mobili. Et q̄
oīa hic r̄sdatū h̄nt ordīez ad ens mobile.
¶ **Q**uo dicitur mat̄h̄e est de ente sep̄ato
a mā sensibili: sicut de suo s̄b̄o. ita p̄bi
sicut est de ḡuato ente ḡuato mē se s̄bi
li (q̄d est ens mobile): q̄ est vna s̄cā
de ente mobili. **A**r. Idem nō est
s̄b̄m totū et p̄s: s̄ ens mobile ē s̄b̄m
totū p̄hie nāl: q̄ nō est s̄b̄m s̄cē.
istig libri. ¶ **D**z q̄ idem eodē mō ac

ceptū nō est s̄b̄m totū et p̄s: s̄ alio et
alio mō acceptū. **E**ns enī mobile dupli
citer accipit̄. **Q**uo: s̄ se n̄t et sic ē s̄b̄m
libri p̄h̄sicoz: q̄ ibi d̄fict̄ de passioibz
entis mobilis s̄ q̄ h̄m̄i. **A**lio: accipit̄ ens
mobile: sicut s̄ se: et suas p̄tes: et sic est
s̄b̄m totū p̄hie nāl: q̄ de p̄tibz entis mo
bilis d̄fict̄. in aliis septē libris p̄h̄sicoz
libz. **A**r. videt̄ q̄ corp̄ mobile sit
hic s̄b̄m: q̄ nō ens mobile. **P**bat: quia
proxia d̄fictio debet addi p̄io d̄ficti
bili: s̄ mobile est proxia d̄fictio corp̄is:
q̄ debet addi corp̄i et nō ens. ¶ **D**z
q̄ duplex est d̄fictio. **Q**ueda est ḡuati
nā d̄fictibili (ut h̄o est r̄sibile) et talis
debet addi suo p̄io et p̄io d̄fictibili: q̄ a
lias nō eēt ḡuatiabilis: **A**lia nō ē ḡuati
lis: ut r̄sibile resp̄cū aīal: et tal d̄fictio
nō addit̄ s̄ p̄io d̄fictibili. Et sic est hic.
q̄ mobile nō ḡuati ad ente: eo q̄ n̄t
s̄t entia imobilia. **A**r. p̄t d̄ia q̄ mobile
capit̄ duplici. **Q**uo: pro s̄cā rōe r̄sde
radi. et sic nō est p̄io d̄fictio s̄bi. sed
potū d̄na l̄ sup̄lens lōnd̄nē. **A**lio:
accipit̄ loco passiois. Et sic accipitur
duplici. **Q**uo: p̄e et limitare ret̄ sic so
lū ḡuati h̄n̄tibz q̄tītatē (sicut 6. huius
d̄iat Ar): et sic ē p̄ia d̄fictio corp̄is.
Alio: capit̄ cōtē: s̄ q̄ et ḡuati aliis r̄eg.
(et sic pluries v̄tūtur aīal: hoc nōie mobi
le: s̄ q̄ d̄: obiecta mouēt potētias: et sic
mobile nō est p̄ia d̄fictio corp̄is: s̄
entis: q̄ entia noncorp̄ora mouentur.
(p̄e enī nō s̄t corp̄ora): et n̄ mouētur
ad obiectū.
Quo: Quare corp̄ mobile nō p̄t ēē
s̄b̄m libri p̄h̄icoz. **D**icēdū q̄ hoc
ideo est. q̄ s̄b̄m aliḡ s̄cē debet ēē notone
p̄suppōitū in tali s̄cā: s̄ corp̄ mobile nō
est h̄m̄i. s̄ ens mobile. **D**icēbat enī aīq̄

et pncipue Democritus dicitur mobilia esse mobilia: si manifestum est quod mobilia non sunt corpora: et tunc sunt entia: ideo mobilitas de ente nota est: et non de corpore. Et philosophorum probatur autem de corpore esse mobile: et quodam modo demonstratur corpus mobile esse.

¶ Illud debet assignari sibi aliquid scilicet quod non creditur a passione principaliter in sua consideratione: sed corpus creditur a mobilitate: quia etiam anima separata a suis sensibus est mobile: sicut clare patet in sacramento altaris ubi quantitas movetur ad species sacramentalibus.

¶ Quia est per se mobilis motu quantitate: si materia non est corpus: quod non potest adicere sibi considerationis naturalis philosophice (que est principalis de mobilitate) tunc de passione esse corpus mobile. Arguitur autem philosophorum probatur passionem in esse sibi: quod non probatur sibi esse. Sed quod quibus autem principaliter probatur passionem mobilitatem esse corpus: ex illa tamen probatur quod probatur sibi esse: et hoc ideo quia solum est species motus sibi: sicut ex solum ratione considerationis. Et sile est si aliquid probaretur mobile de azimo: et mobile ponitur pro dicitur ipse azim: ille et probaretur azim esse. quia esse azim est ex sua dicitur: sicut et esse quilibet species. **¶** Car. hoc est sibi in aliqua scientia: quod in tali scientia inquitur: si in corpore mobile inquitur in hac scientia (quod si materia et solum): quod. Sed quod non oportet hoc esse sibi attribuitis aliquid scilicet: quod in tali scientia investigatur: si bene se quod est principaliter considerationis. Dicitur per in libris metaphysicis: in quibus autem inquitur de principis sibi: et tamen sibi non est sibi metaphysicis: si ens inquitur ens. **¶** Car. Dicitur mobile esse sibi: sequitur quod ista scientia esse subalternata metaphysicis (quod contrahit sibi metaphysicis). Et hoc est argumentum eodem de rhoma. Sed quod ad subalternationem non sufficit quodammodo generatio:

si requiritur quod sit generatio extrinseca: quod hic non est: quia nichil subest fugit rationem ens. Aliud enim est quod qualitas generatur quantitate sicut sit in perspectiva: ubi linea generatur ad visuale: et in musica: ubi numerus generatur personam. Sed enim dubium est quin sonus sit extrinsecus numero: et visuale extrinsecus linee. Et requiritur quod subalternata scientia non habeat propria principia: quod est simpliciter solum de philosophia.

Quia sicut: et a quo scientia habeat unitatem. Ad prima parte dicitur: quod sic: per vna forte rationem considerationis in sibi. Ad 2a parte dicitur: quod scientia habet unitatem a sibi accepto: si forte rationem considerationis. Et hoc patet a fortitate: et ratione. **¶** Quia dicitur: per posteriori.

¶ Quod sicut. Quia ab eodem est unitas rei et entitas rei (aut ens et unum generatur): si a forte ratione considerationis. **¶** Quia est species scientie: quod et unitas. Dicitur enim in omnibus rebus species sue unitas species sunt a forte: sicut in scientiis species sunt a forte ratione considerationis: et non a materia. **¶** Quia sunt ex consideratione scientie. Considerando enim scientias nos invenimus quod in vna scientia multa considerantur malit: sicut per in philosophia quod considerat corpora superiora in corruptibilia: et inferiora corruptibilia: si ordinem ad aliquam forte rationem considerationis: quod est mobilitas. Et est sile exemplum ex parte tunc de musica quod considerat cantu hominum: autem et instrumentorum musicalium: si rationem armonie.

Quia non sumat forte rationem considerationis. Aliquo sumi dupliciter. **¶** Uno: simpliciter et a parte. Et sic sumit a parte ex parte: quod principia: quod principia ad generabile: sicut forte ad materiam: et lumen ad colores. **¶** Alio modo sunt quo ad nos: et sic sunt a passionibus. Quia nos cognoscimus quod alia est forte ratione ratione

sidandi in sbo ex quo refertur ad alia et
 alia passione: **¶** Et rō istoz est qz ex pñ
 apñs et passionibz valet demitatio: que
 gnāt scām. Exēpl grā hō s diūsas pas
 siones et diūsa pñ: / habet alia foilem
 rōem qsidandi: qz in phica hō refertur
 ad passionē q est mobile: in ethica aut
 ad passionē q est felicitabile: in medicina
 in ordine ad sanabile. Et h has passioēs
 habet alia et alia pñcipia: qz pñ: eis
 s q mobil sst mā et foiret h q felicitā
 bilis est libez arbitriū: s q sanabilis
 qtuoz pñe qūitates adiuue proportionate.
 Et sic pñ qz h diūsas foiles rōes qsidan
 di: homo habet alia et alia pñ: ~
Quid iportet foil rō conside
Qrad. Quidē qz hnt relationem
 s diū ipig sicut ad pñ: et passioēs: qz
 foil rō qsidandi h illa diūficatur: Et
 hoc patet ex duobz. **¶** Amo ex rō dicto. qz
 d: viter qz foil rō qsidandi / habet se ad
 sōm scē: sicut dñā ad genz logia. Cā
 sicut p dñā qsidant spēs. et rō hnt genz
 ad spēm. ita p foile rōem qsidandi qsi
 tū: spēs sūe sōm scē. et rō hnt sōm ad
 aliqua spēm scē: Et sicut dñā nō disti
 gnit realit a gñe: ita nec foil rō qsidan
 di a sbo. **¶** 2o Cā plerūqz idē ē nomē
 passiois et foil rōis qsidandi. qz hoc
 nomē pōt iportat sicut passionē. ita ordies
 ad pñ: et passioēs: Ex quo patet qz nō
 est qplexio. s sicut / si sōm ex foil
 rō qsidandi vniat adiuue. nū qplexio
 real et ipā / sit illaz rez q hnt adiuue
 diūsitatē reale. vt homo et albz. **¶** Argu
 it. Di foil rō qsidandi dicit relationē
 rōis: tūc phica eis scā rōis. Cōnā pñat.
 qz spēs scē sumit a foil rōe. si ergo
 dñā scē sit aliq rōis: qz scā eis al
 qd rōis. **¶** Adz duplinc ad argumētū:

¶ Amo qz foilis rō qsidandi d: relatio
 rōis: nō qz est 2o. vltio / l aliqd factū
 p rōem. s qz est relatio s diū / nō disticta
 realit conf id qd refert p tale rōem.
 Et ideo nō oportet diū scām rōis: cuiqz
 foil rō qsidandi est relatio s diū. **¶** Adz
 pōt diū qz sōm pōt referri p relationē
 duplinc. **¶** 1o nō: sic qz talis relatio sit
 passio ipig sōi. et sic in logica sit rela
 tio ipig sōi ad relationes rōis. qz scē
 rōiones q sū passioēs qsidate in logica
 sū relationes rōis. Et sic verū est qz qñ
 sōm refertur ad relationes rōis q tūc
 sit scā rōis: qz tūc enā pñ: sū aliqd rōis:
¶ Alio refert sōm ad relationē rōis sicut
 ad foile rōem qsidandi: et ex hoc nō sit
 scā rōis: **¶** 2o est: qz tūc pñ: manet rea
 lia. Et hoc pñ in libro physioz q est de
 pñ: sū mutatioē q sū realia sū mā
 fo: et puatio: Et ergo vbiqz est
 relatio rōis ad passionē rōis in ordine
 ad passionē reale ē scā real: et vbiqz
 est relatio rōis ad passionē rōis ē scā
¶ Quid rōis ens sit equoat: et rōis:
¶ vtz sit equoat a casuzant a con
 silio. **¶** 1o intellectū quibz scēdū qz eplicat
 aliqd de alio pōnat. **¶** 2o nō: s eadē rōem
 siphicat: et sic ē pōnatio vniuocū. **¶** Alio
 s rōes diūsas oio: et sic ē pōnatio equoat:
¶ 3o s rōes pñ diūsas / et partim easdem:
 et sic ē pōnatio analogica sūe equoat a cō
 silio. qz ibi sū mltā hntia ad scēdū. l ad
 alterz / aliqua habitudiez: qz tū sū referūt
 ad vñ nō solū gñe aut spēs / s et nūo: vt
 patet de sanitate q est in aiāli subiectū:
 et illa eadē sanitas (et in nūd) sit per
 medicina: et sicut p vniā. **¶** Hoc ergo
 probat qz ens est analogū. pōt autibz:
¶ 2o pōibz: **¶** pñ: **¶** 1o sic. Ens nō
 est vniuocū. ens nō ē siphicat equoat: qz

est analogu. A sufficienti diuisione rē:
infra. qoe septia sequēt. Quare ens nō
habet se ad deū et ad creaturā / pure eā
uore / s analogie. In fine. Concluditur
ergo q ens est analogu ad deū et cre-
aturā / ad sbam et actūs.

Quāduplex est ordo analogie:
Quādū q duplex. **P**rimo e sōm
quē aliq dicitur analogata. q referūt
qd aliqd tūū. sicut sanū in uina / sanū
in medicina dicit analogata. q referūt
ad aliqd tūū s; ad sanū in aīali. **A**liq
est ordo s que aliq dicit analogata s q
referūt ad iūū. sicut militare dicit ana-
logu ad ipm milite. et ad ea q referūt
ad milite. sicut s; equū arma et silia.
In analogia aut entis est sōd modus a-
nalogie. q deq et creatura / sba et actūs
dicitur analogata (nō q referūt ad aliqd
tertū. s; q hnt ordies ad se iūū. sicut
creatura ad creatōē: et actūs habet or-
dies ad sbam. q d; p. meta. **A**ctūs nō
est ens: s entis. **E**st aut et alia diuīsiō
analogoz. q; **A**liq analogia sumit
sōm genū cause efficiētis: sicut militare:
Aliq analogia sumit sōm genū cau-
se mā. sicut analogia entis ad sbam et
actūs. q actūs habet ordies ad sbam / sōm
ad genū cause mā. **A**liq sumit sōm
genū rē final. sicut analogia sani i aīali.
q sātas aīal est finis alioz sanoz / sicut
ipig sani in uina et medicina. **E**t nō
sumit aliq analogia in genū cause forūū.
q qūz queniūt in aliquo forūū s; uniuo-
ca / et nō equoz: cū q analogia spectat
ad equocationē: sic nō pōt ee aliq analo-
gia s; genū cause formal.

Quāduplex est ordo analogie:
Quādū q duplex. **P**rimo e sōm
quē aliq dicitur analogata. q referūt
qd aliqd tūū. sicut sanū in uina / sanū
in medicina dicit analogata. q referūt
ad aliqd tūū s; ad sanū in aīali. **A**liq
est ordo s que aliq dicit analogata s q
referūt ad iūū. sicut militare dicit ana-
logu ad ipm milite. et ad ea q referūt
ad milite. sicut s; equū arma et silia.
In analogia aut entis est sōd modus a-
nalogie. q deq et creatura / sba et actūs
dicitur analogata (nō q referūt ad aliqd
tertū. s; q hnt ordies ad se iūū. sicut
creatura ad creatōē: et actūs habet or-
dies ad sbam. q d; p. meta. **A**ctūs nō
est ens: s entis. **E**st aut et alia diuīsiō
analogoz. q; **A**liq analogia sumit
sōm genū cause efficiētis: sicut militare:
Aliq analogia sumit sōm genū cau-
se mā. sicut analogia entis ad sbam et
actūs. q actūs habet ordies ad sbam / sōm
ad genū cause mā. **A**liq sumit sōm
genū rē final. sicut analogia sani i aīali.
q sātas aīal est finis alioz sanoz / sicut
ipig sani in uina et medicina. **E**t nō
sumit aliq analogia in genū cause forūū.
q qūz queniūt in aliquo forūū s; uniuo-
ca / et nō equoz: cū q analogia spectat
ad equocationē: sic nō pōt ee aliq analo-
gia s; genū cause formal.

efficiētis et final. qz deq est cā efficiēs
et final creaturaz. **D**eū refertur ad
sbam et actūs: et sic analogia sūt sōm
genū cause mā. Cūq rō est. qz sba com-
pāt. ad actūs in rōe cause mā: et eā
quz in rōe cause efficiētis. qz s; actūs flu-
it a sba / et p. n. eiq. l'oplexionalib; ut
actūs oīa sicut albū et nigr: l' ex p. n. eiq.
eēntialib; ut actūs p. n. sicut rī sibile et
hūmibile. **E**t cōmētarius uetis artis
circa diffōem equoz. s; uia Alberti. **T**ri-
plina s; analogā. **Q**uedā s; sicut dicit
s; p. n. eiq. ad unū. ut sanū hnt sātas
medicāe / uine / et aīal. s; p. n. eiq. ad sā-
tas aīal: **Q**uedā dicitur s; silitudiez. ut
homo hnt hoiez uex / et hoiez p. n. **A**liq
dicit s; trīsupōez. ut curs; hnt cursum
aīal / et cursū aque: **A**et ibi.

Quāduplex est ordo analogie:
Quādū q duplex. **P**rimo e sōm
quē aliq dicitur analogata. q referūt
qd aliqd tūū. sicut sanū in uina / sanū
in medicina dicit analogata. q referūt
ad aliqd tūū s; ad sanū in aīali. **A**liq
est ordo s que aliq dicit analogata s q
referūt ad iūū. sicut militare dicit ana-
logu ad ipm milite. et ad ea q referūt
ad milite. sicut s; equū arma et silia.
In analogia aut entis est sōd modus a-
nalogie. q deq et creatura / sba et actūs
dicitur analogata (nō q referūt ad aliqd
tertū. s; q hnt ordies ad se iūū. sicut
creatura ad creatōē: et actūs habet or-
dies ad sbam. q d; p. meta. **A**ctūs nō
est ens: s entis. **E**st aut et alia diuīsiō
analogoz. q; **A**liq analogia sumit
sōm genū cause efficiētis: sicut militare:
Aliq analogia sumit sōm genū cau-
se mā. sicut analogia entis ad sbam et
actūs. q actūs habet ordies ad sbam / sōm
ad genū cause mā. **A**liq sumit sōm
genū rē final. sicut analogia sani i aīali.
q sātas aīal est finis alioz sanoz / sicut
ipig sani in uina et medicina. **E**t nō
sumit aliq analogia in genū cause forūū.
q qūz queniūt in aliquo forūū s; uniuo-
ca / et nō equoz: cū q analogia spectat
ad equocationē: sic nō pōt ee aliq analo-
gia s; genū cause formal.

Et sic patet qd no est vna for corporei
 tati p opatione ad ma3 s q for e acty me
 supior et ifior. **Ar.** Aug⁹ dicit qd ¹¹
 creavit duos vna p se (s3 s3as sepata).
 et **Alcy** ppe nichil (s3 ma3 pma): q est
 vna ma supior et ifior. **Ite** Avrois d:
 q in sudameto ne nulla est distinctio: sed
 ma est sudametu ne: q in ma nulla e
 distinctio: s3 eit vna in oibg. **V** **Od** q Aug⁹
 loq^r s3 opioez plois (aug frut insecutor) q
 dicit qd alu eet eioe ne cu elis salis
 igneu: hoc aut regbat pps pmo cel. **V** **Al**
 pt dia qd est vna ma vnitae gnuar: sic
 et sbe sepate no hnt vnitae spetia: sed
 gnuar: Ad aut Avrois d3 est q ipse
 loq^r cepisse de ma rez gnuabilu et corrup
 tibilu: qd illa ma est sudametu ne. i. nal
 matationis: et illa e vna et idistia:
Ar. Si est vna: q eit vna aliq vni
 tate s3 gnuar nual/ l spetia/ l gnuar.
V **Od** q ma istoz gnuabilu et corrupti
 bilu est vna vnitae poli/ vnitae nega
 tiva et idinte: qd sic ptz. **Ma** em istoz
 ifioz s3 se accepta) no itelligit hre forma:
 sic no pt hre vnitae actuale: qd ille vni
 tes s3 nual/ spetia/ et gnuar respiciut etia
 in actu: et ideo no oportet aliqua illaru
 vnitae poni in ma. **D** q ma habet v
 nitae pole et indine s3 patet. qz illa
 ma est pol ad oes for rez gnuabilu et
 corruptibilu: mo no pt distigui ex vna for
 tm/ s3 ex oibg sil/ et p modu idine. qz idine
 pt sube cuilibz forme rei gnuabil et cor?
Ar. Ma istoz ifioz distiguit spe in
 rebz hntibz formas spetie distatas. **Obat**
 qd distinctio me est a for: at at forme sint
 spetie distate: q et ma. **V** **Od** q ista ppo
 distinctio me snt a for: pt duplicat in
 telligi. **Uno** de for qnz: et sic est falsa:
Alio de for ad qua p se ordiat tal ma: et

no p actis. **Et** d: ma p se habe ordiem
 ad illa forma qua s3 in se habet: cu p se
 psupponat de om. **Ma** q istoz ifioz per
 actis habet ordiez ad forma qua nnt habz
 qd pt illa no habet: s3 habet p se ordiez ad
 forma rei gnuabil et corruptibilis: et ideo
 ab illa for snt eig distinctio. **P** actis aut e
 sub for hois/ leonis/ bouis/ et lapidis:
Ar. Quicuz hnt ppetate vnitae ppetat
 spetia s3 vna spe: s3 ma ifioz et supior
 hnt vna ppetate in spe s3 gntate: q s3
 vnu in spe. **V** **Od** q duplces s3 ppetates
 in diuisis spebg. **Queda** s3 q fluut ex ipis
 s3 roem gnuis. et tales ppetates pnt esse
 vniq spei et in diuisis. sicut patet de sen
 sibili in hore et asino: **Alie** s3 ppetates q
 fluut ex diuisis spebg/ s3 pias roes spetians:
 et tales ppetates in diuisis spebg s3 diuisay
 spey: vt risibile et rudibile: **P** hoc q d3
 est qd quis e vna ppetas q fluut ex maria
 istoz ifioz et supior: qd in fluut ex eis
 s3 roem gnuis: pt in eis ee vna spe:
Et si dicit: Est vniq pmi acty: qd erit
 vna pma po. **V** **Od** q no est sile: qd pmi
 acty no depedet ab aliquo: s3 oia depen
 det ab ipo. **D** p^a potena ~~est~~ ab actu: et ^{depedet}
 ideo oportet potencias distigui ~~ex~~ actibg:
Quis d3 sit vna ma omi corporu
 celestiu. **Quedu** q no. **Et** ro est: qz
 ma fiat poim ex sui na. **Ad** vna: q est
 vna ma/ ibi e vna po ad forma: s3 q
 omi corpoz celestiu eet vna ma: q in ma
 corpoz celestiu eet ordo ad forz alioz cor
 poz celestiu: et p qnd ma vniq corpois
 celestis habet nate ordiez ad forma altig:
 q pt in illa mutai: et sic corpg celeste pos
 set recipe noua forma: et hoc no esset ^{posset}
 abs corruptioe poris corporis: et sic corpa
 celestia eent corruptibilia. qd e ipg. **Ex**
 quo seq^r q qdlibz corpg celeste/ ex sua ma

tota est. qz nō est aliq mā eiqde rōis
 extra hoc corpꝫ: Hoc autē impossibile ē
 dīcī de īfōibꝫ. qz mā īfōꝝ īfōꝝ vniꝫ
 corpꝫs habet etiā matīā eiqde rōis
 sub alio corpꝫ. qz mā aqz nī est eiqde
 rōis ad mā hōis: **A**rguit In oibꝫ cor
 poribꝫ celestibꝫ est vniꝫ motꝫ: qz eade
 mā in oibꝫ. Cōnā tenet. qz motꝫ cōse
 qf māz. **A**d qz qz nī corpꝫ celestia
 hnt vniā motū locale in gne. nō sī hnt
 in se illū motū ad quē seqf vnitās mē.
 qz vnitās mē seqf ex motu gnātois et
 corruptiois. qz q ex scīlūe gnānt et cor
 rumpūt hnt eade māz. qz mā vniꝫ sit
 mā alīq: sī māifestū ē qz in corpꝫs
 celestibꝫ nō ē gnātois nec corruptio: ergo
 ibi nō est vna matīa: ~

Querit. **U**t forma an gnātois
 habeat aliquod ee in matīa p
 inchoationē. **R**espondu qz circa istam
 qōem an Arīle fuerūt due opīones rō
 traie: **U**na opīo posuit latitacionē fōz
 in mā sī actū. sicut Anaxagoras. qd dicit
 qdlibꝫ in qlibꝫ pexistē actualit: **S**z ista
 opīo est pꝫ reprobata ī textu pmi libri
 phīsoꝝ: **A**lia opīo fuit qz rez nāliū
 forme nō habent oīgīez ex mā / sic qz ali
 qū pexistēt in ea. sī sīpliat adueniret
 ab extrīseco: **E**t ista opīo fuit plōis. qui
 dicit tales fōz aduenire ab ydeis sepāt.
Et Autēna dicit tales fōz aduenire
 ab īlectu sepāt: quē ipē dicit ee dato
 rē fōz: **S**z istud est īguenies. qz tūc
 eode mō acqꝫerēt forme alie: sicut aīā
 rōl: **A**ristoteles aut tenet mediā mā.
 et dicit qz forme rez nāliū partim ve
 niūt ab ext: et partim ab int: qz sūt
 ab int sī ee pōlex et sic remouet opīo
 plōis: nec sī partim ab ext: cū nō sūt

ab int sī ee actuale. et sic remouetur
 opīo Anaxagore: **E**st qz intentio Arīl
 qz forme nāles an gnātoem phabeant
 ee in mā: sī ee pōle: **I**ud autē dicit
 Arīl ab īsecutoribꝫ eiq: dupliciter expōit.
Aliq em dicit qz forme pexistat in pō mē
 sī sīiectū. qz sī mā hī nāle hīudine
 ad formā. et in illa nāli hīudine pexistit
 aliqō forme sī quādā analogiā sicut infra
 paretur: **A**li exponit sic: forme pexistat
 in mā pō mē / nō solū sīiectū. sī ee fōz
 fōzibile. **Q**uod sīc ītelligit quasi in mā
 an gnātois pexistat fōz nō sī ee sīiectū
 (sicut dicit Anaxagoras). sī sī ee gnācum
 et qfusi: qd ē pōle: nō solū se tenes ex pte
 mē (sicut dicit pma opīo): sī ee se tenens
 ex pte forme: **Q**uod autē fōz nō sit in
 choata sī pōm fōzle fōzibile pbat p. aūt
 bꝫ: **2**o rōibꝫ. **P**onit qdē qzoz aūtē
 in hoc pmo libro: illi positioi cōtrarie.
Admo em dicit Arīl qz pūatio nō manet.
 sī matīa manet: sī aut pūatio faret fōz
 īchoata: qz ee pūatio manet. **2**o dicit
 Arīl qz pūatio est ens actūs: qd lēz est
 falsū de fōz. **3**o dicit Arīl qz pūatio ē
 ens p actūs. et machinat in maleficiū fōz
 me. n. gītat forme: qz pūatio nō hat formā
 inchoata. **4**o dicit Arīl qz mā sī sūpīo
 rōem / appetit formā: qz nō appetit ea sīc
 ee fōzle fōzibile: **C**Pro ītellecū istoz
 est scīdū qz oēs ponētes qūtrūz īchoa
 tiones fōz / dicit qz fōz est īchoata in
 mā p hoc qz mā habet ordīez ad aliquā
 formā: et qz ordo mē ad formā (quā nī hī)
 est grā pūatiois: ideo dicit qz pūa
 est fōz īchoata. **Q**ui qz dicit qz fōz sīc
 choata sī ee fōzle fōzibile: dicit hoc ee fōz
 le fōzibile fīari p pūatioēz. **E**xēpli grā
 pūa. est nega. forme in sīd apto nato:

illa aptitudines dicitur Albertiste esse forma
 inchoata: sed Thomiste dicitur illa aptitu-
 dies esse potius subiectiva me. **P**otest etiam
 idem reprobari rationibus: et per rationibus ostenditur:
 2. ad impossibile. **C**omo potest tribus rationibus
 ostensius reprobari: si tria que inveniuntur
 in naturali mutatione: scilicet subiectum motus, terminus
 motus, et ipse motus h. e. **P**rimo ex parte subiecti
 motus, quia oportet in omni motu seu mutatione
 subiectum motus in toto a quo intelligitur subiectum
 terminum ad quem. **Q**uia si terminus a quo habet
 terminum ad quem, tunc non movetur ad terminum
 ad quem. Et hoc est quod dicitur solet quod omnis motus
 est de toto in toto: ergo oportet subiectum
 in generatione naturali in termino a quo intelligi subiectum
 negatione terminum ad quem scilicet forme subiecti. **Q**uod
 potest dici quod forme subiecti per se in materia ante generationem.
Hec valet si dicitur quod inchoata per se forme
 subiecti generis, quia non habet speciem: quia tunc forme esse
 prius habet essentia generis. **T**unc sic arguitur. **Q**uod ad
 dicitur aliam habent essentia hoc est actus: et forma
 subiecti adveniens per generationem est actus, nec est
 inchoata abveniens in adventu forme: sed modus
 eius per se. **2.** ratio sunt ex parte terminum
 ad quem sue forme accipit per motum: et stat
 in hoc. **I**ndivisibile ubi est, ibi totum est,
 et ubi est deest, ibi totum esse deest: si forma
 subiecti deest ante generationem, et est indivisibile: ergo
 deest totum, et non est ibi habet essentia generis. **S**i ad
 est: quod totum adest, et sic est ibi habet essentia generis
 sicut dicitur Anaxagoras, et non solum habet esse
 generis. **Q**uod probatur dupliciter. **1.** **Q**uia
 forme accipit per generationem sicut terminus motus: quod
 non potest. **2.** **Q**uia omnis motus fit per vigentia
 terminum scilicet forme. **H**ec valet si dicitur
 quod forme subiecti adest habet essentia generis: si deest habet esse:
 et hoc per tria. **1.** **Q**uia forme subiecti est indivisibile
 non solum subiectum essentia generis: sed etiam habet esse. **I**lle enim
 forme suscipit magis et minus habet esse: que
 potest per se in subiecto per actus extrinsecum: sicut si

qualitates de tria spe: **H**oc non potest dici
 de formis subiecti. **2.** quia esse non est terminus
 generis: sed forma sue essentia. **Q**uia hoc est
 terminus generis: quod est actus me: sed esse est actus
 compositus et non me: **3.** **Q**uia esse non est ipse
 de genere subiecti: quia dicitur: sed terminus genera-
 tionis est de predicamento subiecti: quod esse non est terminus
 generis. **3.** ratio sunt ex parte motus mutationis
 in se: que talis est. **G**eneratio est muta-
 tio instantanea: sed in mutatione instantanea
 subiectum mutationis stat sub toto tempore in non esse
 terminum ad quem, et in ultimo instanti accipit ter-
 minum ad quem: quod est ad totum tempus materia stabit
 sub non esse forme, et in ultimo instanti habe-
 bit formam: quod non procedit a forme in parte ad formam
 per se sicut dicitur alii. **Q**uem sequitur
 ratio ad idem: et potest esse quatuor. **1.** **Q**uia est
 forme inchoate si in materia habet esse forte for-
 bile, tunc in quibus parte materia esse forme inchoata
 (quia quibus parte materia colubz rei naturalis habet ap-
 titudinem ad quales forme: sed aptitudo
 materia esse forme inchoate: quod in quibus parte materia si
 omnes forme inchoate: **2.** **Q**uia ille forme sunt
 ibi essentialiter in se distincte, et sic in una
 re esse omnes res naturales: **Q**uia essentialiter distinc-
 tio est penes diam: cum autem si essentialiter
 distincte: quod habebunt suas partes diversas:
3. **Q**uia generis non subsistit sine specie: si ergo ibi
 ille forme subsistit generis: quod est species: **4.**
 ibi ille forme sunt indistincte sicut una forme:
 et tunc sequitur quod omnia esse unum habet substantiam: quia
 tales forme sunt ibi essentialiter et indistincte.
Quia si essentialiter sunt ibi generis naturalis et forte:
 essentia enim rei sunt a forme species: **H**ec
 valet si dicitur quod hoc esse est generis. **Q**uia esse
 generis est esse rationis et non rei per se sicut per
 se per se huius: quia generis est equum per se.
 enim **A**rguitur in septimo huius quod in genere latent
 multa: non potest dici aliquid per se huius
 esse generis, **G**eneris enim attribuitur rebus si

ee qd hnt in aia et no scdm ee quod
 hnt in rebz: Et ideo forma phabi esse
 gnaai an gnatione est forma habe ee
 logiat in ma: qd est ignem i phia:
¶ Sec pt dia q geng logicu sumat: a for
 foribili. qz tur aial no eet geng ad hoiez
 (qd est cont logicos. vl qz aia huana ha
 bet ichtoatione in ma (qd est ignem).
 qz si aial est geng hois tur habet ee for
 le foribile in hoie sicut in alio rebz).
¶ 2^a ro ad impossibile. Vel illud esse
 inchoatu qd lz for in ma e me i natu
 et g creatio: l est ab alia extrinsecu iduatu
 sz ab aliquo agente: s neutz istoz est
 ddy: q r r. Mo pmu. qz tur for eet ivoz
 ruptabil sicut ma. Qa qd est p crea
 tione in ma: hor se manet in ea. Ro pt
 dia 2^a. qz sic eet pressu in ifinitu. Qa
 hor ee ichtoatoris quod educit de ma/ ha
 bet nouu ee inchoatoris. et hor itez aliud
 et sic in ifinitu. **¶** 3^a ro ad impossibile.
 Qa magi pte aliqd fiet in pduameto
 amitu qz sbe: qd sic patet. In factoe
 enu amitu no pt aliq mo (qd atqrit
 p motu) periste. et hoc ideo: qz ille motu
 est de coatio in coatio: s nichil pte
 peristit in suo gto. Expli gra tale
 factio fit ex frigido in calidu: s scdm
 ponetes ichtoatoez for in pduameto
 sbe peristit forme s ee ipsectu. qd no
 pt dia in formis contris. **¶** 4^a ro ad
 ipple. Aliqd d: ens ab eentia: qz si ma
 habeat in se eentia forme an gnatoez
 seqret q ma eet ens in actu: et p gno
 no est ens in po: qd est simpliciter flm.
¶ 5^a ro ad impossibile. Di forme sz in
 choate in po me. vl g forme ex ntes in
 diuisis pibz me in diuisis rebz sz nuatit
 disticte. l nuatit sz vna. Di sz nuatit
 disticte: q eaa spe sic. qz maior disti

tio psuppoit mdre: et sic disticte nuatit
 psuppoit disticte: specifia: Di ille forme
 sz vna for in nuu: q vnu nuu est re
 ceptu in diuisis nuu. Expli gra ignis
 est inchoaty in ma lignu. et ee in ma
 olei. vl g forme ignis inchoate in ligno
 et in oleo sz nuatit disticte: l sz nuatit
 vna: et ergo in ligno et oleo (qz dnt nuu)
 eit aliqd vnu nuu: qd no est dnt:
¶ Quedu est q pro vitate q for an gnati
 one no peristit in ma: s aliqd forme si
 ue scdm eentia. sicut pbatu est: s per istit
 sed ee analogicu/ siue ordie ad forma.
 Habet eni ma scdm se: niale ordie ad forz:
 q in tali ordie in ma pest forma. Et sic no
 pest s ee gnatu/ nec specifia/ nec niale: s h
 ee analogicu siue vtuale. **¶** Circa qd scdm
 q duplicat peristit in alio vtuale: no? aliqd
 excellen: sicut effectz cause efficien per
 istit in sua ca vli: et sic for no peristit vtu
 alit in ma: Alio? aliqd peristit in alio v
 tualit s defectu: qz sz hor in quo peristit
 e idigniz et minus pfectu: et sic for peristit
 in ma: qz habet in ma ipsectu ee qz i se
 ipa. Et hoc est qd alii dicu q for peristit
 in ma s oatiu: s defectu siue ipsectu:
 Et ro est. qz sicut ca efficien e dignior suo
 effectu pfectior: et excellen: ita ca mali
 est idignior et ipfectior sua for: suo effru
 Et ideo sicut aliqd peristit vtuale/ excellen
 in ca efficien: ita peristit vtuale/ defectu
 in ca mali: **¶** Sed in coio arguit p:
 rebz autibz: 2^a roibz: **¶** Primo autibz:
¶ An? dicit in p: huic q ma appet forma:
 q habet in se forma ipfam/ gra qz appe
 tit pfa. **¶** Ddy qz gna no valet. Ino ex ante
 seqt oppositu gnt: qz bn seqt. si ma appet
 forma: q no habet forma. qz appetit est
 respn absent: Circa qd scdm q appetit
 accipit duplicat: **¶** 2^a ro: pro actu appete

di. et sic est s^u resp^{ect}u absent^{is}: q^uo^{ia} t^uc appetit^{us}
est quasi pet^{it}io ad aliud: **Alio** am^{pl}it^{er} ap-
petit^{us} pro p^o appetedi. et sic appetit^{us} p^o-
t^{est} e^{ss}e t^uc p^o q^uo^{ia} absent^{is}. q^uo^{ia} s^ut alia^e passiones
in appetit^u q^uo^{ia} resp^{ect}u p^os. sicut delectatio
et tristitia. **Sic** e^{ss}e q^uo^{ia} passio^{es} in appeti-
tu. q^uo^{ia} resp^{ect}u absent^{is}. sicut desidi^um timor
et spes. **Ad** e^{ss}e habet aliq^uo^{ia} spem/ de eo
q^uo^{ia} habet: s^{ed} delectat^{io} in ip^{so}. **Et** si dicit^{ur}
Appetit^{us} est p^o a^ut: q^uo^{ia} noⁿ est aliq^uo^{ia} g^ou^{er}na^{ti}o
m^o. **Ad** q^uo^{ia} duplex est appetit^{us} in g^ou^{er}na^{ti}o:
s^{ed} n^ou^o et g^ou^{er}na^{ti}o. **Quis** e^{ss}e appetit^{us}
g^ou^{er}na^{ti}o. (i. q^uo^{ia} seq^uit^{ur} g^ou^{er}na^{ti}o^{es}) s^ut p^o a^ut.
q^uo^{ia} in puris n^ou^o noⁿ est g^ou^{er}na^{ti}o. **Et** t^uc
in p^o puris n^ou^o appetit^{us} n^ou^o: q^uo^{ia} appetit^{us}
nichil aliud est q^uo^{ia} iⁿcl^usi^o aliq^uo^{ia} in p^ou^{er}o^{es}
sibi n^ou^o: q^uo^{ia} t^uc m^o iⁿcl^usi^o in sua forma/
sicut in p^ou^{er}o^{es} n^ou^o: s^ut v^ol^uta^{ti}o m^o dicit^{ur}
hab^{ere} appetit^{us} n^ou^o. **Ar.** Si m^o appe-
tit^{us} forma^e l^o appetit^{us} v^ol^uta^{ti}o: l^o plures. **Ad** v^ol^uta^{ti}o:
q^uo^{ia} habet iⁿcl^usi^o ad plures: **Rec** plures
q^uo^{ia} appetit^{us} n^ou^o noⁿ est frustra: s^{ed} m^o noⁿ
p^o plures fo^ues suscip^{ere}: q^uo^{ia} noⁿ p^o plures
fo^ues appet^{ere}. **Ad** q^uo^{ia} q^uo^{ia} m^o noⁿ poss^{et}
s^ut plures fo^ues suscip^{ere}. hoc accidit sibi ex
p^ote forme qua^e habet: **Ca** fo^ues s^ubal^{is} dat
esse simplic^{iter} s^{ed} noⁿ p^ont in vna mat^{er}ia
e^{ss}e duo e^{ss}e simplic^{iter}: p^otest t^uc success^{ive} sus-
cip^{ere} plures fo^ues. **Et** sic e^{ss}e d^oz. q^uo^{ia} m^o appe-
tit^{us} plures fo^ues: s^{ed} success^{ive} suscip^{ere} ad:
et sic ille appetit^{us} noⁿ e^{ss}e frustra. **Ar.**
Appetit^{us} m^o e^{ss}e intellectual^{is}: q^uo^{ia} noⁿ p^ont e^{ss}e n^ou^o
A^uto p^o: q^uo^{ia} est sibi iⁿcl^usi^o ab a^uto n^ou^o q^uo^{ia} est
agens n^ou^o intellectual^{is}. **Ad** q^uo^{ia} appe-
tit^{us} m^o p^ont ad duo cop^{ari}. **Uno** ad p^ou^{er}o^{es}
a quo dat^{ur} tal^{is} appetit^{us}. et sic p^ont d^oz in
intellect^u q^uo^{ia} dat^{ur} a p^ou^{er}o^{es} intellectual^{is} non
err^{at}e s^{ed} deo: **Alio** q^uo^{ia} p^ont appetit^{us} mat^{er}ie
ad id in quo est: s^{ed} ad ip^{am} m^ou^{er}o^{es}: et sic e^{ss}e
appetit^{us} n^ou^o. **Et** q^uo^{ia} res noⁿ est p^ont deno-
min^{ari} a causa effici^{ente} (q^uo^{ia} est ab extra)

sed ab illo q^uo^{ia} est iⁿcl^usi^o ip^{am}: ideo simpli-
at^{ur} d^oz est q^uo^{ia} tal^{is} appetit^{us} e^{ss}e n^ou^o et noⁿ in
intellect^u. **Ar.** Appetit^{us} n^ou^o est ad
vnu^o t^uc: s^{ed} appetit^{us} m^o est ad plures
fo^ues: q^uo^{ia} in ea noⁿ est appetit^{us} n^ou^o. **Ad** d^oz
duplic^{iter}. **Ar.** q^uo^{ia} illa aut^{or}itas iⁿcl^usi^o
de n^ou^o q^uo^{ia} est fo^ues. q^uo^{ia} illa est in g^ou^{er}na^{ti}o
et d^oz ad vnu^o s^{ed} ad iⁿcl^usi^oes. et in
spe est d^oz ad vnu^o q^uo^{ia} ad vna^e opa-
tione: sicut fo^ues ignis d^oz ad calefaci-
e^{ss}e. **Ar.** p^ont alit^{er} d^oz q^uo^{ia} q^uo^{ia} m^o noⁿ
d^oz ad vnu^o sp^{ec}ies: t^uc ad vnu^o de-
t^{er}iat^{ur} s^{ed} g^ou^{er}na^{ti}o: q^uo^{ia} d^oz ad forma^e rei g^ou^{er}na-
bil^{is} et corruptibil^{is}: q^uo^{ia} sicut m^o in spe de-
t^{er}iat^{ur} ad forma^e in spe (sicut m^o ho^uis ad
forma^e ho^uis): ita m^o in g^ou^{er}na^{ti}o d^oz ad
forma^e in g^ou^{er}na^{ti}o. **Quatio** e^{ss}e q^uo^{ia} d^oz
sp^{ec}ies et fo^ues ut dicit^{ur} in 2° hui^{us}: q^uo^{ia} p^ont
est fo^ues iⁿcl^usi^o. **Ad** q^uo^{ia} duplex p^ont
uatio. **Queda** e^{ss}e p^ont forme act^uis.
et tal^{is} p^ont s^ut in s^uo sub opposita fo^ues.
et ideo tal^{is} p^ont e^{ss}e sp^{ec}ies et fo^ues. sicut p^ont
uatio cal^{id}is est t^uc frigiditate: et de tali
p^ont loq^uit^{ur} **Ar.** in 2° hui^{us}: **Alia** est
p^ont forme s^ubal^{is} (de q^uo^{ia} n^ou^o loq^uit^{ur}). et
illa p^ont nullo m^o est sp^{ec}ies. nec de illa
loq^uit^{ur} **Ar.** in illo text^u. q^uo^{ia} in illo text^u sic
ait: **Si** aut^{em} est p^ont aut^{em} d^oz aliq^uo^{ia}
circa simplic^{iter} g^ou^{er}na^{ti}o^{es} aut^{em} noⁿ: postq^uo^{ia} co-
sid^{er}and^u est: s^{ed} in libro de g^ou^{er}na^{ti}o^{es} et cor-
ruptio^{ne}: s^{ed} g^ou^{er}na^{ti}o simplic^{iter} est g^ou^{er}na^{ti}o
s^ubal^{is}. **Ar.** **Ar.** d^oz e^{ss}e meta^{ph} q^uo^{ia} d^oz
da g^ou^{er}na^{ti}o^{es} et corruptibil^{is} fo^ues iⁿcl^usi^o
ada in m^o p^ont s^ut p^ont. **Et** hoc p^ont
de sanitate: q^uo^{ia} sanitas p^ont p^ont sana
in m^o. **Ad** q^uo^{ia} forma^e p^ont s^ut p^ont in
m^o: duplic^{iter} p^ont iⁿcl^usi^o. **Uno** fo^ues liter:
sic q^uo^{ia} fo^ues fo^ues p^ont in m^o (sicut dicit^{ur}
alit^{er}): et hoc e^{ss}e simplic^{iter} fals^u: nec sic
loq^uit^{ur} **Ar.** **Alio** p^ont iⁿcl^usi^o q^uo^{ia} fo^ues pro-
duribil^{is} p^ont in m^o s^{ed} effici^{ente}: et h^oz

est: vey: ~ / loq̄t̄ enī **Ar.** ibi q̄ dupli-
ces sūt forme artificiales. Queda sūt que
nō hnt in mā aliqd̄ p̄x̄nō. quo p̄ducāt
effectū: sicut p̄q̄ in ill̄ formis q̄ sūt solū
p̄ arte / sicut for̄ domg. **Alie** sūt forme ar-
tificiales / q̄ sūt partim ab arte / et partim
a nā. ut sicutas: et tal̄ for̄ habet p̄te ef-
fectiua in mā / et nō for̄: q̄ oportet in
corpore sanabili eē aliq̄ p̄te effectiua:
qua alia p̄o r̄firma ducat̄ ad sicutas. Et
hec p̄cipue est cor in aiali. Et ideo illa
r̄firmitas q̄ m̄ficiat cor / est r̄durabil: q̄
nō habet p̄m / quo nā se iuuat ad sicutas.
Ad cont̄ ar. Tūc nō eēt dīna in
ḡnatiōibz et corruptiōibz artificialiū / et
nāliū. q̄ sicut in nālibz for̄ nō ē r̄hoat̄
ta / ita nec in artificialibz. **Ad** q̄ ē
duplex dīna. Queda est ex p̄te cause effi-
cientis. q̄ for̄ nāl induat̄ in māz p̄ agēs
nāle. s̄ in artificialibz iducit̄ p̄ agēs
artificiale. Et hec ē bona dīa r̄ manāz
nāliū / et artificialiū: q̄ mē bñ possūt
distingui ex agētibz. **2^a** est. Q̄a in
nālibz / mā est ens in pura p̄o: hñs
ordīez nāle ad illā formā / quā recipit.
Ad mā in artificialibz est totū ḡpōitū:
et nō habet nāle ordīez ad formā quā
recipit ab arte: s̄ illū ordīem acq̄rit̄ ex
volūtate artificis. **Ar.** **Ar.** d̄t̄
in sexto de aialibz. q̄ forme nāles sūt
ab inf: et intellecty est de foris. **Dīg** nā-
les forme sūt ab intra. ergo hnt̄ p̄te in mā.
Ad q̄ **Ar.** nō loq̄t̄ de for̄li r̄hoat̄ōe:
s̄ de effectiua. Est q̄ ille intellecty q̄ for-
me nāles sūt ab intra / ex p̄te agentis:
q̄ s̄ mē nāliū rex q̄ūq̄t̄ aliq̄ v̄ty qua
forma inducīt̄ in materia: et intellecty
veit̄ de foris: q̄ nō deducīt̄ de mā / v̄ty
te agentis nālis: **Dī** nō intelligat̄ talis
autoitas de for̄li inchoat̄ōe. nūc d̄z
est q̄ forme nāles sūt ab intra p̄ quā d̄a

virtuale inchoat̄ōe: et nō actuale. **Ar.**
Dicit̄ ḡnētator septim̄ meta. q̄ tot sūt p̄oē
in mā. q̄ sūt forme: s̄ hoc nō p̄t̄ eē vey
de p̄o s̄bictiā (q̄ illa ē vna): s̄ forme sūt
r̄hoat̄e in mā. **Ad** q̄ mā accipit̄ du-
pliat̄. **Ar.** s̄ se et p̄p̄ā nām: et s̄ ē tācū
vna p̄o in mā: s̄z p̄o s̄bictiā. **Alie** acci-
pit̄ mā p̄t̄ subst̄at̄ dīuisis dispositibz apta-
tibz ip̄am ad formā: et tūc in mā sūt dīuise
p̄oē: q̄ s̄ alias disposit̄ōes / habet ordīem ad a-
lias et alias formas. **Req̄rit̄** enī alia dīssō
p̄ for̄ azini: q̄ pro for̄ equi. In ill̄ aut̄ acci-
talibz disposit̄ōibz / est q̄dā r̄hoat̄io virtūalis
effectiua: et nō for̄lis. **Ad** p̄ idem soluit̄
autoitas Auḡi qui dicit̄ q̄ in mā sūt q̄dā
oculta semina. **Q̄a** manifeste hor̄ itelligit̄
de virtūtibz artis q̄ sūt in mā: et p̄ tales v̄ty-
tes nō est r̄hoat̄io forme nisi effectiue: et h̄
patet cū dicit̄ (oculta semina): q̄ semen
s̄ **Ar.** **2^a** p̄p̄icōz p̄tinet ad gēnē cause
efficiētis. **Secūdo** r̄ōibz sic: **Ar.** **Op̄o-**
tet̄ in dñi motu eē aliq̄ flūes / manens
idem in s̄ba / et vaiatū s̄ōm eē: s̄ hoc ē
for̄ in ḡnātōe: s̄ seq̄t̄ q̄ in ḡnātōe for̄ sūt
r̄hoat̄a. **Ad** q̄ moior itelligit̄ de motu
p̄te dicto: q̄ in tali motu oportet eē aliq̄
formā q̄ manet eadē in s̄ba / in toto motu
et vaiat̄ s̄ eē: q̄ sūt maḡ p̄fecta ex m̄ng
p̄fecta sicut patet in calefactōe aque: v̄bi
moty calefactoris ē vng calor s̄ eēt̄iā: qui
cōtinue p̄ficiat̄ in s̄bictō. **Deq̄** ē de ḡnātōe.
q̄ in ḡnātōe nō acq̄rit̄ for̄ s̄ successiōe /
s̄ in r̄stāt̄: et ideo an̄ illud instās / nichil
forme p̄est. **Ar.** **Q̄ūq̄** educit̄ de aliq̄
p̄g sūt in eo. sed forme nāles educit̄ de p̄o
mē: s̄ p̄g fuerit̄ in p̄o mē. **Ad** q̄ eo mō
quo aliq̄ educit̄ de alio: sicut in eo: **Du-**
pliat̄ aut̄ aliq̄ educit̄ de alio. **Ar.** s̄ōm
eē for̄le s̄balt̄ et actualit̄: sicut aliq̄ edu-
cit̄ de domo: et sicut nō ē itelligēdū q̄ forme
educit̄ de p̄o mē: q̄ forme nō sūt in mā

sicut aliqd preest in loco l' qm mo
 sicut: **Alio** aliqd educat de alio polie
 sue actualit: et hoc peristit in eo virtualit
 no aut actualit: Et sic forme dicit edua
 de po me: Et hoc notat cu dicit q edu
 cat de po me. ad denotandu q forme p
 existit solo polie et virtualit: Dicebat
 notat forme nales pp aiām rōle: q aiā
 rōl trādit utute ipō nē: et ideo nō pō
 dit q aiā rōl sit aliq mō ichoata: l' q
 educat de po me: **Ar:** pō me / vl
 supaddit aliqd mē: vl nichil. Si supad
 dit aliqd mē: q est for ichoata: Si mi
 chit: hoc est inueniens: q tūc eēt sua
 pō: et iā nichil at pōmū ē sua pō. **Ar:**
 q nichil supaddit: Et ad argumētū ē
 dōz q duplex est pō s' actiua q est ad a
 gē sicut risibile ē pō ad ridē. et sic est
 verū q nichil at pōmū est sua pō actiua.
Alia ē pō passiua q est pō ad reape et
 nō ad agē. et sic aliqd creatū pō esse sua
 pō s' passiua: **Ar:** diuisitas est. q s' Ar.
 nono meta. Acty et pō debet eē eiqdē
 gnis: ai q acty pōē passiuē sit de gñe
 sbe s' for s'bal q est acty mē: q eē pō ē
 de pōdicamēto sbe: **Ar:** acty pōē actiue
 est actiue. q est opatio de pōdicamēto actiue:
 q oportet eē tale pōm eē aliqd actiue: et per
 gnis tal pō supaddit aliqd illi q est potētia:
Quē notz sit vna pō in mā / l' sunt
 plures. **Ar:** q pō mē est vna sbo et
 realit: s' ē diuisa rōe: pōmū pōz: q pō
 mē est eadē ai mā / sicut dōm est: sicut q
 mā est vna: ita oportet pōm eē vna:
 2^m pōz: q pō mē sit māz s' q habet or
 dine ad forz: s' māifestū ē q sit diū se
 forme / ad qd mā ly ordiez: q est alia
 et alia pō s' rōem: **Dile** est de pō ad sus
 cipiedū cōtraia: q illa pō est vna: qz ē
 ipm met s'biu: ē tñ rōe alia / pp ordinē

ad diuisa cōtraia): **Ar:** forme nales
 nō s' ichoate in pō mē: q nō eēt drā
 it pōitōes aiē rōl / artificialiū / et a
 liaz forū nālū. q aiā rōl nō ē ichoata
 sicut nec qmz alia for nāl. **Ar:** qz ē
 duplex drā. pō est. q alie forme nales
 (pō aiāz rōle) hnt ichoatōes utuātē effec
 tuā in mā: q utute seiali eduaūt de pō
 mē: hoc aut ipgē est dicit de aiā rōl:
Ar: Et si dicit: Ergo vno aiē rōliq
 ai corpore nō eēt nāl. **Ar:** qz duplinc
 aliqd d: nāl. vno d: aliqd nāl q cō
 plete sit et pfecte p agens nāl. et sic ē
 verū q vno aiē rōl ad corpū huānū
 isto mō nō ē nāl: **Alio** aliqd d: nālē
 dispositū: q s'z disposit ad hoc / ut for superior
 nālē rōducat ab aliq agēte superior in māz:
 et sic vno aiē rōl ad corpū huānū ē nāl:
 2ª drā est. q ille virtutes altāte q s'z in
 mā / disponūt māz / et s'z rōducat forz
 nales. s' virtutes altāte q s'z in seie huāno
 tñ disponūt māz. et nō rōducat formā
 s'z aiām rōle: **Ar:** tñ q s'z dōndū q aiā
 rōl in seie deperdet a corpore: qz ipōē est
 aiām rōle hnt rōducatōne p se subsiste
 do: q tūc eēt s'ba sepāta. **Ar:** d: notater
 in seie: q aiā rōl pōgē actiū s'nt rōduca
 tōes in corpore: tūc pō eē illa rōducatōne
 retine sepāta a corpore: **Ar:** Si forme
 nō s' ichoate in mā. tūc gnātōes rez
 s'nt violente: q s'nt a pñ. existēto.
Ar: qz duplex aliqd d: nālē. vno:
 ex pte pncipn actiū: et sic gnātōes nō s'z
 nales: q in mā nō ē pñ actiū s' q
 hnt: **Alio** d: nālē ex pte pncipn pas
 siū sicut dicit q motū qmū et leuū s'z
 nales: **Ar:** eodē mō eē dōz est q gnātōes
 s'z nales: q in mā ē nāl aptitudo ad forz:
 et hoc sufficit ad nālē. **Dicit** em in dif
 fitiōe violēt. 3ª ethicoz / violentū ē qn

passu no qfert vim. i. qn no est nat
ictatio ad illud qd agere nitit idua in
passu. **Ex qoibz sup 3^m libz:**

Quod sit motu centraliter
in motu. Expli gra. Motu calefactiois
e ipse calor: no qlituz acceptu: s; fluens. i.
cedet ab ee ipso ad ee pson. Et ideo motu
calefactiois no fiat calore sicut e in igne.
qz ille no tendit de ee ipso ad ee pson.
s; calore in aqua. I in alia re ab igne:
s; qz iste calor accipit pfectu ee in sbo. Et
itez notat d. qz calor in aq pfecte et sic
me calidus no est motu: qz tal calor no
cedit ab ee ipso ad ee pson.

Quod motu pressu ab ee ipso ad esse
pson: aliqd addat sup forma. **Q**ue
du qz sic: Addit em sup forma tres re
spectu sine relatioes: s; ad moues quod
pfiat illa forma in mobili: et ad sbo qd
illa forma pfectu recipit: et ad finiu
ad que que ipa sbo pfectu accipit.
Et ro illig est: qz motu e sbo fluens i motu
(ut dictu est): s; sbo no fluit in motu n
qz mobile mouet a mouete. I et pfiatur
in mobili. I et accipit finiu ad que. Ex
pli gra. calor no fluit ad accipiendu pfer
tig esse: n pnt igne. I alio calefactioe.

Oportet q forma referri ad ista tria: si sbo
debeat dici motu. **Ar.** Ergo motu rea
lis differt a finiu ad que. qz relatio ad
causa efficiete: et distiguit realis a sbo.

Quod qz motu accipit dupliciter. **Q**uo
s; sua centia: et sic iste relatioes no spectat
ad motu: qz centia motu e sbo fluens: et
sic e veu qz motu no distiguit a finiu
ad que: s; s; centia. **Q**uo accipit motu
s; sua subsistia et ee. et sic iste relatioes
spectat ad motu. Et tuc motu acceptu s; ee
pnt habere reale distinctioes qz centia forme.

Et sicut est de hoie. qz si ho capiat s; sua
subsistia: tuc habet reale distinctioes ab hoie
accepto s; centia: p ee centia hois: qd disti
guis realis ab hoie.

Quod motu sit fluxu forme sup ad
duz. **Q**uedu qz no: s; est ipa mot
foz. Et ideo ista locutio (motu e sedetia): sic
expoit (i. s; tendes): Et hoc sic pbat. qz
si motu pfer fluxu forme sup addit. et fluxu
est aliqd realis distinctio a motu et a forma
fluente: et p qnd motu no suscipit spem a
finiu. qz motu est oio diuisu a finiu: s;
hoc est totu ar. i. in mltz loc. **It** s; fluxu
est res in detraio pdicamento (qd nra est
dicit: si sit res realis sequet qz motu habet
finiu in diuisio pdicamento: et fluxu est
in uno pdicamento: et sic fluxu motu: et
motu cent res oio disparate: et sic oport
tet fluxu ponere in alio pdicamento: a mo
tu: qd nullu phoz vng: dicit. **It** Motu
et finiu dicit sicut pson et ipson i eade
spe: qz no e specia diuisio. Et sic no pnt dici
qz motu pfer fluxu realis a finiu distinctio:
qz s; eiqde spe. **Ar.** Si motu no esset
aliud qz finiu: tuc calor est motu: qd e
falsu. **Q**uo qz calor accipit dupliciter
Quo: s; se et absolute. et sic nullo mo e
motu. qz in qnz est motu: hoc mouetur:
si qz calor absolute acceptu est motu: qz in
qnz est calor hoc mouet. i. qd e falsu:
qz ignis e calidus: et in h calefactioe
no mouet. **Q**uo accipit calor s; qz est
in aliquo sbo sedet ab ee ipso ad ee pson:
et sic calor e motu. Expli gra. calor qz est
in aq tepida sedente ad pfectu calore: est
motu.

Quod actio sit in agente l i patiete
Quedu qz actio caput dupliciter.
Quo: phice. et sic simpliciter est in patiete.
qz actio est motu (ut dictu est): et motu
est in mobili. **Q**uo accipit actio logice.

et sic actio est in agente: quod est foris huiusmodi
agens foris agit dicitur: si nunc est forma
est in eo quod est foris. Et hoc est quod dicitur Gilbertus
pouitans quod actio est foris huiusmodi qua agit
dicitur: foris: in id quod subicitur. Et non
potest dici quod ista propositio (scilicet) dicitur
constituta principio siue effectus tunc non for
me. Et hoc probatur dupliciter. **Primo**: quod tunc se
quere quod foris subiectus esset actio: et est naturalis pro
quod si pro effectiua ipsa agit. **Secundo**: Gilbertus
enim pouitans potest ista diffinitionem conformari
ad diffinitionem aliam positam ab aristotele: si ma
nifestum est quod ibi (scilicet) dicitur constituta cause
foris: quod est in diffinitione actus (scilicet) dicitur illa
constituta. Et sic actio fit foris quod est in agente.
Exemplum quod in igne calefactione inuenitur
per ordinem. **Primo**: foris subiectus ignis: quod est principium et
principale principium actus et remotionis. **Deinde**
inuenitur ibi naturalis pro: quod est effectus principium effectiuum
si propter: **Deinde** inuenitur calor: de 3° spe
qualitatis. Et nulla ista est actio: quod ista
potest esse in igne absque hoc quod ignis agat:
Est quod una alia foris: quod supradedit igni. quod
ignis preedit de ocio in actu. id est de non ca
lescente in calefate: et dicitur calefactio actus:
quod calefactio est in igne: et est immediata principium
calefactionis passive in aqua. Et per illa cale
factionem passiuam (quod est foris de predicamento
passiuo) vltimo producit calor quod est motus: et
ideo passio immediata fit ab actore: quod a motu
In comitatus in **Albustay** ca. de actore
et dubio: **Primo** actio fit subiecte in agente
in solutione principali tunc in principio dicitur sic: **Actio**
igitur per ordinem se habet: Actio/motus/passio
et foris (quod est terminus ad quem): quod actio natura
lit preedit motu. et motus passionem. et pas
sio forma conueniens terminus terminum ad quem.
Hec ibi: **Primo** autem actio logiciter accep
ta fit in agente: potest multipliciter probari:
Primo auctibus. **Primo** enim Aristoteles per ethicorum

quod honor (quod est exhibitio reuentionis) est in
honorate: si honor est actio honorandi: quod
actio est in agente. **Respondeo** potest aliquis non
dici de actore immanente (quod sit in patiente: quod
tunc non est immanens: si in se). **Idem** per
per Thomam in multis passibus: quod dicitur quod
actio quous sit actus in agente: sicut in
ad relatione ad patientes. **Secundo** in **Su**
bernatio est quod actio quod non potest esse in gu
briato: si in gubernate: quod actio est in agente.
Et iterum Actio creatiua significat ut
aliquid in create: et non in creatura: quod
creatio passiuus sit relatio in creatura: sicut
in pro huius dicitur est: **Primo** si actio est
in agente sicut in subiecto. **Uerum** ipsa subiectus agit: foris
et sic agens se agit quod se habet illa forma
in se: et est aliquid adueniens per motum: et
si sic tunc est passus in infinitum. **Idem** quod
actio est foris in agente quod est principium agendi:
Et si dicitur Ergo agens se agit. **Respondeo**
igitur quod. **Quia** est duplex foris in agente.
Quia est quod est principale principium agendi
sicut est foris subiectus: et illa se est in agente:
si per illa non dicitur agens foris agit: si effectus:
Alia est foris propter qua dicitur agens foris
agit. et ista foris non est se in agente. si solum
quod preedit de ocio in actu: **Iste** autem passus
de ocio in actu fit ocio sine motu: sicut patet
per Aristotelem in septimo huiusmodi quod dicitur quod passus de
ocio in actu non fit per alterationem: et ideo non
oportet ista forma accipi per motum. **De** enim
ista foris accipit per motum. tunc est passus in infi
nitum. quod motus fit in alio per actorem agentis.
si quod actio accipit per motum: quod actorem
presupponit motus. et iterum ille motus habet
per actorem: et sic preedit in infinitum.
Quod circa rationem de spacio ista extra
textu **Primo** esse et posse differunt in
prehensio. **Uerum** quod hoc uerbum (differunt)
potest capi dupliciter. **Primo** quod propter sunt idem est

[[e' eig]]

quod dicitur habere: et sic solum in primo ente
 non dicitur esse et posse: sed in omnibus rebus cre-
 atis dicitur esse et posse: quia nulla creatura
 habet esse a se, sed ab alio. Et per hoc quod
 habet esse ab alio, sic distinguitur ab eius
 essentia quam intelligit habere a se et posse:
 Alio: accipit differre: potest eadem quod
 distat: et sic iteque distinguendum est: quia est
 duplex distantia: Queda est substantiaria,
 et sic iteque in omnibus rebus creatis dicitur
 posse et esse: quia ab eterno creatum poterat
 esse creatum. et tunc de facto non fuit creatu-
 ra ab eterno: sed in tempore. i. in primo tempore co-
 dita est. Alia est distantia secundum speciem (de qua hic
 loquimur). et tunc est distinguendum de pe-
 tuis. quia dupliciter est perpetua: Queda est
 perpetua imperfecta sicut anima rationales (quae naturaliter
 sunt partes corporum) et talia perpetua esse distat
 ab esse secundum tempus. quia in aliquo tempore potest anima rationales
 creati a deo: quae tunc non creatur a deo.
 sed in alia parte temporis: Alia est perpetua perfecta.
 et sic est distinguendum de posse. quia est duplex
 posse. scilicet posse secundum locum esse in amicale: et secundum locum esse
 essentialiter. Et intelligatur de posse ad amicale
 esse. tunc iteque posse distat ab esse in tempore.
 quia sub separate (quae sunt perfecte perpetua) potest in
 se suscipere aliquas formas accidentales sicut
 aliquas novas illuminationes quas potest non habere
 bene. et tales illuminationes attenduntur penes
 aliquod accidentale. Ad intelligitur de posse
 essentialiter: et sic posse non distat ab esse nec
 in corporalibus nec in incorporeis perpetuis:
 et sic loquitur Augustinus hic: quia hoc spatium est
 aliud est potentia et perfectum: et ideo posse
 et esse sunt sub potest: et sic posse non pa-
 dit esse: Ex quibus supra quatuor libris:
Quod dicitur de distinctione loci sunt bene
 assignata. Quidam quod sit arguit
 locum et superficies sunt distincta specie: quod unum
 non potest de alio predicari. Iste enim est falsa
predicatio: homo est azurg. ¶ Quidam quod

locum accipit dupliciter. ¶ Uno: si quod aliquid
 capiebat locum secundum spatium dimensionato
 contento in latitudinem corporis: et sic locus
 distinguitur a superficie specie: quia locus sit tres
 dimensiones separatas a corpore. Et hoc
 modo accipit Augustinus locum in predicamentis: quod dicitur
 quod sit quatuor species generatis generis: in quibus
 autem esse potest locus. Et hoc sic patet: quia
 ubi autem dicitur quod partes loci copulantur ad superfi-
 cie: hoc autem esset impossibile nisi locus haberet
 tres dimensiones: ¶ Quid si esset superficies: tunc
aliquid copularetur ad seipsum. ¶ Et si quod dicitur:
Quare Augustinus ideo est illa opinio falsa
in predicamentis. ¶ Quidam quod hoc de consue-
tudine autem quod utatur opinionibus aliorum: donec
veniat ad locum debita reprehensio: debita
autem loci reprehensio fuit in hoc libro.
 Alio: accipit locum secundum unitatem: sed quod et superficies
 corporis generatis. et sic non distinguitur locus a
 superficie realiter. sed habet se superficies sicut
 superius ad locum. quia locus est superficies generatis
 locum. sed superficies est indifferens ad superficiem
 generatis: quibus est locus: et non generatis quod est
 superficies locum: Et sic patet quod secundum unitatem. ¶ Quid
est solum quatuor species generatis generis. ¶ Quid
si locus habet tres dimensiones: quod non distat
quod a corpore: et sic adhuc non erit quibus
species generatis generis. ¶ Quidam (loquendo
de opinione antiquorum) est locus distinguitur a corpore.
quod locus sit tres dimensiones separatas a corpore.
sed corpus sit tres dimensiones generatis corpori:
et quod locus secundum se realiter distinguitur a corpore:
¶ Quid quod intellectu sciedum quod antiquus philosophus dicebat
aerem esse vacuum: sicut nunc loquitur et ideo
ille dimensiones quae nunc sunt in aere: sunt in va-
cuo: quod quod autem loquendo distantia quae est
in latitudine corporis: est per aerem: sicut potest
in vase vacuum: potest esse per aerem: quia dominus
plenitudo localis evacuat potest: sic antiquus dice-
bat talem distantiam esse in vacuum. ¶ Exempla

grā. Distātia p̄tū vasis h̄ oēm dime
sione loquedo de nā vasis ē p̄ aēm me
diū. et si q̄z ponat aliqd̄ corp̄ ad vas
in vase. hoc est p̄ actus: et ideo p̄ se et
nāht̄ illa distātia ē in vacuo: et sic tales
dimensiones s̄t loq̄ h̄ atq̄s. **Ar.** Itē di
mēsioēs h̄ aliqd̄ s̄t in corp̄. Cā dōm̄ ē q̄
t̄is mutatio corp̄. et t̄is mutāt̄ ille dime
sioēs q̄ s̄t in aere: et sic s̄t inf̄ corp̄. **Ar.**
q̄ dupliat̄ aliqd̄ est in alio. **Ar.** nō h̄ ḡ
nētia. q̄ ḡnet̄ ab eo in quo est: et sic lo
q̄ est in corp̄ h̄ atq̄s. **Ar.** aliqd̄ est
in alio h̄ iōtione: et sic h̄ atq̄s loq̄ nō
est in corp̄: q̄ nō iōt̄ corp̄: q̄ aer h̄
atq̄s nichil est: q̄ ē vacua: et ideo dime
siones q̄ s̄t in aere: nō s̄t in aliquo s̄bō.
Ar. Extensio et iōt̄io nō p̄t̄ ee vni
spei: h̄ loq̄ est extensio et superficies ē iōt̄io
m̄: q̄ nō p̄t̄ ee in eodē. **Ar.** q̄ exten
sio et iōt̄io p̄t̄ capi dupliat̄. **Ar.** nō h̄
opationē ad idem: et sic est v̄ez q̄ nō s̄t
eiusdē spei sicut rudibile et risibile nō s̄t
eiusdē spei res p̄t̄ hōis: q̄ risibile ē iōt̄io
nā hōis: et rudibile est ei extensio. **Ar.**
quānt̄ ad diūsa et sic nō oportet q̄ disti
guat̄ spei. q̄ q̄ est vni iōt̄io p̄t̄ alti
ē extensio. sicut longitudo v̄is est iōt̄io
ligno: et extensio p̄ano: est t̄i eadē loq̄
tudo nō cēntiali. **Ar.** d̄ de loq̄ et su
p̄fiae. q̄ vna q̄ntas nō est superficies et
loq̄: p̄ opationē t̄i ad diūsa: q̄ d̄: sup̄fiae
est iōt̄io opat̄ ad corp̄ loq̄s: et d̄: loq̄s
iōt̄io opat̄ ad corp̄ loq̄m̄. **Ar.** p̄ hoc p̄t̄
probat̄ ee ip̄le loq̄ et sup̄fiae distigui
spei (si loq̄ capiat̄ h̄ vitate et iōt̄io: et
hoc sic. **Ar.** Quānt̄ s̄t vniū nū cēntial nō
p̄t̄ distigui spei ab iōt̄io: h̄ vna q̄
t̄is nō cēntial q̄ est superficies et loq̄:
q̄ nō p̄t̄ distigui spei. **Ar.** Itē valet
q̄d̄ ali d̄iat q̄ distiguit̄ in rōe mēsure.
q̄ rō mēsure addit̄ solū supra formam
relatioēs rōis: q̄ nō p̄t̄ dia spei. **Ar.** fuerit

204
t̄i q̄ d̄iat q̄ loq̄ et superficies distiguent̄
spei loq̄m̄: et nō spei p̄fiae. **Ar.** Itē
nō ē d̄: q̄ spei ē nā rei: et oīs spei est
p̄fiae: et nulla loq̄m̄. **Ar.** Itē meli
q̄ distiguent̄ loq̄m̄. i. h̄ rōes: et hoc ē
v̄ez. **Ar.** nō valet q̄d̄ d̄iat q̄ distiguit̄
spei loq̄m̄: v̄nt̄ em̄ se superficies et loq̄ sic:
sup̄fiae et in fiḡ: q̄ distiguit̄ loq̄m̄. i. h̄ rōes.
Est em̄ oīs loq̄ superficies: h̄ nō oīs sup̄fiae
nō ē loq̄: h̄ solū superficies ḡnēs: sic q̄
superficies q̄ sola est ḡt̄a: nō est loq̄.
Ar. Itē d̄iat q̄ est in loq̄. et ee s̄be sepa
te. et t̄i nō h̄nt̄ corp̄ iōt̄ioēs: q̄ loq̄ nō
est superficies corp̄is ḡnēs. **Ar.** Itē d̄iat
q̄ dupliat̄ aliqd̄ d̄: ee in loq̄ q̄nt̄ nūc
suffiat. **Ar.** Itē d̄iat q̄ extensio. q̄ extensio
loq̄. et q̄d̄ sic ē in loq̄ habet corp̄ iōt̄ioēs
ip̄m̄: et de tali loq̄ d̄iat q̄ est superficies cor
p̄is ḡnēs. **Ar.** aliqd̄ est in loq̄ reple
tione l̄ diffinitio. et q̄d̄ sic est in loq̄: nō h̄
corp̄ ext̄ ip̄m̄ ḡnēs ip̄m̄. **Ar.** Itē h̄nt̄
distiguit̄ est: q̄ aliqd̄ est in loq̄ h̄ ḡt̄a: nō
h̄ duplex est ḡt̄a. **Ar.** Itē ḡt̄a ḡt̄a
et corp̄: et sic corp̄alia s̄t in loq̄: q̄
m̄s̄ribit̄ loq̄. **Ar.** aliqd̄ est in loq̄ h̄
ḡt̄a v̄uale et sic sp̄ualia s̄t in loq̄: nō
Ille aut̄ ḡt̄a v̄ualis p̄t̄ ee duplex: sicut
h̄ sui dupliat̄. **Ar.** Itē fit ad oēm loq̄. et
ille ḡt̄a v̄ualis ḡnt̄ solū deo q̄ v̄tute
sua ḡnet̄ iōt̄ioēs in oēm loq̄. **Ar.** Itē
ille ḡt̄a v̄ualis solū ad vniū deficiat̄
loq̄. et sic ḡt̄a v̄ualis ḡnt̄ s̄be sp̄uali
create. **Ar.** Itē rō est. q̄ talis s̄be ē finite v̄
tut̄: sicut est finite cēntie: et ideo nō p̄t̄
ḡt̄a v̄ualis repl̄ oēm loq̄. **Ar.** Itē sic d̄: aliqd̄
ee distiguit̄. i. deficiat̄ in loq̄. q̄ deficiat̄
se ad loq̄ p̄ opationē extensio sicut p̄t̄ia: nō ē
et ideo p̄ opationē pure speculatiua: nō ē
iōt̄io ē in loq̄. **Ar.** Itē ergo agela d̄: ee in illo
loq̄ v̄bi opat̄ p̄ opationē extensio: et nō
i alio loq̄. **Ar.** Itē aut̄ de deo nō p̄t̄ d̄iat q̄
si h̄nt̄ opat̄: nichilominus ee opat̄ i alio loq̄.

Quidam dicitur quod circa hanc questionem fuerunt
diverse opiniones: Alii enim ponentes di-
mensiones separatas ex loco, ponebant
colu[m] p[er] se et p[er] se in loco, quia distantia
p[ri]ma celi in latitudine est longitudo celi, sicut dis-
tancia polo[r]um s[ed] longitudine, distantia occi-
dentis ab oriente s[ed] latitudine, distantia
meridiei a septentrione, a zenith[em] h[ab]ita-
tiu[m] in sphaera v[er]a a loco opposito s[ed] in
p[ro]p[ri]etate. **¶** Sed quod probatum est quod locus non
habet tres dimensiones, s[ed] sicut sup[er]ficie[m] co-
poris g[er]minat: ideo non potest quod celi sit in
loco sicut istud modum. **¶** Quia s[ed] Alexander
quod celi non est aliquid in loco, nec si-
plurim[us], nec s[ed] p[ar]tes, maxime p[ri]ma colu[m] de
quo hic loquitur. **¶** Locum enim non est de de-
finitio[n]e corporis, et ideo potest recipere aliquid
corporis s[ed] p[ri]ma colu[m] ab h[ab]itu loco. **¶** Rec[on]tra
dicitur celi[m] moveri p[er] diversitate[m] p[ro]p[ri]etate[m],
ex diverso ortu astrorum, sicut nobis apparet,
sed dicitur illa diversitate p[ro]p[ri]etate[m] ex motu
tre c[ir]culi. **¶** Et ista opinio rep[ro]bat[ur] in 2o
celi: **¶** Est autem ista positio impossibilis, quia
quod motus diurnus, ortus et occasus solis
posset nobis apparere ex motu tre c[ir]culi, motus
planetarum in zodiaco non potest salvari ex mo-
tu tre: quia aliquid planete alio p[ro]p[ri]etate[m] zo-
diaco, sicut luna quod p[ro]p[ri]etate[m] zodiaco in
vno m[en]se, alii autem in vno anno sicut sol,
et sic de aliis. **¶** Et p[ro] hoc alii dicitur (ut
Averroes) quod motus celi sit s[ed] sicut, et non s[ed]
locu[m]. **¶** Sed hoc iterum est impossibile: quia ad
sicut p[er] se non est motus, s[ed] ad locu[m]: **¶** Sed non
est. **¶** Quia motus s[ed] sit in for[m]a quod suscipit magis
et minus: s[ed] sicut est quod forma quod consistit
in vno s[ed] sicut: **¶** Sed non potest esse motus ad sicut,
¶ Et ideo alii ponentes motu[m] in celo, duc-
runt locu[m] celi esse terra[m]: quia circa ipsam mo-
uetur. **¶** Sed hoc est quod modum loquendi
Alexander: quod dicit aliquid esse in loco, quia g[er]minat

a loco: s[ed] manifestu[m] est quod celi non g[er]minat
s[ed] g[er]minat a celo: **¶** Sed terra[m] locu[m] non est loco
celi: **¶** Et ad ista opinio[n]em videtur declinare
D[omi]nus Albertus, quod dicitur: celi esse in loco r[ati]o[n]e contri-
que positio potest intelligi quo ad nos, quia
nos accipimus diversas p[ar]tes celi s[ed] p[ro]p[ri]etate[m] ad
diversas plagas terre. **¶** Sed p[ro]p[ri]etate[m] est h[ab]itu[m]
sicut assignari s[ed] n[on] rei: **¶** Et ideo s[ed] v[er]itate[m]
directu[m] est (cum istis remotis) **¶** Sed s[ed] s[ed] s[ed]
quod celi est in loco analogice: quia s[ed] p[ar]tes, Est
enim de natura analogatorum, quod v[er]itate[m] analo-
gata p[ro]p[ri]etate[m] v[er]itate[m] analogi p[ro]p[ri]etate[m] sicut
animus dicitur ens analogice: quia p[ro]p[ri]etate[m] r[ati]o[n]e
enim habet quod s[ed] s[ed] s[ed] celi esse in loco
analogice: quia p[ri]ma colu[m] habet p[ro]p[ri]etate[m]
r[ati]o[n]e[m] e[ss]endi in loco. **¶** Sed sicut probatur: **¶** Et modo
aliquid est in loco, quo modo movetur s[ed] locu[m]:
s[ed] celi movetur localiter s[ed] p[ar]tes, s[ed] s[ed] p[ar]tes est
in loco: **¶** Et ideo quod locus non sit de r[ati]o[n]e
corporis (ut p[ro]p[ri]etate[m] dicitur est). **¶** Et in de r[ati]o[n]e corporis
motus s[ed] locu[m]: **¶** Sed celi movetur s[ed] locu[m] s[ed] s[ed]
p[ar]tes: ena[m] est in loco s[ed] p[ar]tes. **¶** Et ideo quod s[ed] s[ed]
totu[m] movetur s[ed] locu[m]: illa s[ed] totu[m] et p[ro]p[ri]etate[m] s[ed]
in loco: **¶** Est t[ame]n hic g[er]minat quod s[ed] v[er]itate[m]
(qua[m] tradit theologi) ista quod nulla habet
difficultate[m], quia ip[s]i ponunt p[ri]ma colu[m] mo-
bile (de quo Alexander loquitur) esse p[er] se in loco, et
hoc ideo quia p[ri]ma colu[m] mobile g[er]minat
ab alio celo immobili s[ed] a celo empirico.
¶ Et ideo tale celi p[ri]ma colu[m] mobile est p[er] se in loco:
quia g[er]minat ab alio corpore ex se. **¶** Sed p[ri]ma
celi simpliciter s[ed] empirico, nullo modo est
in loco, s[ed] g[er]minat, quia ordiat ad quod est b[er]o.
¶ Et ideo philosophi naturales non g[er]minat illa b[er]o
tudine: ponebat o[mn]ia celi esse mobile. **¶** Et sic
ant[er]ius dicebat p[ri]ma sphaera celeste ena[m] esse
mobile: et p[ro] hoc oriebat ista questio.
¶ Respondetur: hoc corpus est in loco quod habet
corpus ex se, continens ipsum: s[ed] p[ri]ma colu[m] est
motu[m] non habet corpus ex se: **¶** Sed non est
in loco. **¶** Sed quod dupliciter aliquid est in loco,

Quoniam? p se et p se. Et qd sit est in loco:
 habet corp9 ext se. Et sic pnu celu etia
 motu (supposito qd sit pnu simpliat) no
 habet corp9 ext se qd nes: qd no e i loco:
 Alio: aliqd est in loco analogie / s ptes
 et h pom: et sic celu e in loco supposita o
 pimine arq: **Ar:** Celu p se mouet
 in loco: qd p se est in loco: **Q**uedu qd
 celu no mouet p se in loco: qd mouei
 p se est moueri h totu: h qd mouetur
 totalit: no mouet h totu: h h ptes: ideo
 h ptes est in loco: et no h totu. **Q**uoniam
 p se. i. h totu mouet in loco: hoc est p se
 est in loco: **Ar:** Qd p se est p illo qd
 est p actus: h celu e pnu mobile: qd e
 p se in loco: et no p actus. **Q**uoniam qd p se
 et p actus pnt duplici qdari. **Q**uoniam in
 code gne: et sic p se p se e eo qd e p actus:
 Alio: in diuisis gubg. et sic p se vno mo
 no est p se eo qd est p actus alio mo: Et
 sic est hic: qd gnis celu e pnu corp9:
 no hi est pnu locabile corp9: et ideo in
 gne corp9: e pnu. et no in gne corp9
 locabile: **Q**uoniam rō est. qd ee corp9 locabile
 hnt quada pntem: et ideo no debet
 pmo quere pmo corp9. **Q**uoniam corp9 lo
 cab h quada pntem: et ideo hoc quere
 pmo corp9. Et ideo debet sibi quere
 qd sit minime in loco: qd est ee in loco
 h ptes: **Ar:** Deq dōnet pnu celu:
 qd celu est in loco p gnetia dei. **Q**uoniam
 qd duplex est dōnetia. **Q**uoniam e local
 sicut vas gnet vnu: et sic deq no gntz
 ista corporalia: et p ista gnetia aliqd
 est in loco: **Q**uoniam est gnetia effectua
 gubnatā: et ghuatā: et tali gnetia
 deq dōnet oia et celu: h p hoc no est
 aliqd in loco: qd sic gnet:

Quoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 qd ee in code loco. **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 ad pom creatā: **Q**uoniam? **Q**uoniam?

Ar: Duo pucta pnt ee sil: sil: et due
 superficies: qd a sil: duo corpora pnt ee
 simul. **Q**uoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 tates ee sil: h qd hnt: h bnt pnt ee sil
 extrema qd hnt. Et ideo duo pucta pnt
 ee sil: qd hnt extrema duaz lineaz: et due
 superficies pnt ee sil: qd hnt extrema duoz.
 et sic de aliis. Et no pnt duo corpora
 ee sil: qd corpora no hnt extrema aliquaz
 qd hnt. et ideo si duo corpora ee nt
 sil: tū ee nt sil h oem dimesione. et p
 gnis h p fuditate: qd e ipg: h nam:

Quoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 locus p quaz pōm. **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 non. **Q**uoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 cas qd dōem: **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 qd aliq dicit (ubi solū ee relatione loca
 ti ad locū sicut dōtq. Et ille dicit vltiq
 qd no sit ipgle ide corp9 ee in diuisis locis.
 qd idem corp9 pnt habere relatione ad diuisa
 loca: **Q**uoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 no d: tm relatione de pōmāto relatione.
 qd sic (ubi) no ee nouū pōmāto. **Q**uoniam?
 ubi dicit vna absoluta et reale forma
 causata ex cōmū septoe loci extēsa. sicut
 tradit autor sex pnt: ideo (sic capredo
 locū ubi) ipossible est ide corp9 ee in
 diuisis locis:

Quoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 mouet subito vlt successie. **Q**uoniam?
 qd ista qd mouet occasione illiq: qd d: in
 textu: qd si ee aliqd spanū variū: tū
 p tale spanū mobile mouet in istati:
 qd no ee ca tarditat in motu: h ex pte
 medii: **Q**uoniam? **Q**uoniam? **Q**uoniam?
 ipgle (h qd variū sit): qd m ad ipossible
 no seqt: qd hnt: ideo qd ista qd. **Q**uoniam?
 ponat variū. an p tale spanū variū
 fiet motu in istati: sicut d: arq: **Q**uoniam?
 notat qd de gni simplie: qd i mixtis
 no habet ista qstio locū: ibi em fieret

motu successiuo ex parte illorum corporum quod
sunt in mixto: Ad quem quod dicitur est
quod tale fuerit simplex positum in vacuo mo-
uetur successiuo: ad hoc probatur. ¶ Quia
enim aliquis effectus dependet ex pluribus
causis. tunc talis effectus potest impediri ex ab-
sentia quolibet cause. sicut homo dependet ex
anima et corpore: ex effluente et fine. absente
ergo aliqua causa non fit homo: si successio
motus dependet ex pluribus causis (quarum
una est essentialis) successio tunc in
motu locali. Oportet enim in motu esse
duos terminos. et successione inter illos duos
terminos. quod non potest mobile si esse in termino
a quo et in termino ad quem. quod hoc imple-
ret quod dicitur. quod motus in termino a quo
non est et non est perfectus. motus vero in termino
ad quem est perfectus: si ipse est idem esse
perfectum et imperfectum: et sic patet quod duplicat
quod dicitur motus quemcumque esse in instanti.
¶ Idem patet ex alio. Si homo quod dicitur quod hoc
dicitur moueri quod aliter se habet nunc et postquam:
si oportet in omni motu esse nunc et postquam:
si nunc et postquam fuerit multa instantia. et inter
duo instantia est tempus medium: quod nunciaris
motus est successiuus: Et istud etiam intelli-
gendum est de motu secundum se separatum: quibus
hoc fiat alio modo. ¶ Est autem alia causa
successionis motus accidentalis scilicet retarda-
tio medium (medium enim per quod mouetur
mobile retardat motum: quod nunc est hoc
medium diuidi: si ergo fuerit simplex ponatur
in vacuo tunc tollitur: et causa scilicet accidentalis
successionis motus: si adhuc remanet
causa successionis motus essentialis: et ideo
adhuc manet motus successiuus: Ex
quo patet quod ipse est aliquid moueri
in instanti. quod sic in eodem instanti esset in termino
a quo et in termino ad quem: et per quod non
mouetur. (causa de ratione motus sit successio:
Et sile est de motu angelorum: quia quibus

angelus possit moueri in duobus instantibus
absque medio: impossibile est in ipsum moueri in
vno instanti. ¶ Arguitur. Quia in textu con-
cludit. quod fuerit simplex et aliud corpus positum
in vacuo mouetur in instanti. ¶ Sed quod ratio
propter dicitur ex aliquo falso supposito ab an-
gelo: illo enim supposito sequitur ratio in veritate.
Et est ista suppositio. quod sola causa successi-
onis motus est medium. Et si hoc est verum.
ergo ablato medio non est causa successionis motus.
si hoc non est verum. quod medium non est essentialis
causa successionis motus: si est bene accidentalis causa.
¶ Ar. De corpore naturale non impeditur non
distans per medium a suo loco: est in corpore si
fuerit simplex positum in vacuo non est impe-
ditum nec distans per medium a loco. et est corpus
natale: ergo est in loco suo. ¶ Sed quod duplex
est medium. scilicet corporale. et tale medium non
est inter corpus naturale fuerit et suum locum: posito
vacuo: Aliud est mathematicale et spirituale
et hoc est medium distans: et tale est inter
corpus naturale et suum locum: quod lapis sursum de-
tenti in vacuo non est si sit in terra ad quam
natura mouetur lapis. Et ideo oportet quod
mobile successiuo relinquat terminum a quo
et successiuo deueniat ad terminum ad quem.
quod in illo instanti in quo fuerit est in termino a
quo non est in termino ad quem. ¶ Ar. Lumen
ab instanti mouetur ab oriente in occidente: ergo
est fuerit simplex positum in vacuo mouebitur
in instanti. Contra est a sili. ¶ Sed quod non
est sile de luce et de corpore. Lumen enim est
quod non habet situm: et ideo non repugnat
ipsum diffundi in instanti: si corpus habet ex sua
natura situm: et ideo repugnat ipsum moueri in
instanti: quod non potest in instanti habere oppositos
situm. Enim enim diffundit lumen a corpore lu-
minoso: tunc non est ordo temporis inter lumen
et diffusionem eius: si solum ordo nature. Sed in
successione corporum: natura est esse successi-
one temporis.

Quod dicitur tempus si eius esse dependet ab anima? **Q**uod dicitur quod ista quod potest dupliciter intelligi. **Q**uo modo de anima nobili quod est motus celi. Et sic dependet tempus ab illa anima effertur. quod anima nobili sicut est anima motus; et est anima tempus. iuxta regulam generalitatis d. ph. **Q**uod forma dat quanta formam. **Q**uod si tempus quod est motus naturalis: ideo sicut anima nobilis est anima motus; ita et est anima tempus. **S**ed ad ista rationes non mouet antea ista quodam. **S**ed ista quod mouet in textu. **A**n tempus dependeat ab anima nostra? **R**espondeo hoc quod dicitur quod tempus capitur dupliciter. **Q**uod primo: si est eius substantiale sive formale; et si illud a quo sunt species tempus et substantia (sicut est nunc indistinctibile); et sic tempus est in actu a parte rei propter animam. **Q**uod secundo modo potest capi tempus si est eius quantitatiuum. i. si per hanc quantitate et partes: tunc item potest capi dupliciter. **Q**uod primo: si est quantitatiuum virtuale; et item sic tempus est a parte rei propter animam ratione: quod est quantitatiuum virtuale saluat et gaudet in esse substantiale ipsius tempus. **Q**uod si dicitur est quod est substantiale tempus est nunc; ideo et ipsum est esse quantitatiuum virtuale. **Q**uod secundo: accipit tempus si est quantitatiuum actuale; et hoc item dicitur dupliciter. **Q**uod primo: si similitate presentis. et sic tempus dependet ab anima ratione. quod non potest in tempore accipi esse quantitatiuum actuale sed per et per actuale; absque anima operante potest per ad positionem. quod presentis actuale non est; nec futurum. et ideo talis quantitas naturalis dependet ab anima operante illas partes si similitate. **Q**uod secundo: accipit si est quantitatiuum actuale et si successione presentis. et sic tempus est etiam a parte rei; si hoc esse per animam nostram. quod realiter quibus successione sunt presentis presentis et futurum. **E**t quod istud esse successiuum est ipsum esse tempus (quod est res successiuum). ideo si plures dicitur est quod tempus est a parte rei absque anima. **Q**uia ad hoc quod realiter et si plures existat ens successiuum: sufficit quod sit successio re-

alis in suis partibus. **Q**uod primo intellectus habet esse considerandum. quod cum tempus sit nunc motus eo modo quo nunc dependet a nuante: tempus dependet ab anima. **S**ola enim anima ratione nuant. **Q**uibus enim anima sensitiua posset agnoscere multitudines: non in nuant. **S**ed nunc dependet a nuante: eo modo quo nuanta dependet a nuante. **S**uius ratio est. quod nunc nichil aliud est quam multitudo ex unitatibus aggregata. **H**oc autem quod est causa distinctiois et diuisitatis in aliquo est etiam in eo causa nunc. **S**ed inuenitur **d**upliciter **n**uanta. **Q**uod quaedam enim sunt simpliciter permanentia ut homo; bos; leo etc. **E**t nunc talium non dependet ab anima nostra: quod nuanta ab illa non dependet: sed ab intellectu diuino. **Q**uod alia sunt nuanta quod sunt successiua si sua natura sicut sunt illa nuanta; quod una pars presentis et alia expectat; sicut tempus et motus. **E**t talia nuanta potest dependere ab intellectu creato. **q**uod ista creatura comparat sibi parte potest et posterior. **E**t quo patet quod cum tempus sit aliud successiuum dependet ab anima nostra si similitate presentis et posterioris. et non si substantiam: sicut tamen nunc rex permanentia dependet a deo. et etiam rex successiuorum quantum ad eam substantiam. **E**t hoc est quod dicitur fuit in textu quod tempus absque anima nostra est ens virtuale. i. ipsum fuit: quod sine anima nostra non potest accipi in tempore presentis et posterioris actuale. **Q**uod dicitur est dicitur de motu: quod est motus in sua essentia est a parte rei propter animam nostram: tamen motus acceptus secundum similitate presentis non est a parte rei absque anima. **Q**uod dicitur quod tempus sit a parte rei absque anima potest probari sic. **Q**uod tempus est de predicamento quantitatis: quod est foris realiter propter animam ratione. **Q**uia etiam ratio facta ab anima nostra non est de predicamento. **Q**uod tempus est real passio motus. **q**uod alias de ipso non dicitur in libro philosophorum: si omnis passio real habet esse ex anima: et tempus habet esse reale ex anima. **A**rguitur.

111

11

De obm actiois depedet ab agete: sed
nūs est obm aie nuānt: q̄ depedet ab
ea: s̄ tps est nūs q̄ r̄. **¶** Dd̄ q̄ dūz
est obiectū s̄z obm pōe actie: et obm
pōe passie. **¶** 1^m depedet ab agete s̄z
modū obiecti: sicut patet in potētis
vegetatiuis: vbi nutrimentū s̄ q̄ pō aia
nū / depedet ab aia vegetatiua: 2^m nō
depedet ab agete l̄ pō / s̄ pōing eōt: q̄a
ibi obm mouz pōm: et sic ē de tpe in
ordie ad aiam nūz. **¶** 3^m dūz ē q̄ dūz
est nūs nuāns. **¶** Q̄da est nuāns cre
atiūū rez sicut deq̄ est nuāns res cau
sando eas. et sic est rez q̄ opat nūs
ad nuāns / sicut obiectū pōe actie ad sua
pōm: **¶** Aliud est nuāns nō creatiūū rez
sicut est itellctū nū. et tūc nō oportet
nūz causā q̄ nuāns nisi s̄ simultatem
rez successuaz: q̄ similtas pūū depedet
ab aia nuānte: **¶** Ex q̄obz sup 4^m
libz: Ex declatōe textū (Aut declatū ē):
Quidē: Et requirūt ad hoc q̄ motū
sit unig sp̄i. **¶** Q̄redū q̄ tria
requirūt. **¶** 1^m q̄ illoz motū t̄m̄ sit
sp̄i sp̄ealissia: 2^m q̄ spaciū sit eiq̄de
sp̄i. Et ideo motū ad x̄ eiq̄de t̄m̄ /
p̄ lineā r̄am et p̄ lineā c̄ulare s̄z diū
saz sp̄i: 3^m q̄ sint ab eiq̄de p̄n^o.
Et ideo motū ignis sursum / et motū t̄e
sursum nō s̄z unig sp̄i. q̄ q̄uis s̄z ad
eiq̄de t̄m̄ nū ē nū / et eiq̄ p̄ spaciū
eiq̄de sp̄i. nō t̄n s̄z ab eiq̄de p̄n^o:
q̄ motū ignis sursum est ex p̄n^o nāh:
s̄ motū t̄e sursum est a p̄n^o violento:
Et ista tria q̄ditione ay^o cōphedit i
pliate sub p̄^o: q̄ in oī motū t̄m̄
t̄m̄ dēt p̄ncipis: s̄z t̄m̄ s̄z unig
sp̄i: oportet eiq̄ p̄n^o ēē unig sp̄i:
¶ Ar^o. Termūg dat sp̄em motū
sed hic ē unig t̄ig / q̄n aliqd̄ mouet p̄

spaciū c̄ulare / et rectū: q̄ motū erit
unig sp̄i. **¶** Dd̄ q̄ q̄uis in aliis mo
tibz sit est / q̄ sp̄es s̄nt a t̄id ad que t̄m̄.
t̄n in motū locali eiq̄ c̄uloq̄mur sp̄em
ex spaciū / et ex t̄id ad que: **¶** S̄z r̄ō ē. q̄
in aliis motibz / spaciū h̄ se ad motū
p̄ actis: s̄ in motū locali / spaciū habet
se ad motū p̄ se: q̄ oportet illū motū fieri
supra spaciū: et ideo motū c̄ularis et rectū
d̄nt sp̄e / eiq̄ si habeat eiq̄de t̄m̄:
¶ Ex q̄obz vltis elin^t. q̄ motū volatōis
volatōis / abulatois / et natahois s̄nt
unig sp̄i / si fiat s̄ spaciū unig sp̄i: q̄a
q̄uis d̄ant s̄ p̄n^o: et organa: illa t̄ame
organā nō dat sp̄em motū: q̄ alia or
gana requirūt ad natahois / q̄ volatōis:
¶ In q̄m̄ t̄m̄ in **Albīstaz**: **¶** phizoz.
t̄tatu 2°. ca. 2°. (Aliq̄n at̄ in quo r̄)
in t̄m̄ d̄: sic: **¶** Motū locales factū pe
nes diam̄ istrumētoz s̄z eiq̄de sp̄i r̄
et hoc est rez s̄ q̄ motū t̄p̄at ad id s̄nt
in quo nā sp̄i aut gr̄is est motū. q̄ per
illud sp̄i s̄nt et notat̄ local̄ aut altatōis
aut augmēt̄ r̄: **¶** S̄z si q̄s̄dēt motū vt
ē actū mouēt̄ et mobil̄ / t̄c nō solū am
dēt̄ diam̄ habet a mouēt̄ et mobil̄: s̄
d̄nt sp̄e mouēt̄ et mobil̄ / abulatio / vola
tio et nataho r̄ **D**:

¶ Requirit̄ q̄da q̄es̄ collecte ex copu
latis **Taberti de mote artū et sacre**
theologie p̄fessoris iuxta doctrinā sacri
Thome de aq̄no ordis s̄m̄ p̄dicatoz:
circa libz de aia Aristotel̄ de aia:
¶ Ex q̄obz sup̄ p̄m̄ libz:

Quæritur Quod est solueda qd Aristoteles in
textu An sit dada eois diffinitio
aie: an no. **Q**uedu q nec sic nec sic.
Qua no est dada eois diffinitio aie q
quæiat ydee tm: nec est dada diffinitio
q quæiat singul aibz tm: s; e danda
vna eois diffinitio aie q quæit sigul
aibz: et est aie in eois. Et sic diffinitio
aie data ab Aristoteles: d; de aia in eois: et aie
hoc quæit singul aibz. **A**le e de diffoe
hods. q; ista diffinitio (aial role) quæit
hoi in eois: et sigul hoibz pticularibus.
Et ad hoc on dedit. q; no pt vna eois
diffinitio aie dai: q quæiat ydee tm: Aristoteles
põit ista aucte: Aial vlt: nichil e: aut
põit sigul singulaibz: Quæ qd nichil
est: no pt diffiri. **A**ristoteles vlt aliqd e:
q; male d; q; vlt nichil est. Ans patz.
q; de nichilo no est scia: s; de vlt e scia:
q; r;: Ead vlt habz diffõem et eõem.
q; aliqd est. **D**õz q; ista põit ab
Aristoteles in textu est disunctua: ad q; vlt
sufficit vna pte eõ vera. **A**ristoteles q; Aristoteles
in ista aucte q; aial vlt nichil est: s;
mte plois: q; posuit vlt eõ ydeas se
pãtas a sigulaibz: Aut s; vitate et
pãtate: vlt aliqd est: s; pãtis sigul
singulaibz: q; vlt abstrahit a sigul:
ideo mte est q; sit pãtis ill a sigul ast
hit: Et sic 2a pte est va. **Q**uæit
Et q; motuus fuit plato motu ad
poneda ydeas sepãtas: **Q**uedu q;
ex duobz: **C**õmũ fuit p gnatione
rez nãllũ. Et pt sic sumi rõ. Oportz
gnãtes resolui in vna causa pãtua:
s; pãtulaia no s; pãtua: q; oportet
fci resolutionez in aia causa pãtua.

208.
Et q; causa e silis effectui suo: ideo
oportet q; illa cã sit idea l' pã silita
do rez gnãtarz: et sic mte est ponẽ
ydeas sepãtas: **C**õmũ motuus fuit
ad saluadu sciam de rebz nãllibz. Et
pt sic fori rõ. **D**na e vlt: s; illa q;
s; a pte rei: mte quæit s; singulaia:
q; oportet ext singulaia ponẽ vlt:
de quibz vltibz dat demãnt' pas
siones s; nctem: et sic oportet ponẽ
ydeas vlt ext singulaia: Et ad ista
ar: est dõz: **E**t p; ad pãtu eõ dõm
q; dnt a vlt: et pãtulais: Ca em
vlt no e silis s; spem suo effectui. **P**õ
q; oportet ponẽ ydeas in causis vltibz:
q; s; spẽfic silitudies rez: sicut plato
posuit. **A**nt in iste rez gnãte aliqua
causa pãtua: s; illa cã no est ydea
rez gnãtarz: s; e motu rei et aia no
bil: q; aia nobilis habet in se silitudies
rez gnãtarz: qua no oportet eõ siliz
rez s; spem: s; s; pãtudoz: eo mo q;
põ gnõsces sui oõm: silis e obiecto:
Et quis oia ista ifiora habeat ydeas
exntes in mte dõna: et aia nobili.
no tm fuit iste rez p ydeas p se exntes
sicut dixit plato: q; s; rez nãllũ spe
fic silitudies (de q; darent' diffões):
q; ydee in mte dõna s; ipemet deus:
et ydee in aibz nobilibz s; aucta:
s; no hnt spẽfic silitudies ad singulaia:
Ad 2m motuu eõ dõm q; scia q; est
de vltibz: no est de vltibz p se ext s; rã
subsistẽtibz: s; de vltibz et s; q; s; i rebz
ipis: q; tales passioes reales no que
niut n vltibz s; q; s; i sigul: sic tm
q; eõnt' quæniut vltibz: et ex gnã p

titulaibz sicut patet de risibili: quod
 licet quærat hoi: no hi quærat hoi sepa-
 to est singularia: s; hoi q est i hri: b;.
 Rer est veru. q oportet oem vltate
 ee p sepa toes a ma: q ma ee pt capi
 vltat: vt d: A: meta: **C**ar: **W**:
 q nullu sit vlt: q vltia: v: 2ª pars
 ppois est fla. Ans p: qz oe qd e: est
 vnu nuu et hre. **¶** **O**dm q hre et v-
 nu nuu pt capi duplicat. **¶** **W**no: ca:
 hre pro hri p se. **¶** Et d: hre p se qd ex
 sua ppa hantoe aut roe icludit figu-
 lantate: sicut sortes l ma sortis: **¶** **A**lio:
 d: hre p alter: qz s; e hre p hoc q est
 in alio. **¶** Et e qd ex sua ppa roe l h-
 tioe no icludit siglitate: **¶** **T**ur d: d;
 q si hre capiat ppo: tuc ans iant pba:
 est flm. s; qz oe qd est a pte rei e hre:
 qz no oia s; hria p se: s; qda p alter:
¶ **A**ut aut capiat hre 2° p se exedit
 ad hre p se et p alteru: tuc ans vt
 est vez: qz oe qd est a pte rei. **¶** **R**e hre
 p se l p alter: **¶** **I**uxta qd saedu q aliq
 vduo sbali pnt mlta qsidai. **¶** **E**xempli
 gra. vt in sorte p: qsidat ma sortis:
 dem sortes: 3° aia sortis: 4° huamitas:
 sortis: 4° albedo sortis. **¶** **I**sta sic se hnt: qz
 duo ex eis s; hria p se: s; ma sortis
 et sortes: qz in sua na icludit hri:
 i hre: qz sortes icludit hac ma p
 qua est hre: **¶** **S**; ta vltia: s; aia sort/
 huamitas sortis et albedo sortis s; hria
 p alter: qz p sorte et no p se. **¶** **C**ar:
¶ **E**rgo adhuc no est aliqd vlt a pte rei:
 qz oe qd est e hre p se l p alter. **¶** **O**d;
 q res accipit duplicat. **¶** **W**no: pro re
 qapta: et sic vlt pisse reque in rebz:
¶ **A**lio: accipit pro re ad ext: et sic e di-

stinguendu de vlt: **¶** **V**l em vlt accipit
 pro vlt ipso. qle est vlt in re (sic em
 d: vlt qd no est de se sigulare) et sic vlt
 sipliat est a pte rei: qz a pte rei e res
 q de se no sigularis: **¶** **V**l accipit vlt pro
 vlt pto s; p vlt p q re: et sic e vez: q
 vlt no e a pte rei. **¶** **D**ic em d: **A**ntena
 q i h; e q fant vltate in rebz. **¶** **E**g ro e:
 q vltas ppa icludit i se duas rlatoes:
 qz supaddit ne. **¶** **U**na e relatio ne ad i h;
 s; qua na d: vna: **¶** **A**lia relatio e habi-
 tudo siue aptitudo ad pla i h;: s; qua
 na d: ee in ml; aptitudinali. **¶** **E**t illas
 rlatoes nuq pt hre na: n qn e p i h;
 apphesa: qz na accepta p i h; e vna
 obiectu apud i h;: et plurifitabil e p
 mlta i h;: **¶** **E**x quo manifeste elicit q vlti-
 tas est accns rois: et no e in p d; ameto:
 qz est ens rois fm p roem speulatiua:
¶ **I**uxta qd nondu q duplicat aliqd d:
 ens rois. **¶** **W**no: qz e gaphu p roem: et
 sic res real pt diu ens rois: **¶** **A**lio: qz e
 factu p roem: **¶** **E**t e distiguendu de roe:
¶ **A**ut sit p roem p tica: sicut domg: et h;
 itoz pt ee reale: **¶** **A**ut sit p roem spem-
 latia: et sic ens rois no pt ee ens re-
 ale: **¶** **E**t p hoc pt itelligi qd dicit dicit:
¶ **I**nt; est facies vltate in rebz: qz i h;
 obiectu accipies aliqua naz: fudat in
 tali na: ista accntia rois. **¶** **E**t ex hoc
 aliqd d: vlt: qz habet in se ista accntia:
¶ **E**x quo vltis elicit q sicut albu e accns
 rei ad ext: siue vltis in re: ita vltas est
 accns rois ipiq vltis p q re: **¶** **E**x ia dicit
 eia seqt: qz ide est p d; icatu dictu de
 ml; i h;: vt sortes e homo: plato
 est homo: r: qz ibi p d; icat vt vlt:
 s; vlt est vnu: qz ibi p d; icat vt vnu.

huiusmodi qd d: i gneto de cr-
 te et gneto. fo. 140. **¶** **D**istiguat
 aut qd d: i h;: fo. 140. **¶** **A**.

Dicitur si dicitur homo est animal quia animalis est animalis
 ubi dicitur unum predicatum quod est idem
 generis ad homines et ad animalia. **Ar.**
Cot. Si hic predicaretur idem predicatum
 (Sortes est homo / plura est homo): sequeret quod
 idem homo esset necque et bonus. Item idem
 saluaretur et danaretur. Nam potest sciri quod
 sortes est necque et plura bonus et in se
 idem in homine: sic idem homo danaretur
 et danaretur saluaretur. **Ad** quod homo
 amplius dupliciter. **Uno** modo potest et aliquid unum
 apud intellectum: et sic homo nec saluaretur
 nec danaretur nec est bonus nec malus: nec
 albus nec niger. **Alio** modo: homo est quod est in
 se bonus: et sic est bonus et malus. Et ideo
 non sequitur. Si est unum predicatum, sortes est homo
 plura est homo, quod idem homo saluaretur et danaretur:
 quia talia amittit non veniunt homini: nisi si quod
 est in se bonus. **Ar.** Regulare nunquam
 potest fieri velle: homo autem potest per se singularia:
 et nunquam potest fieri velle: et per quod nunquam
 potest fieri velle. **Ad** quod homo est: **Ar.** **Uno**
 modo per se. et sic maior est via et minor flamma.
 Maior per se. Nam quod est de ratione aliquid non potest
 per quantum abstractionem seu apprehensionem ab eo
 separari: sed singularitas est de ratione illius quod est per se
 homo: et sic. **Alio** modo: homo est per se per alterum:
 et sic maior est falsa et minor via. **Maior**
 via flamma per se. Nam tunc homo potest fieri velle per
 abstractionem. **Ad** quod dicitur talis regula.
 Quoniam aliquid duo sic habet quod unum non est
 de istis aliquid: tunc contingit intelligi unum alio
 non cointelleto. **Exemplum gratia.** quibus homo est
 visibile se quingentis realiter: tunc quod visibile
 non est de diffinitione hominis: quingentis autem hominem
 non cointelligedo visibile. **Ex** quod se: quod
 non contingit istis homines: non cointelligedo

animalis ratione: quia animalis ratione est de diffinitione hominis.
Ad hoc dicitur ad propositum. quod quod homo est per se non
 est de ratione hominis singulariter: sive homo per
 alterum: ideo potest homo singulariter sive per
 alterum intelligi: non cointelligedo homo: il
 lig in quod singulariter per se: quibus tamen in ipso
 re se quingentis. **Et** hoc est quod dicitur sciri quod velle
 fit per abstractionem nisi istis. velle fit per hoc
 quod aliquid abstrahit a homo: per se. **Exemplum**
 gratia: homo est sortes quingentis in re: et tamen
 sortes non est de ratione hominis: quia si sit: tunc
 non veniret homo est sortes. **Ad** quod homo in
 telligitur non cointelligedo sortes: et sic habet
 velle. **Dicitur** dicitur est de genere et specie. **Quis**
 visus species nunquam posset fieri generis per abstrac
 tionem: quia in sua ratione includit velle in dicitur:
 tamen specificatum potest fieri generis: tunc homo nunquam
 potest fieri generis. sed animal in homine potest fieri
 generis per abstractionem a dicitur specificum hominis: quod
 non est de ratione animalis. **Ar.** **Ad** idem quod
 velle sit in rebus. **Ar.** quod per philosophum loquitur
 de velle vocat eas res: dicitur. istas res
 rez speculatores. **Ad** quod velle perfectum
 (quod est velle per re) est in rebus fundameta
 lit: et non est illa conditione si quod vocat
 velle: Sapientia autem velle per velle in re: sic
 est actualiter in rebus: quia hoc quingentis homo.
Ad quod homo. **Ar.** **Arta** quod sciri quod non velle
 designat per modum totius (ut homo): potest id
 sciri tripliciter. **Uno** modo: si ipse eius rationem. et
 sic veniunt ne quod cadit in eius propria diffinitione
 et passiones exorte ex ipso essentialibus.
 et non veniunt ut sic: ne aliquid predicatum
 animalia realia: nec rationis. **Ad** quod quod
 An non sit quod data sit velle. **Ad** quod non. **Ar.**
 de ratione velle est unitas cum multiplicata ap
 titudinali: quia quibus quod sup addit unum

actus rōis. **S**upaddit enī vnitas re
lationē rōis ipiū nē ad intellectū. q̄ ut
sic nā d̄: vna q̄n est obiectū apud iūm.
Multiplicitas aut̄ etiā addit vnā rela
tionē rōis ipiū nē ad sua fr̄ia. **E**xpli
grā. **S**i dicat̄. hō ē spēs. ubi spēs sup
addit nē duas relationes rōis. vna ad
iūm. s̄ quā relationē d̄: vna apud
iūm. **A**liā relationē supaddit nē ad
fr̄ia. s̄ quā d̄: multiplicabil̄ p̄ mltā nō
d̄nā. sicut gen̄ d̄: multiplicatē per
mltā sp̄e d̄ntia. **Q**uā q̄ vltas addit
actū rōis. p̄ q̄ nō p̄t querē nē s̄
se acceptē. q̄ d̄m̄ ē q̄ tūc solū quēnt
nē q̄ s̄ de eiq̄ diffō. **E**t nā sic accepta
vocat̄ vltē an̄ rem. **A**lio? ca? nā ut
in re. .i. in supposito. et sic itē nō querit
nē vltas. q̄ sic defiat nē vnitas vltat̄.
q̄ est solū in nā. s̄ q̄ ē obiectū apud
iūm. **D**efiat et̄ sibi quābil̄tas aptitu
dinal̄. q̄ s̄ q̄ est in aliquo vno supposito.
sic nō est quābil̄. **3°** ca? nā s̄ q̄ est
accepta p̄ intellectū. et sic querit sibi vltas.
Si enī d̄: vltē p̄ rē. .i. vltē a fr̄ibz
abstrā. tūc enī querit nē vltas vnitas
vltat̄. q̄ ē obiectū apud iūm. **C**ouēt
et̄ sibi p̄lificabil̄tas. q̄ p̄t p̄lificā p̄
mltā rōidua. **E**t q̄ accidit nē q̄ ē
p̄ iūm accepta. sic et̄ accidit nē q̄ est
vltis. **U**n̄ p̄t q̄ sicut albiū est actus re
ale hōis. ita vltas ē actus rōis ipiū
nē. .i. querit nē apphese p̄ iūm. **Q**uē.
Quō possūg venire in ggnitōē istoz
vltū. **Q**uēdū q̄ istas acceptōēs possūg
ggnoscē ex ipis p̄duat̄ ipiū nē actū b̄.
Quē enī nē attribuit̄ p̄dicata realia
cēntalia. ut hō ē aīal. hō ē rōl r̄.
et tūc ca? nā ut ē vltē an̄ rē. .i. ca? ut
nō est in fr̄ibz. n̄z apud iūm. **A**lio?

attribuit̄ nē p̄dicata realia actūalia.
et sic ca? vltē s̄ q̄ est in re. q̄ illa p̄dica
ta quēnt sibi s̄ q̄ est in fr̄ibz. ut hō
ē alb̄. **3°** ca? attribuit̄ nē p̄dicata actūalia
rōis. et tūc accipit̄ nā ut vltē p̄ rē. q̄
alia p̄dicata nō quēnt nē. n̄ p̄t ē
apphese p̄ iūm. **E**x q̄bz p̄t q̄ p̄t.
Nulla sc̄a est de vltē in re. **C**uq̄ rō
est. q̄ vltē in re (s̄ q̄ h̄mōi) quēnt
solū p̄dicata realia actūalia. q̄ de suis
s̄biect̄. s̄ s̄bielia (nōn). **S**i vltis p̄
rē (s̄ q̄ h̄mōi) p̄t ē sc̄a. q̄ et̄ illa actū
tia s̄ s̄bielia (s̄ q̄ h̄mōi) de ipā nā. sic
fit in libro p̄dicabilū et p̄dicamētōz.
Alie sc̄e reales. s̄ de vltē an̄ rē. ut
p̄h̄a. et h̄mōi. **Q**uē? **U**t ista sc̄a
tū vltā. distinguat̄ realit̄. v̄ modalit̄.
Quēdū. q̄ d̄nt solū s̄ modū accipedi
nām. **Q**uā eadē nā p̄t p̄lificā q̄s̄dāi p̄
iūm n̄m. **E**st enī eadē nā. q̄ q̄n̄ est
s̄ se accepta. et q̄n̄ ut est in fr̄ibz sup̄ta.
et q̄n̄ accepta ad p̄dicata. .i. vltis.
Si tū spēs intelligibil̄ est vltē p̄ rē (sicut
q̄dā dicebat̄. q̄d est fl̄m). tūc est realis
distinctio nē vltē in re. an̄ rē. et p̄ rē.
Quē? **U**t vltē sit gnābile. **Q**uēdū q̄ vltē
ca? d̄. **U**no? ut ē accepta in fr̄ibz.
et sic vltē est gnābile. q̄ et̄ gnāf ad gnā
tionē vltis fr̄ibz. **A**lio? ca? vltē ut an̄ rē
et p̄ rē. et sic gnābile et cor̄p̄le accipit̄
d̄. **U**no? in ipā h̄catōē. s̄ q̄ d̄nt ap
titudēz ad gnātoēz et cor̄p̄le. et sic vltē
bz q̄bz dā quēnt ēē gnābile et cor̄p̄le. q̄
cor̄p̄is mixti p̄p̄tas est ēē gnābile et
cor̄p̄le. sicut d̄: lat̄iq̄ c̄ s̄b̄m libri p̄h̄oz.
Alio? ca? gnābile ip̄e. s̄ q̄ d̄: actualē
gnātoēz. et cor̄p̄le. s̄ q̄ d̄: actualē cor̄p̄le
et sic vltē an̄ rē. et p̄ rē nō s̄ gnābil̄ia
nec cor̄p̄lia. q̄ aliq̄d sic ē gnābile per

actōem gnānti? nō hnt ordies ad actōem / qz nō sūt cōti acti
 onū: qz actōes sūt sūmā p. meta?)
CAr: vñle est p9 suis sūb9: q male
 d: q sit p9tis illis. Ans p: qz dat eis ee:
 Itē illud ē p9 a quo nō gūnt subsistēdi
 gnātia. ut bñ se? Dotes ē: q hō est: s
 nō est. **D**ōz q vñle cā: dū: **Q**no? s
 pstrām roēm vñtat: et sic sp vñle p9 rē/
 est p9tis suis sūb9: q sit abstrahit a
 sūb9: et illud qd abstrahit ab aliq est
 p9tis illo a quo abstrahit: **A**lio: cā: vñle
 s q est an rē: in re: et sic ē p9 sūb9
 qz dat eis ee: nomē: et roēm: nō rō
 sue diffinitio ē p9 diffitio: et ab illo nō
 gūnt subsistēdi gnātia. **E**t aut circa
 pōicta qsidāndū q res accipit p siglāi:
 qñ distiguit vñle an rē: in re: et p9 rē.
Deniqz emē est qd aliqd vñle an rē: id est
 an sūa accipit. **E**t aliqd est vñle in re:
 .i. in sū: **E**t aliqd p9 rē: .i. abstrā a
 sūb9. **E**t rō istig ē: qz nos ipōitq rebus
 nōia s q nos eas qgnostiq: p9 aut qgnof
 tū sūa q vñle: ideo hō: nomē res (qd hat
 tā vñle q sū) ipōit a nob ad sūadū sūe:
Quē vñle rō aīal / s vñūqz aīal
 est altā et altā. **Q**uē dū q Ar?
 rōnat illa aūte p modū dubitātiōis. qz
 d: q qredū est. **A**n sit vñq diffitio aīe
 dāda: l de qualibz aīa debz dai vñq
 spēal diffitio: sicut rō aīal s vñūqz aīal
 est altā: **T**uc dōz est ad qoēm q nō ē
 dubiū qñ rō aīal s vñūqz aīal ē altā
 et altā / s aīal accipiat s spēa suas: tē
 ent nūc est q aīal habeat alia diffitōes
 in vñq spē q in alia. **I**deo quīs diffitio
 aīal in cōi possit ee vñq: nō tñ diffitio
 aīal s vñūqz aīal: **C**Ar: Aīal dif
 finitur sic. Aīal est corp9 aīatū sēsi

bile: q aīal habet vñā diffitōem. **D**ōz
 q aīal cā: dū: **Q**no? logice. s q hat
 qceptū vñū pueniēte spēa suas: et
 sic aīal habet vñā diffitōes: sicut pbat
 argumētū: **A**lio: cā: aīal pñce s q
 repit in dū s spēa eig: et sic ē alia
 et alia diffitio aīal: **E**t rō illig dūsi
 tat est. qz vñūqz diffinit s q ē ali
 qd vñū: s aīal logice accipitū habet
 vñitātē qceptū / et nō habet vñitātē
 pñsūa. qz nō est vñū aliqd s rē: **E**t
 sic s Ar: **A** pñsūa / In gñe mltē eq
 uocatoēs latent: **E**t si dicat. **G**eng
 et diffit pñce: ut dūdo: **A**īal ē quid
 qpōitū ex corpore sēsiūo aīatū / et aīa
 sēsiūa. **D**ōz q ista diffitio nō queit
 qceptū aīal s que qceptū aīal ē vñū:
 s queit aīal / s q tūc in suis spēa:
Et est dūā mē pñsūa / et logiā: ista
 pñsūa emē diffit cōi / s cōem rōem /
 quā habet in suis sūb9: **L**ogiā vō
 diffit s cōem rōem tñ: **A**lī tñ est
 de spēa: qz spēa et hāt vñitātē reale:
 ut patet. **A** pñsūa:
Quē vñle diffitōes dialecticē sūt cāse
 et vane. **Q**uē dū q sic. qz diffitōes
 dialecticē dūnt: diffitōes passiōnū q dāt
 abs sūb (Passiōes aut dīat: ut dolor
 timor amor gaudiū spēa rē). **D**i q dif
 fitiōes talū passiōnū dāt abs sūb. tē
 s diffitōes vane. (qz vanū ē qd nō attin
 git fine in que ordiat: i cū q diffitio
 ex sū nā ordiat ad demrāndū passiōes
 de sūb: sit ille diffitōes q tale fine nō hāt.
 dīat vane: **D**ic aut ē de diffitōibz pas
 siōnū dāt abs sūb. **E**xēpli grā. Passiōes
 ire in ordie ad sūm sū pallor faciei / tre
 mor manū rē. **C**ause vō istaz passi

omni non potest dari ex seculo diffinitione ipsius rei.
si ex mali quod datur per se: foris autem sic
diffinitur ira. Ira est appetitus videtur. Dif-
finitio autem malis scilicet data per se in ista.
Ira est ebullitio sanguinis circa cor. Et statim
agnoscitur quare iram pallescit et facit. quia
sanguis tendit immediate ad cor. et sic deli-
quit membra ex corda scilicet facit et mang. Ille
autem cause non potest sumi ex alia diffinitione.
Quis? In quo predicamento sit ira. **Ad**
ceda quod ira potest multipliciter capi. **Ad** uno
potest haberi in a quo procedit; et sic
quod procedit a potest appetitum (quod videtur ad
re appetitum) est in predicamento qualitatis
in 2^a spe. **Ad** sic accipitur ipse. quod mani-
festum est quod potest appetitum non est passio (cum
in una potest sunt multe passiones. Et ideo
quod sic diffinitur ira. Est appetitus videtur.
ubi appetitus non est potest appetitum. si per
actu appetendi. **Ad** alio: quod in ipse.
et sic est de predicamento actus. sit enim
ira nichil aliud est quam actus potest irascibilis
factus cum alteratione corporali scilicet cum motu
sanguinis ad cor. **Ad** 3° causa: ira est motus ad
motum factum in corpore. et tunc iteque accipitur
ipse. et sic ira est de predicamento ubi. quod
sit in ira motus localis sanguinis ab exteri-
bus membris ad cor. **Ad** **Ar?** Videtur?
quod ista veritas non sit ad proprium: quia anima
non est aliqua passio. **Ad** **Ar?** quod quibus anima
non sit passio: habet se per modum passionis
quod ad sua diffinitionem quod diffinitio passio-
num datur per additamentum (quod est alterius
genus): sic anima diffinitur per additamentum quod
est per eisdem genus. Et ideo sicut diffinitio
passionum datur absque subiecto: sic etiam
de diffinitione anime datur absque corpore. Et sic
valet ad ostendendum quod diffinitio anime est data

per additamentum. **Ar?** Diffinitio datur per
genus et dicitur sit diffinitio physicales: quod non
sit dyalectice. **Ad** **Ar?** quod genus et dicitur potest
tripliciter considerari. **Ad** uno: si quod genus habet rationes
potest et dicitur rationem actus: et sic diffinitio datur
per genus et dicitur est metaphysicis. In sig-
num quod est separata a materia (quia sit sub se separata)
sic diffinitur. **Ad** alio: accipitur genus et dicitur
ipsum genus habet rationes materiae et dicitur rationes forme:
et sic diffinitio datur per genus et dicitur est physialis.
Ad 3° capitur genus et dicitur per rationes generis et dicitur
si quod genus sicut conceptus generalis. et dicitur com-
ceptus generalis. Et hoc est quod dicitur sit in
de ente et essentia: quod ex duobus conceptibus
scilicet ex genere et dicitur constituitur tunc conceptus: scilicet
species: et sic diffinitio datur per genus et dicitur
est logicalis. **Ad** **Ar?** quod quod dicitur quod dupliciter sit
diffinitio scilicet. **Ad** **Ar?** et ille datur per genus et
dicitur sit bone foris et manifestat finaliter.
quod sit sufficientes cause ad determinandum pas-
siones de diffinitio: et sic non sit vane. **Ad**
licet sit diffinitio amittitur et proprie passio-
num. quod si datur per genus et dicitur sit quod bone
(quod datur per ea quod sufficienter ad bonam diffinitionem)
si sit vane: quod non attingit sine ad quem or-
dinatur. quod non sit sufficientes cause ad de-
terminandum passiones de subiecto. patet quod illa
quod non habet locum de speciebus subiectis.
Ad **Ar?** Considerandum quod ex textu in quo **Ar?**
trahitur de erroribus animarum in animas:
potest notari specialiter se nove animas. **Ad**
et dicitur a non animam: motu et sensu.
Et introducit sic. Nam quoniam aliqui
dixerunt animam ex motu et sensu: quod anima ta-
datur ab inanimato: motu et sensu: si mani-
festum est quod animata et inanimata datur per animam:
ideo quoniam datur ex motu et sensu datur
anima. **Ad** **Ar?** Iteque iaret aliud sapiens:

Et introducit sic. An⁷ eni pot⁷ d⁷iam
int⁷ opioez Anaxagore et Deodriti. qz
Deonity dicit scilicet sensu ee intellectu.
et ideo ipe recomēdat homer⁷ q⁷ posuit
ista ~~autē~~ Hecore iacet aliud sapiens: Et e
ist⁷ auctis iste s⁷ Bape d⁷ lectore Hecore
mutat s⁷ diuisa tpa: Ex q⁷ aucte sūt q⁷
ist⁷ depēdet ex tpe: q⁷ q⁷ aut depēdet ex
tpe / hoc t⁷ t⁷ate corporale: hoc aut qd est
corporale est sens⁷: q⁷ int⁷ est sensus:
D⁷ Anaxagoras distiguit int⁷ sensu et
int⁷. Posuit eni t⁷ t⁷ sepātu segre
gāte oia t⁷hos q⁷uso: ut patz 3° huig:
C⁷ Intelligē assilat q⁷cti: Et introdu
nit sic. Ex quo plato dicit aiaz intellectu
uā ee in magnitudine circulari. d⁷ An⁷ q⁷
hoc nō ggruit aie intellectuē. qz intelli
gēta assilat q⁷cti: et ideo nō p⁷ aia
intellectū ee motu circulari: **C⁷** Qui
d⁷ aiam irasū: dicit eā texere et edificāe:
Et introducit sic. Aliq dicebat q⁷ aia
mouēt. **M⁷** d⁷ dicit q⁷ motu qui
quēit aie / nō quēit sibi ex pte sui: s⁷ ex
pte corporis. Irasū eni est motu: s⁷ aia
nō irasū. Ea sicut nō possū dicit q⁷
aia edificat l⁷ faciat aliquē actū extioie
sicut est op⁷ texēdi: ita nō possū dicit
aiam irasū: s⁷ hō irasū: **M⁷** patet
q⁷ aliq male allegabat istā auctē di
ctes / Qui dicit aiam intelligē: dicit eā
texē l⁷ edificāe: **A⁷** d⁷ q⁷ ppe nō
d⁷ aiam irasū: q⁷uis hoc possēt dicit: sed
potū d⁷ est q⁷ homo intelligat p aiam sū
p int⁷. **C⁷** Si senex accipiat ocu
lū ut iuuenis: videbit utiqz ut iuuenis:
C⁷ Intellecty corūpit: quoda itioi
corūpto: u⁷ auctas sic introduit. **C⁷**
vult An⁷ in textu q⁷ defecty q⁷ accidit

in vita aial sicut vidēdi audēdi sōpā
di / nō pueniūt ex pte aie: s⁷ ex d⁷spoe
organoy corporaliū. Et ideo si senex am
piat organū vidēdi ut iuuenis: vide
bit ut iuuenis: **C⁷** Et qz posset aliqz dicit
q⁷ int⁷ q⁷ ipediāt p corūp⁷: q⁷ int⁷ est
corporal. Ideo pot⁷ **C⁷** auctas q⁷ dicit q⁷
int⁷ corūpit / quoda itioi corūpto
s⁷ sensu itioi. **C⁷** Et in unq⁷ corūpit eēn
tia intellectuā: s⁷ acty siue usq⁷ intellectu:
C⁷ Si aia eēt opoita ex oib⁷ reb⁷ ut
oia ggnoscēt: tūc deq⁷ eēt i⁷supietissimū
aialū. **I⁷** Introducit sic. Empedorles dicit
aiam ee opoita ex oib⁷ / ut oia ggnos
cēt: q⁷ deq⁷ (q⁷ est sūmo simplex) nichil cō
gnoscēt: **C⁷** Rectū est canon sui: et
obliqui: **E⁷** introducit sic. Ea nō oz
in aia ee opoem ex oib⁷ reb⁷, qz ad mūg
nō oz aiaz opoi ex p⁷uatiōe. qz p⁷uatiō
ggnoscit p hūū: qz oē rīm canon .i. re
gula ggnoscēdi sūū obliquū .i. p⁷uatiōz:
M⁷ et ista p⁷o moralit⁷ expoi: et tunc
expoi sic. Rectū .i. bonū et iustū / est
canon .i. regula viuēdi sui: et obliqui
.i. malū siue iusti. **D⁷** dicit eni d⁷ An⁷
u⁷ polihroz. **M⁷** tuosi sūt opti rectores
cōitatz: qz i⁷tuosi pūt se regē et alios:
C⁷ Aia cōtinet corp⁷: et nō econ
tra: **I⁷** Introducit sic. Dicebat aliq⁷ q⁷ in
uno corpore eēt mlte aie. Et d⁷ An⁷
q⁷ hoc nō est vez: qz nō p⁷ dai rō q⁷re
tales aie sūt in uno corpore: tū corp⁷ nō
g⁷tineat aiaz: s⁷ aia corp⁷:
A⁷ l⁷ tōt p⁷ auctē videt q⁷ inaiata
eēt mouēat: q⁷ nō d⁷nt aiata ab aiata
motu et sensu. **V⁷** d⁷ q⁷ da: aliqd mouēt
D⁷no: ab aliq sepāto ab illo. et sic etiā
mouēt inaiata. sicut lapis mouēt: a

.i. sūūp⁷ig

gnante / v[er]o remouete phibet: **Q**uo? ali
qd mouet ab aliquo sibi giucto. et sic mo
tu conu[er]t aia[em]: q[ui] aia[em] mouet ab aia
eis giucta. **¶** **N**ol p[er] dicit q[ui] e aliq[ui]s motu
q[ui] no[n] quic[ui]t si aia[em] / sic: motu augme
tatois: **¶** **I**n maiat[ur] e mag[is] p[er] addi
tio me ad ma[is] q[ui] p[er] dea augme[nta].
sicut p[er] in p[ri]mo de gnatoe. **¶** **N**o em sit
qu[er]sio in aia[em] / aliq[ui]s additi in p[er]em
sbam / sicut in aia[em]: s[ed] gn[er]at noua res.
¶ **E**xpli gra. **¶** **I**n ignis augme[ntet] p[er] ap
posito[rum] lignoz. t[un]c ille ignis q[ui] p[er]fuit
no[n] quic[ui]t ligna in sui nam / sicut ali
me[n]tu appo[si]tu aia[em] / giuct[ur] in na[me] alit[er]:
s[ed] gn[er]at nouu ignis ex lignis appo[si]t[ur]:
¶ **C**ar[ter]. **¶** **A**rgetu[rum] viu[um] p[er] se mouet / et
tu no[n] habet aia[em]: **¶** **O**d[er] q[ui] ar
getu[rum] viu[um] no[n] mouet motu augme
tatois p[er] se / sicut mouet aia[em]: q[ui] mo
uet motu augme[ntatois]: **¶** **E**t si dicit[ur]
de motu locali. **¶** **O**d[er] q[ui] tal motu lo
cali no[n] quic[ui]t sibi ex na[me] aia[em]: s[ed] ex na[me] mix
tuo[rum] q[ui] in argeto viu[um] e gmiectio sicut et
hu[m]idit[er] p[er] hu[m]iditate gmiecta / na[me] h[ic]
argetu[rum] viu[um] fluit: s[ed] p[er] siccitate manet
in nua[li] loco: et sic e q[ui]da pugna iter
hu[m]idu[m] et siccit[ur]: p[er] qua gmiect[ur] argetu[rum]
viu[um] sic p[er] se mouet: **¶** **E**t ena gsidandu[m] q[ui]
differre no[n] debet in p[er]ora aucte / capi
p[er] dicit diam e[ss]entiale: q[ui] sic aia[em] dicit
ab inaiat[ur] p[er] inu[er]sa diam: s[ed] debet h[ic]
capi p[er] q[ui]n[que] a[nt]it[er] d[ic]ia v[er]o diuisitate. **¶** **I**sta
ent[er] dia[em] fuit data ab a[nt]iq[ui]s / q[ui] fuerunt
sensibiles: no[n] ggnosce[nt]es rez d[ic]as:
¶ **C**ar[ter]. **¶** **L**oq[ui]t[ur] vltima .i. q[ui] aucte sit / **C**orpu
co[n]tinet aia[em]: q[ui] illa est seplur[er] falsa.
q[ui] aia[em] g[er]inet corpu[m] / et no[n] e[ss]e. **¶** **I**llud e
n[on] g[er]inet aliud / in quo alter e: s[ed] aia[em] e
in corpore: q[ui] g[er]inet a corpore. **¶** **O**d[er]

q[ui] dicit e co[n]tinetia. **¶** **Q**ueda e mal[um] siue
idividual / s[ed] qua g[er]ines ididuat q[ui]da:
et sic corpu[m] co[n]tinet aia[em]: q[ui] aia[em] sit ididu
al ex hoc / q[ui] est in corpore. **¶** **A**lia e g[er]inetia
fo[rum] siue sp[er]ita: et sic aia[em] g[er]inet corpu[m]:
q[ui] aia[em] dat sp[er]em corpoi / et totu gposito:
¶ **E**t ideo **¶** **A**r[istote]l[is] b[ea]t[us] loq[ui]t[ur] in textu q[ui] no[n] p[er]t
ee plures aie in vno corpore: q[ui] t[un]c corpu[m]
no[n] habet vna sp[er]em / s[ed] quoz / tot q[ui]t aia[em]:
qd est ip[er] q[ui]da: **¶** **E**t si loq[ui]t[ur] de g[er]inetia g[er]i
tata. t[un]c q[ui]da no[n] p[er] itelligi q[ui] aia[em] g[er]inet
corpu[m] / q[ui] dicit **¶** **A**r[istote]l[is] in textu / q[ui] p[er]os q[ui]t
tate corpi no[n] sil manet: remota aia[em] a
corpore: **¶** **E**x copulat[ur] sup[er] 2° lib[er]o:

¶ **Q**u[er]it[ur] d[ic]tu[m] d[ic]t[ur] d[ic]t[ur] aie sit b[ea]t[us] assig
nata. s[ed] **¶** **A**ia est acty p[ri]mo sbal
corpore organ[um] ph[is]ic[um]. **¶** **Q**ueda q[ui] sit:
¶ **C**ar[ter]. **¶** **A**ia est acty me p[ri]mo: q[ui] no[n] e acty
corpore organ[um] r[ati]o[n]is. **¶** **O**d[er] negado g[er]ina.
q[ui] corpu[m] r[ati]o[n]is cap[it] h[ic] p[er] n[on] p[er] p[er]o. **¶** **E**t hoc sic
patet. q[ui] ip[er] q[ui]da est aia in vni[us] toti gposito: q[ui]
q[ui] dicit q[ui] vniat[ur] me p[ri]mo. **¶** **P**bat[ur] q[ui] si aia
vniat[ur] toti gposito / t[un]c mlte forme sbales
eant in eade ma: qd est ip[er] q[ui]da. **¶** **A**ns patet
q[ui] hoc totu cui adueniret aia / h[ic]et ee sbale
p[er] aliqua forma sbale. **¶** **S**i g[er] adueniret aia
(q[ui] est ee fo[rum] sbal) illi gposito: q[ui] aia[em] p[er]o
fo[rum] sbal in eade st[er] ma: s[ed] hoc e iquies.
q[ui] t[un]c illud vni h[ic]et duas fo[rum] sbales: et p[er]
g[er]no eet vni / et no[n] vni: qd iplur[er] g[er]o[rum].
¶ **Z**o q[ui] t[un]c g[er]ina aia[em] / eet g[er]inatio s[ed] qd / et
no[n] g[er]ina. s[ed] plur[er] / q[ui] ois fo[rum] p[er]o sbal adue
nites me dat ee siplur[er]: q[ui] q[ui]da fo[rum] alia ad
uenies me / dabit ee s[ed] qd: cu g[er] aia[em] adue
niet p[er] p[ri]ma forma e[ss]e in ma: q[ui] ip[er]a
daret ee s[ed] qd. **¶** **C**ar[ter]. **¶** **A**r[istote]l[is] q[ui] no[n]. q[ui] **¶** **E**mbrio
p[er]o viu[um] vna plate / et sic habet aia[em] ve
getatiua: **¶** **Z**o viu[um] vna aia[em] / et sic hab[et]
aia[em] sensitua: et vltio viu[um] vna itellecia:

¶ Et ibi plures forme. **¶** Sed q' quibus in
embuione succedat mlte forme. vltia in for
adue mēte / desinit ee i for for h' p'ra spāi
quibus adhuc maneat h' sbale utue: et hoc
in altiori for: **¶** Et sile poi' **¶** Ar'8 postea in
textu de figuris. q' figura maior includit
in se minore. h' no h' actu p'ra h' h' cenuale
utue. sicut in triagulo no est for et actual'
triagulo: h' est ibi triagulo vtuat: sic enā
in aīa sensitiua ē vtuat' sbale p'ra aīa ve
getatiua: et in intellectu est vtuat' sensitiua:
et sic patet q' no s' forme mlte sbales i eode:
¶ Ar'8: Si poi' forma desinit ee: g' corrupti:
no q'nd corrupti' a suo g'rio corrupti' / Si
g' vna for corrupti' ab alia / hoc v' esse
inuenies: q' vna no est alteri cōtra. **¶** Di
cedū q' dupliat aliqd desinit ee. **¶** No. ex
actōe q'rm agentis: sicut frigiditas aq' desi
nit ee / p' actōem ignis calefaciens: ut sic
i for aīa no desinit ee aduenite supior:
cū no sint g'rie: **¶** Alio: aliqd desinit ee p'an
dispoem mē / in q' tal for sbiectat'. sicut ut
aīa rōl a corpe indispōito sepat'. **¶** Et sic
i for for desinit ee / supior aduenite. q' a
i for for no p' ee in sbō dispōito ad alia
forma: ex quo q'libz for req'it māz suo
no dispōita: **¶** Ar'8: Admix for mixti
onal manet: g' manet for sbal d' embuione.
¶ Sed q' quibus manet for mixtional s'bz
spem in q'bdā g'ria et corrupti: no in ma
net aliq' no h' mix: **¶** Circa qd sciedū q'
in vna mā phica est solū vna for sbal
ut dicitur est: cū g' for mixti sit sbal for.
utē ē dicit' q' desinere q'z for in aūto:
desinit ee for mixti: Ex quo p' q' nulla
amētia manet in g'ria: et corruptis.
Et hoc p' q' oia amētia depēdet a toto cō
pōito: cū g' totū g' no manet de: g' nec

amētia manet eade: **¶** Q' opōitu no ma
net idem: p'q. q' for sbal desinit ee. et de
sinere p'ncipali p'ie aliq' cōpōiti: tunc
necesse totū opōitu manere: Ex quo p' q' q'
aīa vnit' mē p'ie / desinit ee et cessant
oēs forme sbales p'ced' / et oia amētia: et
remanet ex p'ie corrupti' / sola mā p'ma: **¶**
¶ Ar'8: **¶** Videt q' plures forme p'nt ee
in eode vūite. q' opatio arguit forma:
h' in eode s' plures opatioes: g' et plures
forme. **¶** Sed q' duplures s' opatioes.
¶ Aliq' s' e' q' dē spū ut due vīsiones / aut
due auditōes: et tales opatioes no ar
guūt diūsitatē n'z forme p'ced' / n'z for
p'maz. (For p'ria est p' a q' p'cedit opa
tio: h' for p'ma ē for sbal) **¶** Circa p'cedūt
ab vna p'ō tales actōes: g' no arguūt
diūsitatē sp'ciā p'xiāz formaz / et p'oz:
¶ Alie s' opatioes in aīa et diūfaz sp'oz
sicut s' vīsio auditio intellectu: et tales
opatioes arguūt diūsitatē sp'ciā for
p'xiāz s' p'oz: h' no arguūt diūsitatē
sp'ciā p'ie forme sbal: q' ab vna for
sbali h'nt plures p'ō p'nt p'cedē opa
tiones diūfaz sp'oz. **¶** N' p' q' no o'z
ponē plālitatē for: **¶** Ar'8: De hoīe
dicūt mlta p'dicata sbalia: h' p'dicatu
sbale s'rat forma sbale: g' in hoīe s'at
mlte forme sbales. **¶** Maior p'q: q' de
hoīe p'dicat' s'ba / corp' rē. **¶** Sed q' diū
sitas p'dicator' sbaliū arguit diūsitatē
sbaliū for: h' de hoīe no p'dicat' diūsa
p'dicata sbalia. q' diūsitaz dicit' reale
distinctione: h' p'dicata sbalia q' de hoīe
dicūt' no dist'guūt' reale: et sic no s'at
diūsa: **¶** Sed cōt' hor ar'8: Illa p'dicata s'at
admix dist'ctū: g' in hoīe erūt plures
forme dist'cte. **¶** Sed q' sicut p'dicata

Substantia iam dicta de hōie / sit distincta h rōis
 rei rōnabil: ita in hōie ē una forma
 hōis distinctiōe h qd p fōis: vñ alijs
 hōis in gñe gñalissio: et alijs i spēbq
 subalternis. Et sic dicit q aia rōl gñinet
 oēs fōis superiores vñtute. qñd aut gñinet
 altius alteri: adming habet aliqua distic
 toēs ab eo ut patet de hōie. Quis em
 in eo sit vna aia s; rōl. gñinet si p fōe
 oēs alias fōis i fōies: s; corporeitatis/
 corporis mixti / corporis aiat / et aialis.
 Et ai idē nō gñinet seipm. q; aiam
 rōle eē distincta a fōi sbali corporeitatis/
 corporis mixti / r. 19: si nō oportet q sit
 diuisio. **Quis** vñ distinctio q ē i vna
 aia rōli h mltos fōis p fōis: sit realis.
Quidē q dicitur aliq distinctio d: realis.
Uno. q; ē diuisio rez. et sic i f hōies
 et a; nū ē distinctio realis: et sic nō p
 eē distinctio real in vna fōi nūo / q; ē aia:
Alia est distinctio real q; est fudata i re
 reali: et sic ista distinctio q; dicitur p dicitur
 real: q; est in re reali s; in aia: q; ē res
 hōis nālit in se plures fōis p fōis: et
 ideo tal distinctio ē fudata in re reali.
Ar. Aia nō est acty p m; q; i corpe
 p; fuerūt alie forme. **De** q; adue
 niētib; p fectioib; formis / desinūt esse
 i fōies forme cū suis dispoib; q; habebat
 in mā: et eēde dispoēs sequūt formā
 de nouo i troductā. **Ar.** Ille dispoēs
 frust; sit in mā. q; aia vñt mē nūde:
 q; nō est nāe illas dispoēs p fuisse. **De**
 q; hoc d: frust; qd nō attigit finē in
 quē ordinat: si iste dispoēs attigit finē
 in quē ordinat: q; nō sit frust;. **Ca**
 iste dispoēs ordinat ad i troductionē for
 me aliois: et eā nō desinūt eē / nisi
 sit tal fōi i troductā. **Ar.** q; qñt An
 p; intelligat dispoēs expelli a mā: vñ
 alior fōi i troductā. **Quidē** q; ē mltiplex
 ordo.

Alia em est ordo h gñe cause forē l ef
 fectis: et tū p; intelligit fōi in mā / anq;
 cessat dispoēs. **Ar.** rō est q; a fōi et fōi
 conadāt. efficiens tēdit sine q; est fōi: et
 p; desm forme poris / de fūat dispoēs. **Alia**
 est ordo h gñe rō mālis. et sic p; intelli
 gūt dispoēs i fōis forme expelli sine defice
 q; alior fōi i troductā. **Ca** tū fūat i eēde
 instati: sit nō ē int; ea ordo tēis. **Ar.**
Ar. Qd nō est nō dispoēs: si iste dis
 poēs forme i fōis nō sit adueniēte forma
 supioi: q; r. **De** q; maior gredit; sili
 et gēlo. q; s; adue niēte alior fōi: iste
 dispoēs i fōis forme nec sit nec dispoēs.
 q; iste dispoēs sit dispoēs forme i troductā
 et nō forme i troductā. qñ q; fōi i tducta
 est: tū nō ē nāe eē tales dispoēs: si tū
 tales dispoēs sequūt formā de nouo i t
 ductā. **Ar.** Aia vñt corponi organo:
 q; vñt fōi q; pōit. **Uno** p; q; ē acty corpi
 organo. **De** q; corpy organo ca: dicitur.
Uno. si q; habet in se diuisas dispoēs or
 ganas: et sic aia nō vñt corpi organo:
Alia ca: corpy organo h q; in ipō ē mā
 hōis in se tales dispoēs: et sic aia vñt corpi
 organo. **Patet** q; q; aia nō vñt corponi
 organo l dispoēs sit q; iste dispoēs sūt
 mediū vñtōis. h aia vñt mē p mē: que
 tū habet in se dispoēs: si vñtio nō ē ad
 dispoēs: h ad māz. **Quidē** in sili qd tactū
 p se et imediate tūgit durā dispoēs q; tū
 sit q; nō tūgat p; q; tūtat: et tū sine q; tū
 tūtat in duro / ipō ē sit fūi tactū. **Ar.** aia
 tūgit nudā māz tactū sbali: et tū illa nō
 tūgit n; eē dispoēs h pportione ad formā.
Ar. Aia mouet corpy: h mā p mē nō
 est mobil: q; corpy nō p; capi p mā p mē.
De q; aia vñt corponi dupliat. **Uno**
 in rōe forme sbali: et sic vñt corpi .i. mē
 imediate: **Alia** in rōe motūis: et sic
 aia vñt corponi p dispoēs amtales: q;

TAD UED TCDAL
 TAD UED TCDAL
 TAD UED TCDAL
 TAD UED TCDAL

p pōs et virtutes. Quia quibus anima immediate
 in se corpore. i. māz pnia: nō tū mouet māz
 pnia ab hī dispositōibz aritmetibz. **Ar.** Si
 anima uniat mē pme: q̄ sequet̄ q̄ eet ip̄fās
 sima for̄. De quela pbat̄ q̄ atq̄ et pō de
 bent ad iūte p̄portionai: s̄ mā p̄ ē imp
 fecit̄: q̄ et anima. **¶** Dōz q̄ anima am̄p̄t̄
 duplicat̄. nō nō: s̄ v̄imū eiḡ ḡdū cēndi. i.
 s̄ q̄ ē for̄ sbal: das eē sbale ip̄e mē. et sic ē
 ip̄fāsia inf̄ for̄ sbales. q̄ tūc m̄ anima nō
 q̄sidiat̄ aliā p̄fectio plā q̄ in alia q̄nū for̄
 sbal: Alio: sūit̄ anima s̄ suos ḡdū p̄pōs aie:
 q̄ s̄t̄ anima vegetatiua, anima sensitia et itel
 lectia: et sic anima ē p̄fāsissima inf̄ formas
 sbales. **¶** Hor̄ ḡ dōz est ad ar̄ q̄ anima
 accepta p̄o: s̄ s̄ p̄mū ḡdū vniū mē p̄:
 et nō accepta s̄ v̄lāimū modū: q̄ tūc
 vniū mē d̄t̄ p̄me disposit̄ et organizate
 p̄ certa organa. Et q̄ anima s̄ est for̄ sbal:
 ideo s̄ nūc est eā vniū mē p̄me. Et ratio
 ista est: q̄ sicut d̄m̄ est in ar̄: mā et for̄
 debet p̄portionai: q̄to ḡ for̄ p̄fectior ēt̄t̄to
 recipit māz p̄fectio disposit̄. Et ideo mā
 elōz habz pauiores dispositōes: q̄ forme s̄t̄
 m̄ng p̄fecte: q̄nādo eas ad for̄s aliaz: **¶**
Ar. forme elōz s̄t̄ actō p̄mi: q̄ nō
 anima. Ans p̄: q̄ anima est for̄ mixti: s̄ for̄
 elōz ē forma corpis s̄t̄ plū: s̄ for̄ simplex
 est for̄ for̄ mixti. **¶** Dōz q̄ anima cā: dū:
 nō p̄t̄ q̄ p̄t̄ ad for̄s elōz: et sic nō ē
 for̄ for̄: nec actō p̄m̄g: Alio: cā: ut copat̄
 ad suas opatiōes. v̄l eē ad māz quā v̄for̄:
 et sic d̄: eē actō p̄m̄g corpis. **¶**
Quare nō pōit̄ in diffōe aie
 q̄ anima est actō corpis: vita h̄nt̄ in
 actu. **¶** Quedū q̄ tūc idē diffinret̄ p̄ seip̄:
 q̄ h̄nt̄ vita in actu ē ip̄e totū opōit̄: s̄
 in toto opōit̄ idūatur anima. Ad h̄c dū ḡ:
 q̄ corp̄ copat̄ ad anima, sicut pō ad actū: eē

213
 in quictōe corpis et aie: sic in diffōe d̄:
 vita h̄nt̄ in pō. Et est silis locutio r̄:
Ar. videt̄ q̄ semē habeat vita in
 actu. p̄: q̄ sicut vita in actu: mō d̄ q̄
 fit a sibi suo fit. **¶** Dōz q̄ ē duplex agēs
 s̄: Agēs p̄napale vniuoā: et tale debet
 eē sile suo effectū: et sic p̄ ē agēs p̄n̄
 et vniuoā in gnātōe filii: Aliud ē agēs
 instrale l̄ equoā: et nō q̄ tale agēs esse
 sile suo effectū: sicut sol ē cā equoā (q̄ sol
 et hō gnāt̄ hōiem). Sic eē semē ē agēs
 instrale h̄nt̄ in se q̄dā v̄tute ip̄ressā
 a p̄n̄: agētē. grā t̄ (eē absente p̄n̄
 agētē) agit ad itroducēdū for̄ p̄n̄ agēt̄:
Quedū q̄ sicut in gnātōe hōis: sicut mille
 forme sbales sibi v̄tute succedentes
 Quedū q̄ sic: Et hoc p̄t̄ auct̄ **Ar.**
 in libro de aial: q̄ dicit q̄ embrio (i. se
 t̄ copat̄ in v̄tero materno) p̄o: vniū
 vita plate. i. vita vegetatiua: de m̄ vita
 aial. i. sensitia: de m̄ vita itellectiua:
 s̄ vita vegetatiua ē ab anima vegetatiua.
 sensitia: ab anima sensitia. et itellectiua
 ab anima itellectiua: Ergo in hōie s̄t̄ plēs
 aie sibi v̄tute succedentes: Et sicut d̄m̄
 est l̄ fo. p̄cedēti. adueniēte alioi
 for̄: s̄ for̄ desinit eē. **Ar.** Quis for̄ sbal
 dat spēm. s̄ siḡ forme plures succedūt
 in gnātōe hōis: q̄ embrio ē dū s̄t̄ sp̄ez.
¶ Dōz q̄ quāz in motu genuo: ar̄q̄rit̄:
 aliā for̄ p̄ m̄ltas medias for̄s: tūc denōiā
 tio illiq̄ mobil nō fit a mediis formis:
 s̄ ab v̄ltia: q̄ rō est q̄ medie forme nō
 s̄t̄ ip̄e t̄nt̄ motū: s̄ s̄t̄ defētia s̄m̄ ad
 p̄ncipale formā. Et s̄ hoc d̄: ḡmetator q̄
 gnātio hōis est t̄statio a p̄ma for̄ ad v̄l
 timā: **¶** Hor̄ ḡ dōz est ad maiorē q̄ Du
 plex est for̄ sbal: Quedā ē q̄ ip̄e ē t̄z
 motū sive mutatiōis: et tal for̄ sbalis

dat spem: Alia e for sbal q e via ad pnt.
Et tmmu motu: et tal for no dat spem.
Et ideo dicitur scia no baulat platam
s; hoiem: q; ille forme pcederet t ma no
denoiant maz:~

Quid dicitur pōe sensitū in diuisiua aia
libg diuisay spex sint vniq spē: l
diuisay. Quidē q st eiode spē: ut pō
visiua in hoie et azino est eiode spē:
Quō pō pbat autē: et rōe. **A**utē
Ar. q; postea dē in ca. de odore q olfactū ē
eiode spē in oibg olfactūibg p coapulu
et sine coapulo: id est in respiratūibg et
in nō respiratūibg. Et hoc pbat ibi. **C**a u
diuisiua organoz nō sūt dīa spēfīa se
sūt: s; ex dīa obiectoz. **P**ōe sic. **P**ōe hē
distinguit p acty et obiecta (sicut dōm est):
s; s; eade obiecta pōz in oibg aialibg etiā
spēfīe distīct: q; eē s; eade pōe s; spēm:
ut vīg in hoie pāpīt colore: sicut vīg in
azino. **H**rguit. **A**ctīa pā hūt distīct
rōez ex pīn. nō: s; s; alia pīn. in alīs aīa
libg: q; eē pōe s; diuisay spēz. **D**ōz q;
duplīces s; passīōes. **Q**ueda s; passīōes ppe
alīoz spēi. et tales flūt ex pīn. nō spēi: et
p qñs distīguūt s; pīn. nō spēi: sicut rīsbī
le distīguūt a rugībīlī p pīn. nō vīrīq;: **A**
lia est passīō q flūt ex pīn. nō alīq; rōe
et nō ex pīn. nō spēi: et tales passīōes
pnt eē vniq; spēi in diuisī spēibg: sicut
de pō sensitīa in hoie et in bruto: qñ
tales pōe flūt ex pīn. nō aīe sensitīe s;
q; hūmōi. **A**r. **E**x hoc seqret q; eēt
vna pō sensitīa s; geny in hoie et in
bruto. **D**ōz q; nō est īguētes ab alīq;
pīn. nō: qñs flūt alīquā formā spēfīa.
sicut pī de dyaphaneitate et albedīe.
dyaphaneitas enī flūt ex pīn. nō acīs
et aq; s; alīq; rōe īnoīatū: sicut dē. **A**r.
in ca. de vīsu: et tū māfēstū ē q; dya

phaneitas e for spēfīa: **I**te albedo est
for spēfīa: et tū est in diuisī spē distīctas.
Dicit qñs aīa sensitīa in hoie et azino
sūt alīq; spēi. tū ex ea flūt vna for spē
fīa s; pō mīfīa: **A**r. **D**is distīctio
sūt p pīn. nō: q; male dē: q; nō debet sumi
distīctio p pīn. nō. **D**ōz q; duplīca s; pīn. nō
s; fōīla. et penes talia debēt res spēfī
et distīguūt. et sicut distīguūt pōe p pīas
dīas. qñ dīas q; nō ggnostīg; tūloqmur
p ggnatōez ad acty et obīa: **A**lia s; pīn. nō mā
lia: et penes talia pīn. nō: actīa nō distī
guūt nō māfē: ret sicut pōe nō distīguūt pe
nes pīn. nō: s; penes pīn. nō: pīa: **A**r.
Nichīl flūt pīre ab alīquo rōe: q; nō pō
dīa q; iste pōe s; flūt ab aīa sensitīa (q;
est alīq; rōe in hoie et azino). **D**ōz q;
rōe ca. dū: **Q**uō? s; uēctīōe rōatū: et
sicut est verū q; a rōe nichīl flūt pīre:
q; sicut logīq; fītat de rōe: et nō pīn. nō: **A**lio
accipit rōe s; q; eē rōe in suis īfōībz: et
sicut a rōe alīq; flūt pīre: **D**ōm q; pīe
dīctā locutīōe poss; sicut dīa. q; pīre alīq;
flūt a pīn. nō: **C**ōtractū rōatū: alīq; rōe t:
s; nō s; rōem rōem. **E**xēplī grā: **A**īq; in
azino flūt ex pīn. nō azīnī. vīg in hoie
ex pīn. nō hoīs: s; nō s; illā rōez s; quā s;
pīn. nō hoīs et azīnī: s; s; alīa ggnatōe rōez
s; s; q; illa pīn. nō s; pīn. nō aīatū: s; māfēstū
est q; aīatū est res pīra:~

Quid dicitur pōe vegetatiue in diuisiua
aīa? sicut vniq; spēi l diuisay spēz:
ut in hoie et in azino. **A**r. pō ggnatū.
Dicitur q; sicut diuisay spēz. q; pōe distī
guūt p obiecta: s; ē alīud obīn pōe nutri
tīue in hoie et in azino. q; in hoie obīn
pōe nutritīue ē alīmētū: s; q; ē pō aīatū aīa
rōī: s; in azīno obīn nutritīue pōe est
alīmētū pō aīatū aīa rudībīlī. r. nō:~
Nō aut nutritīua in arbore ē hū obīn

quod est ali mentis h q est po aiaati h spem
illu arboris: Dicitur est dicitur de po augmentata
et gnata. Est em manifestu de po gnata:
q in hoie est po gnata hois: et in azino est
po gnata azini: **A**rguit: Po de aug-
mentatue in diuisis aialibz hnt ide obm:
q no distiguat spe. probat. Ca qntitas
est eiqde spei in diuis aialibz. **D**icitur q
nuda qntitas no est obm poe augme-
tue: h corpa aiaati qntu: **I**n manifestu
est q est aliqd aliud corpa aiaati i aiaat
diuisay spei. **2o** p dicit q qntas ad du-
bno: h se et absolute et sic qntas no res-
puit pom augmentatua: sic em pt ee
vniy spei in diuis aiaat. **A**lio: ca: qntas
h q h ordiez ad diuisas figuras resulta-
tes ex qntatibz in diuis aiaat et sic qnt-
tas in diuis aiaat e diuisay spei: q qntas
habet alia figura in hoie q in azino
l in leone. **E**t sic po augmentata respicit
qntate. **C**ar: po localu motiua in
aialibz diuisay spei est eiqde spei: q iste
po vegetatue. **C**ona tenet a fili. **D**icitur
q no est file. q poe localu motiue hnt
idem pnu pnu qd est cor l aliqd por-
tionabile ordi: h no hnt eade istrumeta:
q p alia istra sit abulatio et p alia na-
turo et volatio: **I**n potetis vegeta-
tiuis pnu distinctiuu est obm: et hoc
no est eiqde rois in aiaat diuisay spei
sicut dicitur est:

Quic dicitur: naliissimu opu in viu-
tibz sit gnare sibi file. **Q**uadu q
sic: **E**t h: p: tribz roibz: h q sit tres
modi ne. **1o** ca: na ut e pnu mouedi
r: **2o** ca: p spe: **3o** ca: ut oppoit huc
qd est violentu. **E**t q p: ro: Illud est
naliissimu qd queit viuētibz et est alio
reby naliibz: h gnare est queit alio re-

219
by naliibz: q est naliissimu. **A**lio: patet
q ignis gnat igne aqua aqua: q sit pu-
re nalia: **1o** ro: Illud opo d: naliissi-
mu p qd acqrit na: h p opo gnatois
acqrit na sue spei: q est naliissimu. **I**n
nutritione em qhuat ididui: p augme-
tatione acqrit psta qntas ididui: q
ididui no sit na sit illa opa no vocat
naliissima: ex pte em dicit q no tiant:
ad spem. **2o** ro: Hoc e naliissimu ad
qd na magt inclinat: h ad opo gnatois/
na magt inclinat: q est opo naliissimu.
Ca qnt na in detinēti sue corruptione
ididui mnt qhuat spem. sicut dicitur d:
i de longitudie et bre vite q aialia ml-
ti conty sit breuis vite ut passēs: **E**t sic
opo gnatois d: naliissimu t pluit: **1o**
ex pte me sue subiecti: q in rebz pure
naliibz inest: **2o** ex pte em: q na sue
spes acqrit p gnatois: sicut dicitur d: **2o** ro: **3o**
ex pte finis: q ad ea na inclinat ut ad
finē: sicut dicitur d: **3o** ro: **A**rguit: **D**ignat
rept: in rebz pure naliibz: q no e opo
aie vegetatue. **D**icitur q qnta: accipit du-
bno: gnatu: et sic no solu rept: i vi-
uētibz h est in no viuētibz: et sic no d:
gnare ee opo aie vegetatue: **A**lio: ca:
gnatio speali: h q sit a pnu: in se: et
sic est opo aie vegetatue: **T**ripliat q
du gnare qd inuenit in viuētibz ab illo
gnare qd est in rebz pure naliibz. **1o**
dia: q gnatio in viuētibz e a pnu: in se
q seme deatu ab aiali e in pna po ad
hoc q sit ps ipig viuēt: **E**t ideo sibi d:
in se no h actu h h pom pna: q
qd paz deest nichil deesse videt. **C**irca
qd factu q in hoie l in aiali pna e tplex
digestio. **O**ma e digestio q est in stoma-
cho et ibi sepat puru ab ipuro. et ipuru

mittit ad uescina: puru aut mittit usq
epar. In epate q fit 2^a digestio. et iteru
sepaf puru ab ipuro. et a tali ipuro ge
nerat crines et unguis in aiali. Hor at
puru sic relictu mittit in via usq cor. et
tuc usq cordis et po nutritia l usq distbu
tua s medicos in corde eius distribuit il
lud nutritiu sic collectu. s q agruit fi
gul membris. Ista q ma sic collecta est
in proxia po ad hoc q uiuat cuilibz me
bro aial. Ca q na moue uedit q sua
toez specis nutritia ma pte illig me q
debuat aggenera cuilibz pu aial l vi
ues ad vasa semialia: ut ex ea fiat gna
tio. Dicit q illa ma seial (a q fit gnatio)
in seia ipi gnanti no s actu (q nu q
fuit ps gnanti) s s puam pom: q illa
pa ma e sic disposita q nisi fuisset tuis
missa ad vasa semialia: ipa fuisset un
ta cuilibz pu uiuet. Et ista est causa q
q ista usq seial pt pduca hoiem silez
gnans: hoc em fit p uitate in tali semie
exute. Ar. In oi gnatioe fit resolutio
usq ad maz pma: q ista usq foitia i semie
corrupt: et p qns no pt fieri gnatio v
tute aliq semis densi. Ar. q in gna
tioe uiuet s duo pn. s Passiuu qd
e ma ex q fit gnatio. Et hoc in uiueti
bo a mustrat a matre l ab illo qd lz
adidit mris. et ex tali pn. fit sba geniti.
et tuc est veru q fit resolutio i tali em
bione usq ad maz pma: Alia e ps effec
tive gaurres ad gnatioez et amstrat
a pte: et illa ma sic amstrata no ite
sbam geniti: s solu agit ad hoc q forma
introducat in maz (s fit foie introducibil
p ages nalo sicut s aia vegetatia et se
stua): l disposit maz ad hoc q p ages
superior foie introducat: sicut qdgit i gna

toe hois. Expleu ad ista est. ut in ouo pul
la gnant ex vitello oui sicut ex ma: et albu
me oui est nutritiu pulli. Ar. aut
foitia gurgit vitello: et tal usq consistit in
quoda humido: qd humidu productu pullo
evanesat et expirat: Et ex hoc pnt elia
aliq correlaria. Omne est q sicut in nullo
effectu intrat causa efficiens s sbam: ita
nec ex in gnatioe aialiu usq foitia intrat
sbam geniti. 2^a p elia qre proles plus
sege qntate pnt mris q pnt: q mater
amstrat maz: ex q tenet se qntate. Ar.
2^a dia. q gnatio in uiuetibz fit p den
sioez semis. sicut plate gnant ex seie plate
pois. Dicit aut no est in gnatioe pure
nalu: s in illis fit gnatio p gusioez unig
in alteru: ut ignis gnant igne in lignis
p gusione lignoz in igne. 2^a dia e. qd
usq p qua fit gnatio in uiuetibz manet
p corruptioez pncipal agens. et ideo habz
eude effen que pnt si pnt. ages no eet
corrupt: Dicit aut no est in iaiatis:
qz cessate pn. agere no pt fieri p gnatio:
qz tal usq gnant no pt ee sepata a gnante:
sicut in uiuetibz. Ar. Hor qd e nalo
oibz uiuetibz: dicit oibz uiuetibz: sed
gnare no queit oibz uiuetibz: s nutrire:
qz ut dicit in textu ipsa uiuetia no gnant:
neqz orbata: n illa q hnt spontanea gna
tioez: q acty nutritias debz ee nalo. Ar.
q aliq opatio pt dia nalo: du. Ar.
exte siue qz extedit ad plura d qd uiuet:
et sic opa nutritiois e nalo: q gnatio:
qz est totu: Ar. dicit aliq opatio nalo
utensiu: qz s na magi icinat ad talem
opatioez: et fit gnatio e nalo: In qbus
int oia ista opa s inueniunt: ibi gnatio est
opq pfecta: En a gnatioe ta expant: s
ipfecta orbata et hnta spontanea gnatioez:

Ar. Opa. intellectiva e nãlior q̄ gnã
tua. (q̄ hõ maxie est sup̄ intellecti): q̄
est sibi magi nãli. **¶** Dõz q̄ gnãre non
dõz opãri ad opatões q̄az põc. s̄ ad opa
tões põz aie vegetatiõ. ut sit sensu gnãre
sibi p̄le e nãli s̄imũ opũ inf̄ ista tria opa.
s̄ nutritiõ augmẽtare / et gnãre. **¶** Et sit
q̄edũ argumẽtu: q̄ nõ e q̄ p̄põit. **Ar.**
Nutritiõ est nãlior. q̄ est magi nutritiã
(cũ aial s̄ nutritiõẽ eẽ nõ possit: s̄ bñ s̄
gnãtõẽ): q̄ nã e magi sollicitã cũ nutritiõẽ:
q̄ cũ gnãtõẽ. **¶** Dõz q̄ nã dupliat solli
cita est cũ aliqũd. **¶** Uno. absolute. et sic
e magi sollicitã cũ gnãtõẽ. q̄ q̄z p̄ defm̄
nutritiõis / disposit nã maz pro gnãtõẽ.
¶ Alio. nã sollicitã est cũ aliqũd ex sup̄põc: et
sic nã e magi sollicitã cũ nutritiõẽ: q̄a
nutritiõ s̄beruit ad gnãtõẽ. Et ideo nã
est sollicitã p̄ nutritiõẽ: ut possit fieri gnã.
¶ Et hoc est q̄d sub aliis vob̄ dõ: q̄ nutritiõ
cũ dũ. **¶** Uno. abt̄: et sic nã nõ e solli
cita p̄ nutritiõẽ. **¶** Alio. cã: s̄ q̄ s̄beruit
gnãtõẽ: et sic nã est sollicitã p̄ nutritiõẽ.
¶ Et p̄ hoc soluit̄ replia q̄n ar. **¶** Rã
p̄ gnãtõẽ totalit̄ corruptit̄. (võz i mlt̄):
q̄ nã nõ eit sollicitã p̄ gnãtõẽ / s̄ p̄ nu
tritiõẽ. **¶** Dõz q̄ nã cã: dũ. **¶** Uno. s̄
q̄ est in ididuo: et eo nõ corruptit̄ p̄ se:
et sic e vey q̄ gnãtio q̄z cõdit i corrup
tione nẽ s̄ q̄ est in ididuo. **¶** Alio. cã:
p̄t fieri spem: et sic nã nãq̄ destruit̄
p̄ gnãtione / s̄ q̄suat̄ p̄ eã. **¶** Ar. Magi
nãle est q̄ aliqũd q̄suat̄ seipm̄ q̄ alit̄:
s̄ p̄ nutritiõẽ / aliqũd q̄suat̄ seipm̄ et p̄ gnã
tione / alit̄: q̄. **¶** Dõz q̄ aliqũd q̄suat̄
seipm̄ dũ. **¶** Uno. in nũo: et h̄. sit p̄ nu
tritiõẽ. **¶** Alio. in sp̄e: et hoc sit p̄ gnã
tõẽ. **¶** Tũc dõz est. q̄ magi nãle est i õibz
vũctibz q̄ aliqũd q̄suat̄ seipm̄ in sp̄e:

214r
q̄ ipõ: est seipm̄ q̄suat̄ in nũo. **¶** Et
ergo icãtio nãle est ad hoc: q̄ aliqũd
q̄suat̄ seipm̄ in sp̄e: q̄ tũc p̄t res i sp̄e
p̄petuai: q̄d nullo mō p̄t fieri i ididuo
corruptibili. **¶** Et nota q̄ oĩa ista ar̄t̄
p̄cedũt cõf̄ 3. rōem. posita ad hoc: q̄
nãli s̄imũ opũ i vũctibz e gnãre sibi
¶ Quidã l̄m̄ illũ textũ (62. s̄le.)
Differt at̄ q̄ p̄ p̄mi cã. / 3. r̄. / 9.
s̄õi libũ / notã volũta sunt in aia. **¶** Quidã
dũ q̄ dũ: aliqũd est in aia. **¶** Uno. s̄beruit̄
sicut amõs est in s̄bõ: et sic sp̄es itelligi
biles / et fac̄ s̄ in aia. **¶** Alio. aliqũd est i
aia obiectiue: q̄ s̄ obiect̄ it̄lectui: et
sic v̄le am̄p̄t̄ nũq̄ modis. **¶** Uno. p̄ v̄le
p̄f̄õ s̄ p̄ nã p̄t s̄stat̄ it̄ctõẽ v̄ltat̄:
et sic v̄le est s̄p̄lũat̄ in aia obiectiue. **¶**
Alio. cap̄t̄ nã / s̄ue v̄le / s̄ se / et non s̄
p̄f̄am̄ rōem v̄ltat̄: et tũc eã e a parte
rei: **¶** Si aut̄ am̄p̄at̄ v̄le p̄ 2. r̄. it̄ctõẽ.
sic fiat̄ relatões rōis q̄ s̄ in ipã nã sicut
in s̄bõ: et nõ in it̄lectu: nisi ex gn̄ti.
¶ Et eũ it̄lectu n̄r eã ab̄iũt̄ separare
quoz v̄m̄ nõ est de rōe alit̄: q̄ q̄
sigulare nõ est de rōe v̄ltat̄: p̄t̄ 2. r̄. n̄
q̄ripõ v̄le nõ it̄llegẽdo siglat̄: sicut dõz
est in prohẽmiõ. **¶** Ar. cõf̄ eũdẽ
textũ p̄õm̄. **¶** Cõf̄git̄ eã sentire ab̄ s̄en
sibili: q̄ p̄t aliq̄s sentire q̄n vult. **¶** p̄bat̄.
q̄ p̄ m̄õriã s̄ctim̄ in absentia sensibiliũ.
¶ Dõz q̄ duplex est sensu s̄ it̄ctõẽ: et ex
terior. **¶** Dõz q̄ h̄c Ar̄t̄ de sensibz ext̄õ
ribz: q̄ nõ tenet sp̄es sensibiliũ sicut fa
ciũt̄ sensu it̄ctõẽ: q̄ tenet̄ sensibilia per
m̄õriã sensitivã. Et ideo eẽpl̄ificat̄
de audibili et visibili: q̄ eã s̄t̄ obiecta
sensuũ ext̄õr̄.
¶ Quidã notã lumẽ req̄rat̄ ad vidẽdũ
p̄ colores: aut̄ p̄ mediũ. **¶** Quidã

quod quous color si se sit visibil sine luce
no in videt actualiter sine luce: quod oportet
tet mediu ee illuati/ an q colores pnt
se diffude ad mediu. Probetur q tal qd
An lume tale reqrat ad videdu/ p ipos
colores. (sic sz q colores de se no sint vi
sibiles/ n apponat lume): l reqrat p
mediu (sic sz q si mediu no sit illuati
tu/ colores no diffadat se ad mediu:
Est q rñdēdu q e duplex lume in
coloribz. Unū est intrinsecū qd est de sba
coloris. **Circa qd scēdu q color e qli**
tas z causata a lūoso ignisret ex pspici
uo acis et aque: et ex opaco fire. **Qd**
no est sic intelligēdu q iste qlitates p se
ueniat ad opoem sine sicut: s p hoc q
elca miscent admixte/ et miscent qlita
tes q st in elis. **Exemplū qm misce**
ignis aque et aer/ tūc lūositas ignis
et misce pspicuo acis et aq/ et opaco
fire. **Qu enū est mltū de lūe in aliq**
mixtōe/ tūc e color albz/ et qm mltū
de opaco fire/ tūc e color niger/ sic in q
iste qlitates no manēt s sba: s h vñte
Reqrit q hoc lume intrinsecū p colores
q constituit colores sicut sicut aia rōl
reqrit p hōez. qz e ps constitutā hōis).
Aliud est lume extrinsecū siue diffusu ab
aliquo corpore illumināte/ sicut e lume
solis: et de talē qrit. **Et d: q tale lume**
spūiat reqrit p mediu: et no p colores.
Qd pbat duplicat. **Ad aucte qd in**
textu ubi d: q color e p se visibil: .i. vi
sibilitas querit color si se et no ad extrinse
co. **Si enī color eet visibil p lume: tūc**
visibilitas adueniret p aliqd actūs
extrinsecū: z pbat q vnaqz forma
reqrit ad disponēdu suū p sūm: s

lume extrinsecū est in dyaphano sicut
in ipso sbo: q reqrit lume extrinsecū p
mediu: **Et sic p q color ex sua nā**
p se diffude. **s q qm se no diffudit/**
h: est p dispoem medū/ qd no e illuati
tu. medio q illuati/ statū diffudūt.
colores. **Et sic p q lume reqrit p**
mediu: Alii in dicit q lume req
rat p colores: et hoc ideo q dicit q
color exis in aliq sbo/ de se no posset
moue dyaphanū/ n excitaret: a lūe
extioi: extio q lume reqrit ex pte coloz/
ut colores sint visibiles: Et sic ponit
de intellectu et fatasmātibz. qz sicut lu
mē i qd agēt reqrit p fatasmata:
ita et reqrit lume corporeale p colores.
Cz istud e manifeste dō. Ar. 1. q
dicit q color e p se visibil. qz in se hz
cām vñ videat. Et sic q color qm se
diffudit/ et qm se no diffudit/ hoc est
p mediu: qd no recipit coloz/ n sit
illuatiū. Fuerit in aliq volētes qm
dāe has opiones. Let dicebat q duplex eet
ee colozis. s esse sūm et sba. et sic
manifestū est q lume extrinsecū no req
rit p colores. qz colores hnt hoc esse
in tenebris: qz n sic: aliqs adducēs lume
extrinsecū de nouo facēt colores: qd e sūm:
Aliud est ee z^m colozis/ s q e diffusu ad
visū: et sic lume extrinsecū reqrit p co
lozes: Ar. ista qordia no valet. qz et
capiedo colores quo ad ee z^m/ sic lume
extrinsecū no reqrit p colores: qz et co
lozes ex sua nā sp possūt se diffude ad
mediu: nisi eet defectū ex pte medū:
q oportet q mediu sit illuati/ an q
diffudat se colozes. Arguit Color p se
est visibil: q no oportet ad visibilitate

lumē extēseū quāq; **¶** **Q**uod q̄ visibile
 cū duplicat. **¶** **Q**uod? s̄ p̄p̄a eis fructoz s̄ s̄
 q̄ fructū aptitudiez ad visibilitate: et sic co-
 lor s̄ se acceptū est visibil sine lūe extē-
 seo: **¶** **A**lio? accipit visibile ipse s̄ q̄ ipse
 actū visiois. et sic color nō ē visibil
 sine lūe. defectū enī est ex pte medū: q̄
 illūatō ex colores diffūdit se et actu vi-
 dent: **¶** Et sile s̄ dai in aliis passioibz;
 q̄ mltā s̄ entia hūmā nāles passioes;
 s̄ nō hnt actu illaz n̄ p aliqd extēseū:
 ut visibile quēit hōi ex sua nā: et tū
 actū vidēdi quēit hōi p aliqd extēseū
 s̄ p admiratiōe: q̄ admiratiō q̄surgit
 ex aliq extēseū: **¶** **S**ile est de corruptibili.
 q̄ quīs corpū mixtū sit p se corruptibi-
 le: nō tū corruptū n̄ p extēseū q̄litate.
¶ **D**ic et color quīs s̄ se sit visibilis: nō
 tū videt n̄ p lumē extēseū: **¶** **A**r?
Dicut se habet lumē iqd ad fatasmata
 ita se habet lumē extēseū ad colores.
 s̄ lumē iqd agēti requirit ad itelligēdū
 p fatasmata: q̄ lumē extēseū requirit
 p colores. **¶** **Q**uod q̄ in hoc ē sile q̄ sit
 lumē itelletuale requirit ad itelligēdū:
 ita lumē corporeale requirit ad vidēdū:
¶ **I**n alio est dissile: q̄ lumē corporeale
 requirit p medū: s̄ lumē itelletuale re-
 quit p fatasmata: q̄ cū sit spēs rerum
 pticulaiū nō pnt mouē iqd: nisi p̄p̄
 depurent: **¶** **T**al q̄ depuratio sit p lu-
 mē iqd agēti: **¶** **D**ic aut nō est de co-
 lore. q̄ color (ex acceptū s̄ suā nām)
 abs depuratiōe pnt mouē sensū: et
 sic nō oportet ponē lumē corporeale
 p colores: ut lumē itelletuale p fa-
 tasmata. **¶** **C**ū enī fatasmata sint de 3°

.16.
 spē q̄litate nō pnt de se diffūde imā-
 to p̄maginē de p̄ spē q̄litate: q̄l est
 spēs itelligibil. **¶** **O**portet q̄ p̄m agē-
 te p̄ depurent: **¶** **S**z omn visū / et spēs
 visibil s̄ de vna spē q̄litate: quīs sit
 altis modi. **¶** **A**r? **D**ic in tenebris
 p̄ vidē illū q̄ stat in luce. et nō erōt:
 q̄ lumē requirit p colores. **¶** **Q**uod? ne-
 gādo q̄ntā: **¶** **A**bat tū. q̄ nō videt
 alia tū / n̄ q̄ colores illis (q̄ stat in tenebris)
 nō creatat: s̄ colores illis q̄ stat in luce
 extēseū. **¶** **Q**uod q̄ colores illis q̄ stat in
 tenebris nō diffūdit: hoc aut nō est
 ex pte coloris: s̄ ex pte illis in quo v-
 mediate color reapit / s̄ ex pte medū.
¶ **E**x quo enī medū tū illū q̄ stat in tene-
 bus nō est illūatū: ideo colores non
 diffūdit se ad tale medū: s̄ colores illis
 q̄ stat in luce diffūdit se / et sic videt:
 q̄ medū ē dispoitū p diffusiōe colorū:
¶ **E**t si dicat: **D**ic in tenebris nō
 videbit illū stāte in luce. q̄ medū tū
 enī nō ē illūatū. **¶** **Q**uod q̄ stās in te-
 nebris videt stāte in luce. et nō erōt:
 q̄ nō est sile in p̄ diffusionē colorū / et
 in ḡtinuatōe diffusi coloris ad visū:
 q̄ ad diffusionē requirit lumē magnū:
 s̄ ad ḡtinuatōe nō requirit magnū lu-
 mē / p̄q̄ color diffusū est: s̄ suffiat p
 uidē. **¶** **A**r? **I**n vno q̄ ḡne / p̄mā est
 tā om̄ sequū: s̄ lumē est p̄mā om̄
 visibilū: q̄ lumē est tā colorū. **¶** **Q**uod?
 q̄ ē duplex lumē s̄ Imbibitū sive in-
 trisēd coloribz qd est p̄mā formale co-
 lorū: et hoc lumē est tā om̄ colorū: q̄
 est p̄mā p̄ncipale ḡstitutū: **¶** **A**liud
 est lumē extēseū: et illud lumē nō

requiritur per colores: si per medium. Cuius in
 parte est quod est duplex agens. Aliquod est quod
 inducit formam in materia disposita sicut ignis
 introducit in ligna similitudinem et formam
 ignis: Aliud est agens quod introducit formam
 et in preteritis dispositum in se. et sic color
 dicitur agere in visu. quia presupponit ipsum lumen
 in aere. antequam se diffundat ad aem. **Ar.**
 Dyaphanum recipit sonum sine lumine: quod est
 recipit colorem sine lumine. Tenet quoniam a sibi.
¶ Quaedam quod non est sile de colore et aliis
 qualitatibus. quia alie qualitates per colorem non
 sunt in dyaphano sub ratione dyaphaneitatis
 sicut color: si per aliam aliquam rationem quia
 sonus est in aere si quod est factus mobilis:
 odor autem est in eo ut factus est altabilis.
 Cuius color respicit dyaphanum si quod hinc
 ideo est in eo ut dyaphanum. Color enim
 non diffundit nisi per dyaphanum illuminatum. Quod
 autem sic dicitur est de sono: quia diffundit sonus
 si quod aer est factus mobilis. **Ar.** Odor
 non diffundit se nisi in corpore odorifero exaltetur.
 Quod sic est de colore: quod sit corpus coloratum
 exaltetur ad diffundendum colores. **¶** Dicitur
 quod non est sile de colore et odore: quia odor
 immutat primum aem reale: et ideo odor
 reale mutatione facti in corpore odorifero
 antequam odor diffundat. **¶** Dicitur colores immutat
 primum aem spirituale: ideo non odor in illis
 facti aliqua alteratione antequam se diffundat:
 et sic non odor quod colores exaltetur. **Ar.**
 Eiusdem est aptitudo quod est actus. si actus in
 de sono et visu: quod si color per se est visibilis
 sine lumine exteriori: est videtur sine lumine exteriori.
¶ Dicitur ad maiorem quod licet eiusdem sint ap-
 titudo et actus. in aptitudo et actus non sunt
 eiusdem si idem. quia aliqui aliquid plura requiritur

in eodem subiecto pro actu quod per aptitudinem: quibus
 in eisdem subiecto sunt actus et aptitudo. **Exemplum**
 est per se. ut eiusdem est risibilitas et ride
 quod est ride: si hinc. in risibile et ride que-
 nitur hinc si dicitur. **¶** Tenet homo est risibilis si
 sua natura: **¶** Dicitur ride queit hinc ex admiratione.
 quod surgit ex exteriori effectu quod in ignorat. **¶** Ali-
 est hinc dicitur quod visibile ex queit color factus
 sua natura: in hinc: et in videtur hinc actus: queit
 sibi per lumen exteriori: **¶** Dicitur per dicitur de corrup-
 tibili et corrupti: quod corruptibile est queit corpi
 mixto si sua natura: in hinc: si corruptibile factus
 queit sibi ex qualitatibus suis.
¶ In quo predicamento sit dyapha-
 neitas. **¶** Quaedam quod est in 2^a spe quod
 litat: et est naturalis per recipiendi lumen.
¶ Quod dicitur dyaphaneitas in diversis
 corporibus sit unius spe. **¶** Quaedam quod sit.
 Et ratio illius est. quia distinctio aliquid ex parte subiecti
 non variat speciem rei: quia ex subiecto sunt distinctio
 naturalis actus. **Ar.** Corruptibile et corruptibile dicitur
 plura quod gnetur. ut dicitur 2^a meta: quod ista corpora
 inferiora et superiora si celestia non possunt in se
 habere unam formam. **¶** Dicitur quod ibi generatur
 proprie plura. i. materia. **¶** Tenet in corpora et ea
 quod sit in corporibus: continere gnetur logico. imo
 spe logica. **¶** Et sit corpora inferiora et celestia
 si sit in predicamento subiecti: et actus eorum
 possunt esse unius spe: si dicitur de dyapha-
 neitate. **Ar.** Gravitas et leuitas actus
 et actus dicitur spe: quod est dyaphaneitas actus
 et actus dicitur spe: **¶** Aliud exemplum. **¶** Visi-
 bile et risibile dicitur spe: quod est ablatum in
 hinc et actus. **¶** Dicitur quod non est sile. quia
 gravitas et leuitas in actus sunt ab ipsis
 actibus si ipsis: per naturam: **¶** Dicitur dyaphaneitas
 sit non sunt ab eis. si si aliquid ratione recipitur

in ipsis: et ideo potest talis fortis sit fluens esse
vniuersalis speciei: / **D**icitur risibile et rudibile sit
diuisa speciei: quia fluunt ex propriis naturis hominis
et asini: / **A**lbedo in homine et asino flu
it ab eis sed aliud coloris: quia sunt in corpore
mixta: et sunt eiusdem speciei: /

Quid sit color et lumine dicuntur specie.
Quidem quod sit. Quia simplex et mixtum
nunquam sunt eiusdem speciei: ut aer et lapis sunt.
Quia illa sunt distincta specie que habent diuisa
sibi opposita: sicut ista qualitates habent diuisa op
posita. (quia oppositum lutei est rubei, que non op
ponuntur colorum: quia oppositum est album et nigrum.)

Quid sit spes: et quod sit intentio.

Quidem quod spes sensibilis de qua hic
loquimur est similitudo rei sensate relata
in sensibus exterioribus. Res enim visibilis ex
terior facit suam similitudinem in visu: que
similitudo vltima facit nouam numericam simi
tudinem in sensu communi: et ab illa similitudine dif
fudit alia similitudo ad virtutem ymaginatio
nem. Illa ergo spes sue similitudo sic existens
in sensibus exterioribus vocatur spes sensata:
quod est spes rei sensate, et per sensum presentat.
Elicet ergo spes non sensata ex speciebus sen
satis. est elicitur aliquod intentio tenui d' speciebus:
quod per spualitatem et efficaciam sensus superioris
agnoscat a sensu superioris, et non ab inferioris: /
Exempli gratia. Illa spes que prius fuit rehuata
in virtute ymaginativa diffudit aliam numericam
ad virtutem cogitativam: et ibi existens representat
aliquid aliud, que prius representabat in sensu communi:
ut ouis habens speciem lupi in sensu communi, per
talem speciem representat figuram lupi et coloris: sicut
illa spes existens in virtute estimativa ouis re
presentat ymuniciam: et ymuniciam dicitur
intentio: quia elicitur ex specie sensata per sensum
inferioris: / **E**x aliis etiam potest intelligi vltima ope

ratio virtutis cogitativae: que sic est opponit speciem
in intentione: aut intentiones in specie: / **Q**uia opponit
intentione in specie: est opponit aliquid intentioni rehu
te in specie: non representat per speciem: cum illo quod
est representatum per speciem: sicut per species lupi
representat figuram et magnitudinem lupi: /
Si ergo illa magnitudo opponat cum ymunicia
quia ymunicia est intentio: et figura
sive magnitudo dicitur spes: que est aliud
representatum per speciem: et tunc opponit intentioni
cum specie: /

Quid sit organum sensuum dicuntur
Quidem quod organum sensuum dicitur
in actione parte capitis super dextrum oculum: quia
est sicut coloris tenet ad quod tenentur omnes sensus
exterioribus et ergo oportet suum organum poni
ubi omnes sensus exterioribus habent aliquid estimatum:
et hoc est in actione parte capitis: / **O**rganum
virtutis ymaginativae est in actione parte capitis
super sinistram oculum: quia illa pars est rehuata
illius speciebus quibus cognoscit sensus communis: / **O**z
que sensum communi quinquat sua pars rehuata:
quia omnes species sensibiles diffudit ab y
maginativa ad sensum communem. **C**uius ergo sensus
communi potest in actione parte capitis ex vna parte:
sicut virtus ymaginativa potest in actione parte
capitis ex alia parte: / **O**rganum virtutis cog
itativae in homine: sive estimative in brutis: est
in superiori parte capitis sicut in canum: quia
quod aliis sensibus est altior: tanto hoc organum
altius situm in animalibus: ut oculi super aures
aures super nares: / **S**icut ergo virtus cogita
tiva sit altior sensibus: sequitur que habeat altius
organum: et altissimum in animalibus est orga
num virtutis cogitativae: / **E**t licet intellectus sit
altior: tamen non est virtus organica: de qua
hic intelligitur: / **O**rganum memorativae est
in posteriori parte capitis sicut in principio: quia illa

M.

Poste in fine p. 7. fo. 7. g. 11
ont. h. color. sit eiusdem speciei: /

Intentio:

pō est resuatiā illaz spēz / ābz cōgnos
cit vty cogitativa: q̄ nūc est tale or
ganū quāsi organo vty est hāc siue
cogitatio: q̄ locat̄ in postioi pte capitis:

Arguit̄. Si media est speal sensū q̄
eā remissivā: et sic nō erūt tū q̄tu
or sensū riores: **O**ddz q̄ media ampt̄
dit̄. **A**nō. p̄ actu mēoradi. Et sic diffit̄
ab **A**r. in libro de mēō et remissivā
sic. Media ē habitū v̄ passio p̄mi fessit̄
cū sūm fuit̄ h̄ps. i. Media ē actū sensū
rōis / q̄ ē p̄mi fessitū. i. p̄m̄ sensus
rōis. Et sic media nō ē pō: s̄ actū pōz
sensitivā: rōis. Et sic **A**r. i eode
libro diffit̄ remissivā dicit̄. Remissivā
est resuptio aliq̄ lapsi a mēoria /
p̄ aliq̄ tētū in mēoria: Manifestū ē
aut̄ q̄ resuptio nō d̄: pōz s̄ opationē:
et ideo remissivā nō est pō: s̄ opatio
vty cogitativa: **V** Alio. ca. mēoria s̄
q̄ est pō resuatiā spēz / p̄ q̄ agnoscat̄
vty cogitativa: et sic ē speal pō h̄ns speā
le actū / s̄ resuatiā talis spēz: et speale
organū / q̄ est in postioi pte capitis: **H**z
remissivā nō ca. sic dicit̄. sicut mēoria:
s̄ solū pro actu: et ideo nūq̄ fiat pōm̄ /
sicut mēoria:

Odit̄. vty fantasia sit vna pō ab a
nis distincta. **O**uedū q̄ nō. **A**r.
gnit̄ q̄ sic. q̄ **A**r. postea dicit̄ de fa
tasia: q̄ debet pōi speal sensū. **V** **O**ddz
q̄ **A**r. pōit fantasia vty est actū sensū i
rōis: q̄ d̄: q̄ ē motū factū a sensū h̄ actū.
Car. Est vna opatio in animalibz q̄
nō querit̄ aliuū p̄ductōz sensū. s̄ cō
ponē spēm cū spē: et itenōz cū spē: q̄
ēit vna noua pō s̄ fantasia. **V** **O**ddz
q̄ illa opatio reducit̄ ad vty cogita
tivā. Et hoc sic p̄t. q̄ tales opatōes nō

fuit̄ in oibz animalibz. s̄ solū in hoibz. **A**r.
enī fient̄ in oibz animalibz (cū fantasia
sit p̄m̄ motū) sequet̄ q̄ animalia idē iate
mouēt̄. **R**ō enī p̄nt hoc iudicē esse
fantasma / sicut gignit̄ in hoibz. Et ideo
s̄ oēs fantasia mouēt̄: et p̄ q̄ns idē iate:
fuit̄ q̄ iste opatōes p̄ vty cogitativa:
vty cogitativa. **R**ō d̄: notat̄: q̄ sic in
ea est redudatiā rōis: et p̄ tale redudā
tiā / habet alioz opatōes / q̄ estimativa
in brutis:

Odit̄. **A**r. corpora celestia possunt
agē in rōm̄ n̄z. **O**uedū q̄ duplicat̄
aliq̄ d̄: agē in altez. **A**nō. directe et p̄ se.
et sic corpora celestia nō p̄nt agē in nōstz
rōm̄. **C**ā hoc d̄: directe et p̄ se agē i altez:
q̄ p̄a actio directe recipit̄ in passū. **E**x.
grā. **R**ōs dicit̄ q̄ ignis directe agit i aquā.
q̄ aq̄ recipit̄ formā ignis directe s̄ calore:
Q aut̄ corpora celestia nō p̄nt sic agē in
n̄m̄ rōm̄ p̄t. q̄ forme et actūa corpū
celestiū s̄ corporales: s̄ tales forme nō
p̄nt ēē in rōm̄ / q̄ est incorporal: et ideo
nulla s̄ corpōis celestī p̄t p̄ influvū eiq̄
duā in intellectu: **I**te ex alio. **O**ē agens
debet ēē dignior passō: s̄ ex tota nā: rōm̄
est dignior corpōibz celestibz. (q̄ imāha
et incorporalia s̄ digniora corpōalibz et mā
libz. **V** **A**lio. p̄t aliq̄ agē in altez i d̄
recte et p̄ actū: et hoc gignit̄ / q̄n̄ aliquis
agit in altez p̄ se: tū gignit̄ aliq̄ / q̄
vty actōe eiq̄ in q̄ altez p̄ se agit. Et sic
corpa celestia agūt in n̄m̄ rōm̄ / rōm̄
s̄ agūt in vtytes sensitivas. q̄bz cōm̄gūt̄
rōm̄: et eisdē vty i m̄stū: **R**ōn̄ actōi
tellectiva p̄t impediri ex turbatōe s̄ sū
rōis: sicut p̄t in eo q̄ abulat̄ m̄stū ba
nū: in q̄ p̄t impediri abulatio / sine eo q̄
opatio fiat cū eū: s̄ solū p̄ abstrōez ba

culi p̄t impediri abulatio eig: **C**Est tamen
scēdū q̄ dicitur agūt corpora celestia i 17^m/
et in voluntate: q̄uis idrecte. **I**nter
ent p̄t oīo impediri a sua opatoe p̄t impedi
mētū vniū sensitiuaz. qd̄ impedimētū
q̄ p̄t fieri a corpibz celestibz. ideo corpa ce
lestia p̄t p̄t acm̄s impedire oīo opatione
intellectiua: **V**ic aut̄ nō est de voluntate.
q̄ q̄uis voluntas possit aliq̄lū r̄ctiā ex v̄
tutibz sensitiu: nō t̄ p̄t oīo impediri: **E**t
nō istū est: q̄ i 17^m q̄rimig v̄t̄ se libz: q̄
voluntas. **R**ec̄ est ent̄ quōnūq̄ intelligēte
fata smata spenlat: s̄ nō oz in actu volū
tat̄ / s̄ci q̄sione ad fata smata: **E**t q̄
scēq̄ q̄ dicitur ab aliq̄ mouet voluntas / i 17^m
fata sia / et corpz. **V**oluntas ent̄ effuante
mouet a solo deo: et h̄c ideo q̄ ex q̄ solz
deq̄ est sumū bonū: sic p̄t efficiat volū
tate r̄ctiā. **I**nter v̄o mouet a bono āge
lo: s̄ nō voluntas salte efficiat. **F**ata sia
aut̄ mouet a malo āgelo: s̄ nō i 17^m nec
voluntas. **C**orpz v̄o imediate mouet a celo:
et eī ab aliis p̄cedētibz: s̄ a deo: et a bono
āgelo: et a malo āgelo:
Et copulat sup̄ t̄uū libz:
Quidē nōt̄ spēs intelligibiles s̄ ma
neat in intellectu: l̄ v̄t̄ spēs s̄ re
cepte corrupat. **Q**uidē q̄ p̄ q̄ spēs in
telligibiles s̄t̄ semel recepte in intellectu
nō p̄t corrupi: qd̄ sic p̄t: **f**oi ent̄ ex̄is
in s̄b̄o p̄t r̄phat corrupi: s̄ nullo q̄toz
modo: spēs intelligibil̄ corrupit: **Q**uidē
ent̄ f̄oi ex̄is in s̄b̄o corrupit a suo q̄t̄o.
sicut frigiditas ex̄is in aq̄ corrupit ex
calore ignis: et sic spēs r̄ctiles nō p̄t
corrupitū nō habēt q̄t̄ū: **V**ic cor
rupit ad corruptōes s̄bi. (sicut albedo
ex̄is in hōie corrupit ad corruptionē
hōie): et sic spēs r̄ctiles nō p̄t corrupi:
q̄ s̄t̄ in i 17^m (q̄ est r̄corruptibil). **V**ic

218
corrupit p̄t defm̄ r̄seruati. (sicut lu
mē in aere defm̄ corrupit / deficiere sole):
et sic spēs r̄ctiles nō p̄t corrupi: q̄ lumē
i 17^m agēt̄ est sp̄ p̄ns intellectu possibili:
et p̄ q̄ns s̄t̄ illuat spēs ibi ex̄ites:
Car. **E**x hoc sequit̄ q̄ scā s̄t̄ manēt
in nob. q̄ p̄ spēs r̄ctiles nos cognosā mo
res: s̄ s̄t̄ manēt spēs intelligibiles: **Q**uidē
s̄t̄ manēt scā. **V**ic q̄ nō est s̄le de scā
et de spēs intelligibilibz. q̄ spēs intelli
biles s̄t̄ simplices forme ex̄ites in i 17^m
nō h̄ntes q̄t̄ū / ut dicit̄ est: in 2^a aut̄
opatoe in i 17^m / et in 3^a / t̄uēt̄ q̄t̄etas
s̄: et ex̄ ḡnti corruptio. **I**n 2^a opatoe
(in qua est verū l̄ falsū) falsū opponit̄
vero. et ideo i 17^m in 2^a opatoe p̄t corrupi
p̄t q̄t̄ū ad eig obm̄. sic s̄t̄ q̄ i 17^m assen
tiat falso / q̄ p̄ assentebat v̄o: **E**tiam
in 3^a opatoe in i 17^m (p̄ quā in nob ḡntat
scā) p̄t i 17^m corrupi: et hoc dicit̄. **N**ō
p̄ deceptōem argumētatoris false. q̄ sic
p̄ syllogismū demōstratiū ḡntat̄ in nobis
scā (s̄ 3^a opatoe i 17^m). ita p̄ sylloḡ fal
siq̄phū (q̄ ḡntat̄ sylloḡ). **D**emōstratiō ḡntat̄
in nob error q̄t̄is scā. **E**t hoc nō fit p̄
altatōes facta in i 17^m: s̄ p̄ altatōne
facta in fata sia. **Q**uidē ent̄ q̄ aliq̄ dis
ponit̄ fata smata: elicit̄ alie p̄oēs s̄
ordiatōes fata smata. **C**ar. q̄ p̄ falsa ar
gumētationē fata smata inordinatē
disponit̄: sic dicit̄ false p̄oēs i 17^m:
et sic deceptio. **A**lio: ḡntat̄ scā p̄ri
ab i 17^m: p̄ obliuionē. **C**ar. sicut aliq̄ ḡntat̄
ita est q̄suat̄ / et p̄ illig opoēt̄ corrupit:
s̄ scā in nob ḡntat̄ p̄ v̄sū et opatoe (q̄
ex̄ actibz sepe reiterat̄ / ḡntat̄ habitū):
q̄ q̄n̄ q̄s nō v̄t̄ scā habitū / perit̄ ha
bitū ab i 17^m. **E**t q̄ q̄n̄ ḡntat̄ q̄ nō pos
sūt v̄t̄ scā p̄t̄ dispōēs sensiuū d̄tioz: ideo

de scia corrupti p certitudines:

Quit? **Q**uod ne sit spes intelligibilis et ut
sit sba l' aana. **Q**ueda q est aana
de pma spe qlitat' s'z habit'z. **Ar.**
Dispoit hoies ad suam: q e dispo. **Q**uod
q spes intelligibilis da: ca. **Ar.** No: s se
et absoluto. et sic est habit'z. q e qlitas
difficiliter mobil: cu pig dictu sit s'z in
pagina precedea. **A.** q sp maneat i i'z.
Alio: ca: in ordine ad suam q resultat
ex spebz i'z. s'z cu luce intellectu.
et sic pt dici dispo q dispoit i'z ad h'z
q tal habit'z resultat in i'z. **Ex** qbus
pt q realit' dnt spes i'z. et scia. q
uis eni spes intelligibil et scia sint de
una spe qlitat' s'z dnt sunt originas
et originas: q spes intelligibil e origo
s'z resultat ex spe et luce i'z.

Quod? **Ar.** q additas rei mal' sit obm
nra i'z. **Q**ueda q sic: **Q**uod p
duabz rōibz. **Ar.** Illud e pnd obm
alig poe: qd p ppa spem imutat tale
pōm: s'z additas rei mal' imutat i'z m
p ppa spem: q. **Ar.** No: p: q Illig spes
i'z: est apud i'z m: q fantasia e apud
sensu: s'z ma se stu e q solu res mal'is
habet fantasia apud sensu: q solu tal
res hz spem i'z: apud i'z m: **Ar.** No: p:
q spes i'z: adueit intellectu possibili: ex
resultatoe fantasia p luno i'z: ageat:
q fantasia no est apud sensu: illius
spes i'z: no est apud i'z m: **Ar.** No: p:
q imalia no hnt ppa fantasia: cu
fantasia diffudat p aliqua qntitate:
q no pt ee in malibz: cu ubi no sit ma:
Ar. No: stat in h: **Obm** et pō debet
pportional: s'z i'z: e for quita mē. s'z capi
lucet no sit in organo corporeo: q eis
obm debet ee aliqd male: s'z no pt esse

māle figurare / qz hoc solū gnoscat per
sensu: q debet ee māle vāle siue additas
rei māle. **Ar.** No: p: q obm quāqz ipi
pōe: s'z int illa q s'z quāqz obm dnt
nāe est ee pportōem: **Ar.** Ex quo seqt q i'z
solū habet apud se similitudines spez / spea
lissimaz / et no gūz / **Ar.** rō est ex dictis su
meda. qz ex fantasiaz resultat spes in
i'z: et fantasiaz s'z spes figurata: q
ille spes resultat a fantasiaz q rpn
tat vāle p qnta ipis figuratibz: s'z illa
est similitudo spei specialissie: q apud i'z m
solū s'z similitudines spez specialissiaz:
Ar. No: **Ar.** Ex hoc seqt: q solu intelligēz
spem specialissima qd est sim. **Ar.** No: p:
q solu hoc pnt p aliqua pōm: q solitu
do est apud illa pōm. **Ar.** No: q ista spes
i'z: spes specialissime et est imago repntas
oia superiora conualis ad spem specialissima.
Ar. No: q s'z realit' eade p eade ymagēz
repntat: sicut p q de ymagie regi q repn
tat hoiem / aial / corp' oiaiu: i'z: **Ar.** No:
vāle est obm i'z: qz nichil i'z: n vāle salte
directe. **Ar.** No: q vāle ca: du: **Ar.** No: solit'
pnt frat quada i'z: s'z s'z sciam p i'z m
et sic vāle no pt ee obm. qz sic seqt gnoscoz
pma i'z: **Ar.** No: q additas gnoscoz
ut colicabil mltz / i'z: sibi att'but: q i'z
tione: ut ee geng' spem: **Ar.** No: ca: vāle
māle et sic frat nām cui pt attribui
z: i'z: **Ar.** No: **Ar.** No: **Ar.** No: **Ar.** No:
ca: pnt se excedit ad ee vāle. et sic e nūm
ca: q vāle in imālibz no imutat i'z m p
ppa spem: **Ar.** No: ca: vāle p vāle māle et
sic est idem q additas rei māle. et ideo pt
pō obm / sicut additas. **Ar.** No: nullo mō
solit': **Ar.** No: in quēctiqz pōit' additas p
obm. qz vāle māle et excedit se ad gna:
s'z geng' n hz sua spem i'z: s'z spes spea

Ar. No: **Ar.** No: **Ar.** No: **Ar.** No:
duas qōes s'z **Ar.** No: **Ar.** No: **Ar.** No:
s'z s'z nob greate

Quod sit habitus et unum re-
sultet sine oratione. **R**espondeo quod habitus
intellectualis acquisitus est quodammodo qualitas de prima
specie resultans ex specie intelligibili et luce et
agentis et ideo est simpliciter aliquid entitatis quod
specie intelligibili et lumine et agentis quod species
intelligibilis et lumine et agentis presupponit
ad habitum: idem autem non presupponit seipsum.
Ite dicitur etiam habere species et lumen
et agentis: abs habitibus acquisitis. Ite species
et lumine manet in habitu actuali et
non actuali: sicut etiam in mixto: et in
mediis extremi colores. **C**lar. Tunc
de una re est tamen una forma. quod est tamen una
species de una re: et tamen unum lumen et agentis.
Primo quod lumen et agentis dicitur: **Q**uod
si se: et sic est simpliciter unum: quod lumen et agentis
agentis est ipse et agentis: quod est aliud unum.
Alio: tamen lumen et agentis potest esse ut
poratum diversis speciebus et agentis sicut
diversas fortiores rationes: et sic lumen diversificat:
quod species accepte sub alia et alia fortiori ratione:
et aliter et aliter componat lumen. Et hoc
ex illo dicitur quod forma ipse loquendo est completum
quod de generibus demerit et scilicet: ideo potest
dicitur quod de alia re ponitur apud intellectum
per unam speciem: sicut diverse quodones in 2. operatione
intellectus: sicut ordine et responsum illius rei ad di-
versas passiones habentes origines a diversis principibus.
Non ex specie et lumine sub tali ratione accepta: et
lucis intellectuali. resultat de eadem re multae
sunt sine multae habitus. Et quod ipse habitus est
de prima specie qualitas: sicut ipse suum solum ad
bonum vel male operatum: et hoc speculative
si sit habitus speculative: et potest si sit habitus
practicus. **E**t de habitu artis. quod ars disponit
artificem ad bonum operatum operis artis: sicut
dominifactor disponit per arte dominifactori ad

bonum operatum operis dominifactorii: sicut habitus
speculativus disponit intellectum ad bonum speculativum
circa obiectum talis facti.

Quod agnoscat habitus. **R**espondeo
quod per actum. **E**t ratio est. quod cum habitus sit
aliquid medium inter actum et potentiam. et nihil
agnoscat nisi si quod est in actu. ideo habitus qui
est in actu per operationem: et agnoscat per opera-
tionem: quod habitus per actum habet suam operationem sive
finale potentiam. **I**tem potest per experientiam. quod aliquis
agnoscat se habere habitum grammatice: ex hoc quod
agnoscat se habere actum grammatice: sicut agnoscit loqui
per actum. **E**st tamen considerandum quod dicitur habitus potest
agnoscat ex actu. **Q**uod: quo ad quod est. quod
agnoscat actum potest ex habitu: et sic agnos-
cat se habere habitum: quod habet actum. **A**lio: quo
ad quod est. quod aliquis ex consideratione actus requirit
nam ipsum habitum: et hoc fit per diligere rationem.
Et sic est possibile distinguere habitum ab actu: ex
natura actus. **A**rguitur. Aliquod agnoscat si
quod est potest intellectui: si habitus sit potest in
intellectui per entitatem: quod non agnoscat per actum
si per entitatem. **V**idetur quod dupliciter aliud est
potest intellectui. **Q**uod: per modum obiecti. et
quod sit potest intellectui: agnoscat ipse ab ipso
et sicut quod dicitur rei mater. **A**lio: est aliud
potest intellectui sicut potest: quo et intelligit:
et illud non maxime agnoscat ab ipso.
Habile est de visu: quod aliud est potest visu
dupliciter. **Q**uod: sicut obiectum ut color: et
hoc ipse agnoscat per visum. **A**lio: sicut potest
quo agnoscat visum ut pupilla lumen: et
quod sit potest visu: non ipse agnoscat per
visum. **C**onsequens quod debet haberi
supra. cum duo folia. m. l.

Quod color sit unum speciem si quod
omni obiecto medio et organo. **R**espondeo
quod sic. **E**t potest ratio in omnino (doctoris facti)

circa libz de sensu et sensato qz **D**ivsi-
tas sboz no facit in formis diuisitate
specifica / si sola nuale: si ista diuisitas q
est in colore si q est in sbo / medio et or-
gano sumit sola h rōz drām dyapha-
neitatis q est sōm pxi mū coloris. **Q**uā
color exns in sbo est in dyaphano triato:
color in medio est in dyaphano simpliciter
ideotriato: si color in organo est in dyapha-
no pxi triato et pxi mū ideotriato: Et rō ē
qz oculz est de nā aq ut d: in de sensu
et sensato: si aq qdāmo triat p spissitu-
diez sua spes coloris: et ideo spes rez vi-
sibilū apparent in aqua: **A**rguit?
Color in aere no denoiat: si color in
pariete denoiat: q no sit unig spei. Cona-
tenet. qz eade sōz habet eudē modū de-
noiandi. **Q**uā q sōz unig spei no sp
equalit denoiat diuisa sba si insit talibz
sbis si diuisū modū. **E**xemplū grā: **A**iet in
igne / et in aq tepida / calor sit eudē spei.
in calor no denoiat aquā tepidā calidā
sicut ignē: **S**ic sōz ē ad pōitū. qz unig. n.
color sit unig spei in sbo / et in medio no
sit h eudē modū inessendi: et ideo non
equalit denoiat: **A**rguit? Color habet
enā in medio ee reale: q debet denoiat
mediū. **A**ns p: qz hz ee spē sōz: q habz
ee reale: **I**te color exns in medio est
in pōitū de 3^a spē qūtat: q habz
ee reale in medio. **Q**uā q dū: aliqd
d: hz ee reale. **Q**uo qz habet ee spē sōz.
et sit utiqz color habet ee reale in medio:
qz est in eodē pōitū sicut color in sbo:
Alio? d: aliqd hz ee reale / et reali mō:
.i. pfecte. et sic color habet ee reale solū
in sbo / et no in medio n3 in organo: **E**t
hoc est qd dicit solet q color in medio habz
ee intentionale: no in accipiendo intentionē

pro intentione logica. qz tal intentio no est
sensibil: si d: hz ee intentione. n. ipson: qd
ee est sepātū a mā. n. a gōitōibz mē-
phic (ut infra dicit) et ideo in medio
pnt ee colores q in mediā sbo eent q rō:
qz h hoc ee qd hnt in medio no q rōntur.
In istā rōsonat rōe dām q color habet tplex
ee: si in sbo in q hz ee phicū et reale: et
in aere est sicut in desente: et in organo
tū in pxi. gōitōis. **A**rguit? **A** color
est in aere: seqret q aer eet coloratq: et
sicut onuz: qd est flm. **A**equa p: qz vbiūz
est sōz: ibi est ee denoiatio forme. **Q**uā
q ad hoc q aliq sōz denoiat sōm / non
sufficit q insit sbo: uno reqrit: q insit
sbo sat pfecte et sat in se. **E**t p hoc calor
in aq tepida no denoiat aquā calidā: qz
color aut no est in medio / et in organo si
ee pxi: qz ee no denoiat mediū n3 organū:
Et h pcedes qd debet haberi sup
an. 3. fo. m. : 2. 2

Quā dicit. **Q**uo spes ut? sit id qd ut? / l
id quo aliqd ut? **Q**uā dū q spes ut?
est id quo pmaio itelligit: et h spes ut?
pnt ee aliqd sōnio itellectū: **A**rguit? **A** p p
qz utiqz rōibz. **A** p. sit in sbo hoc. **S**icut se hz
sensibilis ad sensū siue spes sensibil: ita se
hz spes ut? ad it? m: si spes sensibil est id
quo gōitōis / et no id qd sentimq: qz ee spes
ut? est id quo itelligit / et no id qd itelligit.
Arguit? **A** rō est qz eade itelligit de qbz sit
scie: si manifesta est q scie sit de rebz itellectū
et no de spēbz itelligibilibz: qz ee itelligit
res ext aiaz / et no spes ut? m. **A**rior est
nota q scie est habitū itellectūal. **A**rior
p qz de ill est scia / qbz cōueniūt passioēs
q sōnt in tali scia: si passiones reales cō-
ueniūt rebz ext aiaz exntibz: q de ill sit
scie. **A**rguit? **A** rō d: spes ut? est id qd ut? et

spes intelligibilis sensibilis id quod sentit: quod
de quod apparet: et verum: quod per iudicium de
illa passione qua apud se habet: dicitur verum:
et sic quod dicitur: centum filia vera: **Exemplum**
gratia: Si spes saporis est id quod sapit: ergo
idem ab eo dicitur dulcis et amarus: **Quia** hinc
lingua infecta habet speciem amarum de rebo.
et hinc lingua sana habet speciem dulcem de
rebo: si spes est id quod sentit: quod idem est
dulce et amarus: quod ipse dicitur: **¶ 1^a q^o r^o**
Omnis actio fit per aliquam formam: quod est primum: quod
res agit: per quam formam similitudines ad obiectum:
si res agit: agit actio in actu: quod habet formam
per quam agit: quod foris non est id quod agit: **¶ 2^a q^o r^o**
per ad similitudines in actibus: sicut
in igne est foris per quam ignis agit in aqua
quod non est id quod agit: quod sicut sicut sit ad id
quod agit: **¶ 3^a q^o r^o** **¶ 4^a q^o r^o** **¶ 5^a q^o r^o**
Istud est per opus: atque dicitur
sicut cognoscit a sicut: quod est verum de sicut
accepta: hinc spes intelligibilis: quo ad rem: ut hinc
speciem sensibilis quo ad sensum: **¶ 6^a q^o r^o**
per: quod actus procedit ab aliqua parte: nuncio pro
cedit ad illam per aliquam formam mediam: quod
est primum: agendi in altero: si res agit: habet
aliquam actum: quod per ex agendi talis actus per
venire ad agnoscendum speciem intelligibilem:
quod est primum: illius actus: **¶ 7^a q^o r^o** **¶ 8^a q^o r^o**
Dicitur quod dicitur est quod
hinc cognoscit ex actu: ita est: dicitur est
de specie intelligibilis: quod agnoscit ex actu: et sic spes
intelligibilis: per se aliquid: sicut dicitur: **¶ 9^a q^o r^o**
In actu: et intellectum idem sit: sed
nichil est idem intellectum: si spes intelligibilis: quod
spes intelligibilis: est id quod intelligitur: **¶ 10^a q^o r^o**
Dicitur ad modum
quod dicitur: aliquid est idem intellectum: **¶ 11^a q^o r^o**
Sicut dicitur: quod sicut est idem intellectum: sicut
autem suo sicut: et sic est verum quod spes intelligibilis:
est eadem intellectum: **¶ 12^a q^o r^o** **¶ 13^a q^o r^o**
aliquid est idem
intellectum: hinc proportionem analogiam: et sic est

220
res intellecta est eadem intellectum: quod intelligitur: hinc
in se speciem intelligibilis: hinc sicut hinc proportionem cum
re intellecta: **¶ 14^a q^o r^o** **¶ 15^a q^o r^o** **¶ 16^a q^o r^o**
Dicitur posset dicitur de ymaginibus
regis in pariete: quod imago regis est eadem numero
omnibus: ipse parietem: hinc est eadem regis: hinc proportionem:
quod proportionem: figure et magnitudinis regis:
¶ 17^a q^o r^o **¶ 18^a q^o r^o** **¶ 19^a q^o r^o**
Intellectum in actu debet habere esse: quod
habet mouere intellectum: hinc intellectum in actu
non habet esse: quod nichil hinc esse a parte rei:
est velle: hinc nichil agnoscit: per intellectum in
velle: quod r^o. **¶ 20^a q^o r^o** **¶ 21^a q^o r^o**
Dicitur quod res intellecta est a parte
rei sicut pars de hinc et azino: **¶ 22^a q^o r^o**
quod dicitur
(intellectum in actu): ibi denotatur abstractio
quod fit ex parte intellectus: **¶ 23^a q^o r^o** **¶ 24^a q^o r^o**
per hoc quod dicitur est ad partem
parte assumpti: sicut quod oportet intellectum: id est rem
intellecta esse in actu: distinguendo: quod si sit intel
ligit: quod quod ipsum esse a parte rei in actu absolu
te: et sic est verum: **¶ 25^a q^o r^o** **¶ 26^a q^o r^o**
Dicitur sicut intelligitur: quod quod ipsum
intelligitur esse eo modo: quo actu intelligitur: et sic est sicut
quod non est eo modo a parte rei: sicut sensibilis non
est eo modo a parte rei: quo sentit: ut patet
de colore: Color enim est a parte rei: cum odore sa
pore: et cum duritie: sic autem non sentit a visu
cum illis quantitatibus: **¶ 27^a q^o r^o** **¶ 28^a q^o r^o**
Dicitur est de intelligitur: quod quod quis
homo sit a parte rei: hinc dicitur males: quod sicut hinc
et nunc: in hinc intelligitur: hinc est abstractio ab illis
quantitatibus: quod intelligitur: recipit formam ab
sensibus: **¶ 29^a q^o r^o** **¶ 30^a q^o r^o**
Dicitur: **¶ 31^a q^o r^o** **¶ 32^a q^o r^o**
Omni debet procedere ipsam
partem et mouere ipsam: quod omnino debet esse a parte
rei: **¶ 33^a q^o r^o** **¶ 34^a q^o r^o** **¶ 35^a q^o r^o**
Dicitur quod nunc partem passivam: quod intelligitur: quod
possibilis moueri ab aliquo obiecto: per nunc: **¶ 36^a q^o r^o**
quod omnino preexistat illo: quod mouet: sicut pars
de visu: quod oportet colore preexistere a parte rei
antequam agnoscatur per visu: hinc non est quod color pre
existat eo modo: quod visu mouet: **¶ 37^a q^o r^o**
Dicitur: **¶ 38^a q^o r^o**
per hinc dicitur: quod voces sicut sicut passionum
autem: hinc passiones autem sicut spes intelligibiles: quod
voces sicut spes intelligibilis: hinc hoc intelligitur: quod per

vocē hinc: g' rē. ¶ Ad: q' passio ca: dicitur
uno: passio hinc spem intelligibile: et
sic p'p'o est simpliciter falsa q' voces s' s' s'
passibile: q' tunc ois vox hinc amib:
cū spes intelligibil': Alio: passio ca: p'
re intellecta sine g'cepta. et sic est ver' q'
voces s' s' s' passionū. i. rez g'ceptay:.
Et vocat Ar' res g'ceptas / passiones
q' plone q' dicit scās cē nob' g'creatas.
et sic nō adueniret res intelligibiles ab
extēsero: qd' est de rōe passionis: **S**i at'
q'rat' qd' hinc voces. ¶ Ad: q' rē g'cepta
i. vbiū intelligibile: qd' nichil aliud est
q' res g'cepta intelligibilis apud intellectū:
et nō est spes i' rē: n' for' h' yportōne
l' analogiā: et hoc ē vbiū qd' hinc p'
O u'it' et s' opatoēs i' rē a' voces:
O g'ent' **O** u'itū q' due. p' est abstra
h'ē spes intelligibiles a fātasmatibq:.
Z:
est illuare spes for'as p' rē agere et
receptas in rē p' p'p'le. ¶ **A** r' cōf' p'mā
opatiōne **P**i rē: abstrahit spem i' rē a
fātasmatibq' (cū illa spes sit imāl' nō
videt' posse p'dua n' p' creationē: ad quā
nō p' p'p'le rē: agēs. ¶ Ad: q' illa lo
cutiō nō est intelligēda quasi rē: agēs
crearet spes intelligibiles i' rē p' p'p'le: s'
diffūdūt' spes i' rē a fātasmatibq' ad
i' rē p' p'p'le lūie it' l'entuali qd' ē i' rē: agēs:
Et si dicit' **R**atiāle nō p' de se diffū
de imāle: s' fātasmata s' mālia: q' nō
p'nt' de se diffūde spes imāles. ¶ Ad: q'
māle nō p' de se diffūde imāle. n' grā
alig' agēs imāl': **H**oc q' dicit' q' q'uis
fātasmata s' mālia. i. h'ncā q'ditōes mē:
cū i' rē: agēs illuinas fātasmata facit
resultat' vna spem imāle ad intellectū
p' p'p'le: et hoc ē abstrahē. Et ideo i' rē a'

gens requirit' p' fātasmata ut s' fātas
mata illuinent' ad hoc ut de se diffūdat
spes i' rē: **E**t sic p' q' nō est eadē spes
sive h' mē: sive h' spem q' est in fātasma
tibq' et in rē: cū una sit māl' et alia
imāl': **R**ō: opatois est. q' n' i' rē: agēs
g'ntue illuaret spes cētes i' rē: p' p'p'le.
tūc rediret ad mālitate: q' vnuq'd' redit
nāl' ad suā oigēs: **E**t q' maneāt illa
imālitate: natē est g'ntue i' rē agere illas
spes illuare: **E**t quo p' q' i' rē: agēs
illuaret fātasmata: et i' rē p' p'p'le. Illuaret
enī fātasmata ancedēt abstrahēdo spes
a fātasmatibq: et illuaret i' rē: p' p'p'le: ut
rebuenit' in ipō spes i' rē: **Q**uit'
Que opa' i' rē: agentis sit cēnt'
alioz **O** u'itū q' scā scā. **E**t sic
p' **I**lla enī opatiō est cēntialioz q' ē sepābi
lioz a re / et illa rē s' g'omitat': s' sic ē
de ista opatoē: **M**aior est notā a sili.
q' ignis habet duas opatoēs s' calefaci
et induare: s' q' calefactio ē sepābilioz:
q' est cēntialioz. **M**inor p' q' i' rē: agēs
s' illuaret spes cētes in rē: p' p'p'le: s' nō
s' abstrahit q' p' p'p'le spes abstrahit tūc
nō aplig' abstrahit illas: et enī s' illuaret
illas: **I**te i' rē: sepāz a corpore nō abst'
hit nouas spes: et enī illuaret spes qd' p'g'
abstrahit: cū sūt in corpore. **E**t q' tūc nō
nō abstrahit est ideo q' nō habet fātas
mata: ex quo nō habet vires sensitīas
in q'bz fātasmata hnt' ē: **E**t quo
soluit' ar' i' rē: p' p'p'le p' p'p'le nō s' abst'
hē: q' scāt' q' i' rē: agēs tūc nō est i' rē:
Ad q' q'uis i' rē: agēs aiā sepāta nō
habeat rē: agere tūc s' p'mā opatiōē:
habet enī s' cōm' alterā ei' opatiōē: q'
est illuare spes i' rē: receptas. i. abstrahē

in qm p^ol^o exentes: **Ar.** cōf hoc. p^ou^o eri deēdes an vfu rōis nō hnt spēs i^ol^os. & nō habebūt i^ol^o agēte. **Ar.** q^o licet in aīa pueri nō sūt amīsitō tū de q^o est auctor nō nō dūtēs nām vacuā i^ofadū itellctū p^ol^o spēs q^o acūsiuēt: si puer habuisset vfu rōis. Et q^o ille spēs sūt p^ou^o nōnate spēs hīc acūsiū: q^o i^ol^o agēs i^o pās illuāt: sicut et alias.

Quē. **Ar.** istud lumē i^ol^o agēti^o requīrīt p^o mediū: l^o p^o fatasmata. **Quēdū** q^o p^o fatasmata: sūt lumē cor poriale requīrīt p^o mediū. **Ar.** rō est q^o ipā fatasmata nō sūt nata se diffūdē ad i^ol^o p^ol^o: et ideo si debet se diffūdē: nām est q^o illuminēt. **Ar.** colores sūt p^o se visibiles: sicut q^o pnt se diffūdē ad vīdē: et ita lumē nō requīrīt p^o colores: sūt p^o mediū. **Ar.** Ex quo dubiū ē. **Ar.** nō fatasma possit ēē obm i^ol^o mōueat ipm i^ol^o m. **Ar.** Ad hoc rōdēt q^o p^o ēē obm remōtū: q^o d^o **Ar.** q^o sicut se hīc sensibile ad sensū: ita i^ol^o i^ol^o m.

Quē. **Ar.** spēs i^ol^o es: l^o ad i^ol^o m. **Ar.** fluat in aīam mediātibz formis sepātis. **Ar.** q^o nō. q^o sicut nō oportet ponē i^ol^o m agēte. **Ar.** Et q^o aliq^o possit gredē q^o nō ēēt i^ol^o m agēs. et q^o forme l^o spēs i^ol^o es fluēt a sūis sepāt: ideo p^o alit p^o ai. **Ar.** em sicut: tūc aīa frustra vniret corpon. **Ar.** tēt. q^o aīa vnitur corpon. ut p^o corpon acūrat sūas. et ideo sbe sepātē nō vnūt corpon: nō habeat spēs ipis a deo gcreatā: **Ar.** q^o spēs i^ol^o es effluēt p^o sōdē sepātis: tūc nō ēēt nām habē sūam p^o corpon. **Ar.** In gmetāris tūc Albitay (q^o vīz i^ol^o m agēs mōiet quēm ēēt ars lu. r. r. dēclā. et maioris. **Ar.** p^o m. **Ar.** artiaz i^ol^o m d^o: q^o fluat i^ol^o m ab i^ol^o m se pātā:]

Quē. **Ar.** i^ol^o m agēs et p^ol^o sūt distīctē pōē. **Quēdū** q^o sicut. q^o sūt **Ar.** i^ol^o m agēs se habet ad spēs i^ol^o es sicut cā effīcēs: **Ar.** i^ol^o m agēs se habet ad illas sicut mā l^o sūm: **Ar.** mā et effīcēs nūq^o cōmūdūt: **Ar.** sūt distīctē pōē: **Ar.** Idem ē obm i^ol^o m agēs et p^ol^o: q^o ē eadē pō **Ar.** p^o q^o q^o itas rei māl ē obm vīz i^ol^o m. **Ar.** q^o q^o mō habeat idem obm mālū acēptū: sūt q^o dīctate rei māl: hnt tū dīuīsa obā sūt l^o l^o: **Ar.** cōmūdūt tūc dūc. **Ar.** nō: ut factū bil: et sicut ē obm i^ol^o m agēs: q^o i^ol^o m agēs facit q^o dīctate in rōē i^ol^o m: ab sūt hēdo eā a fatasmatibz: **Ar.** nō: ut facta p^o i^ol^o m agēs: et ut ggnosābil: et sicut ē obm i^ol^o m p^ol^o: q^o i^ol^o m p^ol^o rōgnosāt q^o dīctate rei māl: et nō i^ol^o m agēs: **Ar.** q^o i^ol^o m agēs d^o i^ol^o m nō q^o itelligit: sūt q^o ē p^ol^o q^o i^ol^o m p^ol^o itelligit:

Quē. **Ar.** aīa possit ēē p^o se subsistēs **Quēdū** q^o sicut. **Ar.** rō est. q^o q^o p^o p^o se agē: hoc p^o p^o se subsistēs: sūt aīa rōl p^o agē sine corpon: q^o **Ar.** maior p^ol^o q^o agē nō p^o ēē dignū q^o ēē: q^o si aliq^o p^o agē sūt corpon mltomag^o p^o ēē. **Ar.** minor p^ol^o q^o obm eīg excedit māz corponē. cū sit vlt. q^o est sepātū a q^o dīctatibz mālūbz: **Ar.** q^o q^o q^o q^o p^o agat sūt q^o dīctatē obī: sūt obm excedit māz corponē: et q^o p^ol^o excedē māz corponē: **Ar.** em aīa ēēt cōpōitā ex aliq^o re corponē: et nō possit oīa corponē ralia itelligē: sicut p^ol^o dām est. **Ar.** p^o sicut **Ar.** i^ol^o m itelligit sūas sepātis: q^o excedit vlt corpon. et sicut sua opatio nō fit p^o corpon. **Ar.** sicut **Ar.** corponē rōdīspōitū i^ol^o m q^o nō p^ol^o itelligit et iudicat: q^o nō dēpēdet i^ol^o m in sua opatioē a corponē. **Ar.** sicut **Ar.** em opā: eīg sūt sūt corponē: q^o ēēt cōntia eīg

est sine corpore: **Ar.** hoc non est per se
subsistens quod non est hoc aliud: sed anima non
est hoc aliud: quod non est per se subsistens.
¶ Ad hoc quod hoc aliud est: dicitur quod non pro
quocumque subsistente siue tale subsistens sit
natura per aliud siue non: et tunc anima rationem
est enim per se subsistens hoc aliud: **Alia**
causa: hoc aliud pro subsistente completo (quod est
completa substantia: et sic anima rationem non est hoc aliud
quod natura est per huiusmodi. Sufficit ergo ad pro-
prium quod anima sit aliud per se subsistens
quibus incompleta in sua essentia. Et ideo anima
se habet remissum ad corpus: quibus sit separata.
Et addit aliud quod anima per tale remissum
quod separata est a corpore induit: et quod
in diuina non potest: tunc relatio non sit propria in
indivisionis: **¶** Sed potest sic intelligi quod per rem-
issum ad corpus anima induit: et anima induit
ad per indivisionem qua per se recipit ens
in corpore: qua separata retinet: et hoc est
verum: **¶** Dicitur enim corpora triphat se
habet ad figuraciones: ita habet se forme
triphat ad indivisiones. **¶** Dicitur enim aliud
corpora que recipiunt figuraciones per propria
quantitate sicut corpora solida siue dura:
ut lapis et lignum: **¶** Alia corpora re-
cipiunt figuracionem ab aliis sicut liquida:
quod est ista diuina. In aliis enim corrupto
figuracione manet figura per acceptam: sicut
tingit in cera liquida que figurat ad fi-
guram vasis: si fracto vase remanet si-
cutura: **¶** Alia sunt liquida que non tenent fi-
guram figuracione corrupto: sicut vinum vel
aqua non congelata: **¶** Sic triphat se habet
forme ad indivisionem. **¶** Queda enim
forme individunt seipsum: id est per se subsistendo:
sicut se se separet. **¶** Alie autem forme ma-
les individunt per hoc quod sunt in alio sicut in materia:

que habet ista diuina? **¶** Anima rationem individunt
a materia et tenet eadem indivisionem sepa-
ta a materia: imo materia corrupta: **¶** Alie autem
forme naturales non manent individe: cor-
rupta materia.

¶ Quis dicitur anima rationem sit indivisa? **¶** Dicitur
dum quod sit. **¶** Et ratio est quod de quod cor-
ruptum: et corruptum per se. et ad corruptores
aliud: sed anima rationem nullo istorum modorum potest
corrupti: quod: **¶** Rationem per quod per se subsistens
non potest per aliud corrupti: quod non dependet
ab alio. **¶** Et ergo ab alio per aliud corruptum
proprium est illi formis: quod esse natura ab alio
dependet: **¶** Nec est potest anima per se corrupti: quod
quod quod aliam per se hoc est inseparabile
ab eo: si esse quod autem et omni forme per se
(sicut sit actus): quod esse est inseparabile a forma. **¶** Et
si esse separet a forma. tunc forma non est forma:
si corruptio accidit ex hoc quod esse separet ab
aliquo: quod est ipsum. separet a forma per se sub-
sistente: non per archylatores. **¶** **¶** Quod unum
quod appetit esse si quod agnoscat appetitu natura:
si dicitur et anima intellectiva natura esse agnos-
cat esse sub omni diuina tempore (sicut eius omni sit
vle quod abstrahit ab hoc et nunc): et sic
habet istam appetit appetitu natura si esse:
si ille appetit non est frust: quod natura est
aiam esse corruptibile: quasi permanere per
omni tempore: **¶** **Ar.** Unum itaque est huiusmodi et in me-
torum. ut dicit Salomon ecclesiastes 3: f. 1: quod se:
quod anima est corruptum. **¶** Ad hoc quod salomo loquitur
in illo libello sicut genonator. id est aliis lo-
ques multitudi. **¶** Quod in multitudi sunt
multi facti et multi sapientes: sicut quibus loquitur
in forma sapientia et quod in forma insipientia. **¶** Di-
cit ergo ista prophetam huiusmodi insipienti huiusmodi
sensuali: quod crebit esse eundem ititum omnium
vinctum: **¶** **Ar.** De quod est ex nichilo

est stabile in nichil: sicut aia rōle ex nichil:
lo: qd dicitur qd aliud est dicitur de corruptibili-
tate et annihilabilitate. Quid enim crea-
tura est annihilabilis p̄ pōm actiua rō-
nat: qz sicut deo p̄ sua pōm creauit res
libere: ita easde libe q̄suat. **Q**uā si deo
sua q̄suatione abstrahet a rebz: tūc
res tendent in nichilū. **E**t hoc tūc nō
scit qd aia est corruptibilis: qz corrup-
tibilitas facit aptitudinē l̄ pōm in re
corruptibili ad nō eē: quā aptitudinē
maifestat est aiam rōle nō habē. **A**r.
Aia est actus: qd est corruptibilis ad cor-
ruptionē sibi. **A**ns p̄: qz q̄qd aduenit
aliqui post suū esse q̄pletū est actus eiꝝ:
si aia aduenit corpori: qd corpꝝ e q̄pletū
p̄ forma sbale embryonis. **D**icit qd dū
aliqd aduenit enti q̄pletū. **Q**uōd sit qd eē
illud qd aduenit nō ḡnat sbalit̄ et cui
aduenit: et sic actus aduenit suo sbō. **A**
lio: sit tūc qd eiꝝ eē ḡnat sbalit̄ illi cui
aduenit: et sic aia aduenit corpꝝ. **E**t qd
dicitur est qd corpꝝ habet p̄: formā sbalem
embryonis. **D**icit qd illa for̄ nō manet ad-
ueniēte aia: ut dicitur in 2. h. g.
Quod sit pōe aie maneat i aia
sepata. **Q**uidē qd duplices sūt pōe
Queda sūt imales nō exites in orga-
no corporeo: et sūt tres s̄z it̄ agēs / it̄ q̄
p̄: / et voluntas: et tales pōe manent
s̄ actū in aia sepata. **A**lie sūt pōe quēte
organū corporeū / sicut sūt vegetatiē et se-
sitiua: et tales pōe manet hōe in aia u-
tute: s̄ nullo: s̄ actū. **Q**uā pōe
imales maneat s̄ actū: p̄: sit. **A**ia habz
se ad pōe imales ut p̄m / et ut sbm: et
ideo ille pōe manet s̄ phat̄ in actū / in
ipā aia sepata. **D**icit ad pōe corporales aia
se ly solū ut p̄m / et nō ut sbm: qz tales

1222
pōe sūt in corpꝝ aiato tūc in sbō. ut uis
in oculo r. 1. **E**t quo sit ar. **D**estructo
sbd alioq̄ amittit / nō p̄t amittē manē s̄ actū:
tūc qd corpꝝ aiato destruat / qd e sbm
pōe: tales pōe nō manēt s̄ actū. **D**icit
qz aliqd manet in suo p̄m: s̄ utute: idē
adhuc manet tales pōe in aia s̄ utute.
In signū aug. qn̄ utex aia ḡngit corpꝝ
statim effluūt tales pōe ex aia et corpꝝ:
q̄ fuerit in aia s̄ utute: qz manet ibi
sicut i p̄m: effectiuo. **A**r. **R**edōna ma-
net p̄g sepatores aie a corpore. et mediā
spectat ad pōm sesitiua: qd pō sesitiua
manet. **D**icit qd dū est meō s̄z **D**esi-
tiua: et illa nō manet p̄g sepatores aie:
qz est actꝝ pōe sesitiua. **A**lia ē mediā
intellectiua: et tal manet p̄g morte. **E**t
si dicitur de gaudio et tristitia qz maneat
in aia p̄g sepatores aie a corpore. **D**icit qd
gaudū et tristitia qz manet p̄g hanc
uita nō signat passioes appetitū: qz ut
sicut fuit tūc motu corpꝝ s̄gūis ut
hūdy: q̄ motꝝ ibi eē nō p̄t: s̄ accipit
gaudū et tristitia s̄ qz sicut s̄ phat̄ actꝝ
volūtat̄. **E**t sic ex t̄ agel est gaudū / s̄z
in bonis agel: et in malis agel ē tristitia.
Ar. **H**ō remiscat p̄g morte: qz pōm
sūt fla. et **A**r. male dicit in textu. qz nō re-
miscat. **A**ns p̄: in textu euāgelii de
diuine epulone q̄ habuit q̄gnitiōem fr̄m
suoz r̄. **D**icit qd illa q̄gnitiō quā ha-
buit nō fuit p̄ aliquā q̄gnitiōem sesiti-
ua: s̄ p̄ q̄gnitiōem intellectiua: qz sicut s̄ phat̄
q̄ fuit in ip̄ suo retinuit illā h̄itudinē
ad fr̄m: quā p̄g habuit tūc diues ille q̄
sectatus fuit ad suos fr̄es: et sic p̄ spem ip̄
potuit intelligē fr̄es suos p̄lq̄ alios hōies.
Quod sit circa hoc. **D**icit aia sepata pos-
sit q̄gnoscē fr̄m. **Q**uidē qd sit:

Circa quo sciedu qd dures s; spes abus
vnt aia sepata. **Q**ueda s; spes in
telligibiles ifuse a deo: qd ideo ggruit
qz oz aiam ggnosce ea ad q deputat scdz
mici l demian: qd no pt se fiet p spes
hic arastus. **I**stas g spes ifusas no solu
aia ggnoscat vlt: s; et p r: no in oia
pnculaia: s; solu illa ad q ordiat talis
aia spes. **Q**uare at p istas spes ggnof
ant singulaia. ideo est: qz iste spes us
s; similitudines ydea exntu in us dno:
s; ille ydea sicut s; cause facende res s; forz
et maz: sic et s; p r: ggnoscedi res scdz
form: s; h spem / et h maz: s; ididuu: et
sic pnt singulaia ggnosca p tales spes: **D**ile
est de ydea ggnosca in mte artifiq; q; se
reputat re artificiale in gnali: et ex sua
voluntate detiat ydea ad pnculae artifi
ant. **I**ta voluntas dina detiat spem us
ifusa ad aliq; singulaia s; modu statz illig:
cu tal spes ifusa est. **A**lic s; spes ac
qsite in hac vita: et tuc e dds qz p tales
spes aia ggnoscat directe vlt: qz tal spes
est ymago rei vlt: siue qditatis rei mal
sicut dom est: **P**nt in aie itelligi pncu
laia p tales spes: illa s; pnculaia q p
tales spes siue ymagines demrant. **E**t
hoc ggnit qtuor modis. **1**o: p p r: **2**o:
dote ggnosces, qz ille spes retinet ordies
que p; habuerit ad singulaia. **3**o: tale
spem qz applicat ad factasmata aliqz
singulaia: tuc et pt illa hria itelligero:
ad q siglaia p; in vita exns applicavit
spem itelligibile. **4**o: ggnit p aliqua
affectione, qz p affectione spes us ali
qht: ggnit vlt: s; ioibz, et ideo habet
tuc hntudies ad hria q ggnoscat p vres
ifiores. **5**o: ggnit ex nali hntudie: qz

spes us habet nali hntudies ad hoc fa
tasma / a quo spes us est abstrta: et
ideo p spem us pt hoc sigulare nali
reputat. **2**o: ggnit ex dina ordiatve.
qz deo qz ordiat illa spem us ad ggnof
cedu aliq; hria. sicut imial spes us ig
nis ordiat ad ggnoscedu pnculare igne
iferni l purgato: n. **3**o: **E**t sic soluit
argu mēti / q arguit Inq; 9 e solu i aia
sepata: s; us no ggnoscat hria: q aia p;
sepatoez no ggnoscat singulaia. **4**o: **O**dm
q; qnis aia de se no posset ggnosce hria
directe p spem us, pt in ex qtuor causis
ia dicit / et p spem us ggnosce hria: ad q
detiat tal spes. **E**t ideo detiat q cognof
at hria p factasmata in hac vita: q per
spem itelligibile p; sepatione. **E**t hoc et
ggnosca pt qre aia no ggnoscat oia hria:
qz ad oia hria no detiat spes us: ut dicitur.
Quare vlt habitz scie arastite mane
at in aia sepata a corpore. **O**cedu
qz sic. **E**t rō est qz hoc manet in aia sepata
qd no pt corrupt: s; hitz scie p; sepatoez
no pt corrupt / q sp manet. **2**o: **R**ior p; qz
actus corrupt dicit. **3**o: p se et a suo co
traio / sicut frigiditas i aq corrupt a ca
lore ignis: et sic habitz corrupt no pt: qz
no habet qz in nec h se / nec h suas cau
sas / s; h lumē et spem us. **4**o: actus
corrupt ad corruptioez sui s; b; et sic no
pt corrupt hitz: qz s; om ois s; aia t; tōu:
5o: **I**n aia corrupt scia qn est corpou
quinta: qz s; corrupt in aia sepata. **6**o:
cedu qz duplat pt hitz scie corrupt i hac
vita. **7**o: qnt ad sua sbam / et sic corru
pt p falsa argumētatoez: **8**o: **D**icit enī p silo
gismū demrahūū gnāt scia in aia: ita
p sylogismū falsū phū corrupt. **9**o:

ut scia corrumpi qm ad usum: et sic corru-
pitur ex defectu fantasie et sensuum istoz: ~
Vtriusq aut horz iudicium in aia quicquid capi:
q ipa potest deapi p falsa argumetatione:
sic totalit in ea scia corrumpit. Sic tal aia
potest hinc defectu in sensibz istoz: ~. Sed
nullz istoz modoz potest qtingere in aia sepa-
ta: q aia sepaata no vult argumetatione:
nec est hz modu intelligedi p sensu ut dicitur
est: **Ar.** Et hoc sciret q malz doctor
philoz habet progatiua aliqua l digni-
tate qua no habet bonz illiteata. De
qla p: q cognitio de rebz est aliqd bonu
et spectat ad dignitate. **V** Dicit q no est
ignemz aliqne malu habet aliquam pro-
gatiua amitali an ipm bonu. **D**z exelle-
tia eential bonoz sup malos p q sepa-
tione aut a corpe q sicut in cognitoe dicitur:
et illa hnt boni supra malos: ~. **E**t si
arguat. Admng aliq dānati habebūt
progatiua aliqua / s; sciam sup qda
saluatos: ut s; phi dānati. **V** Dicit q scia
acqstia in dānati et redit eis ad pena / et
no ad progatiua: qz agnoscentes res scūt
se no habuisse bonu usū rez: et ex hoc
multiplicat puniūt. **D**icit q saluati oia
sūt ad glam / et scia acqstia: ita dānati oia
sūt ad pena / et scia acqstia. **Ar.** Impug-
est duo amitia / nūc dicitur ee in vno sbo: s;
in aia p q sepaates iudicium scia: q in ea no
potest ee scia acqstia: q dicit tm nūc. **V** Dicit
q scia i fusa a deo p q sepaatione aut / et
scia acqstia. si quipunt ee in eode: tm distin-
guūt foris et spēs s; et hoc p diam spēs
istoz: q spēs istoz i fusa / s; in aia s; s;
siliudiez ydeaz exntia in mēte dicitur
ideo p illas spēs potest intelligi sicut p q dicitur
s; spēs acqstie no s; illz nē: ~

223
Que istaz e va. s; an i
ta / Diameter e simeter: ul dya-
meter est asimeter. **Q**uēda q dicitur est
diameter s; Diameter q dicitur. et tal
est asimeter. **A**b a qd est sine. et sin qd
est con. et metros mēsurā: qsi no cō-
mēsurabil sue coste: Diameter aut cū-
li est simeter. i. comēsurabil figure ul
linee cūlai: q talis diameter q dicitur
in cūlo ter cū septia ei q pte: **D**icitur dya-
meter linea diuides cūla l q dicitur in
duo equalia: ~

Que istaz e va. s; an i
ta / Diameter e simeter: ul dya-
meter est asimeter. **Q**uēda q dicitur est
diameter s; Diameter q dicitur. et tal
est asimeter. **A**b a qd est sine. et sin qd
est con. et metros mēsurā: qsi no cō-
mēsurabil sue coste: Diameter aut cū-
li est simeter. i. comēsurabil figure ul
linee cūlai: q talis diameter q dicitur
in cūlo ter cū septia ei q pte: **D**icitur dya-
meter linea diuides cūla l q dicitur in
duo equalia: ~
Que istaz e va. s; an i
ta / Diameter e simeter: ul dya-
meter est asimeter. **Q**uēda q dicitur est
diameter s; Diameter q dicitur. et tal
est asimeter. **A**b a qd est sine. et sin qd
est con. et metros mēsurā: qsi no cō-
mēsurabil sue coste: Diameter aut cū-
li est simeter. i. comēsurabil figure ul
linee cūlai: q talis diameter q dicitur
in cūlo ter cū septia ei q pte: **D**icitur dya-
meter linea diuides cūla l q dicitur in
duo equalia: ~
Que istaz e va. s; an i
ta / Diameter e simeter: ul dya-
meter est asimeter. **Q**uēda q dicitur est
diameter s; Diameter q dicitur. et tal
est asimeter. **A**b a qd est sine. et sin qd
est con. et metros mēsurā: qsi no cō-
mēsurabil sue coste: Diameter aut cū-
li est simeter. i. comēsurabil figure ul
linee cūlai: q talis diameter q dicitur
in cūlo ter cū septia ei q pte: **D**icitur dya-
meter linea diuides cūla l q dicitur in
duo equalia: ~

Que istaz e va. s; an i
ta / Diameter e simeter: ul dya-
meter est asimeter. **Q**uēda q dicitur est
diameter s; Diameter q dicitur. et tal
est asimeter. **A**b a qd est sine. et sin qd
est con. et metros mēsurā: qsi no cō-
mēsurabil sue coste: Diameter aut cū-
li est simeter. i. comēsurabil figure ul
linee cūlai: q talis diameter q dicitur
in cūlo ter cū septia ei q pte: **D**icitur dya-
meter linea diuides cūla l q dicitur in
duo equalia: ~

sibiles: q̄ resuāt p̄e in duobz sensibz
iustioibz s̄z i imaginaria et i media:

Quic̄ s̄z textu. Intellectu aut. q̄.

Quotupliat p̄t illa p̄o intelligi
Ne q̄q̄ intelligit aīa sine fatasmate et.

Quēdū q̄ duplicat. **U**no? antedēf
.i. nō intelligit d̄z n̄ antecedent moueat
p̄ fatasmata: ex q̄bz fatasmabz resultat
spēs d̄z ad d̄z m̄ p̄g. Et illud d̄z m̄. **A**q̄
hic p̄seq̄ et intēdit: **U**no? p̄t intelligi
q̄ d̄z nō intelligat sine fatasmate q̄nt̄:
q̄ s̄z p̄g q̄ d̄z h̄z spēm d̄z ille s̄z ad
huc n̄tē est in usu tal spēs: se reflectē
l̄ q̄ntē ad fatasmata. Et istud d̄z m̄ p̄t
Aq̄ postea in textu l̄bi. **Q**uā d̄z n̄z n̄tē
vbi d̄z q̄ cū d̄z speculat̄. i. intelligit rē:
n̄tē est s̄z intellectū aliq̄d fatasma spe
culat̄:

Quic̄. **A**q̄ d̄z speculatio et p̄t
q̄ sint vna p̄o. **Q**uēdū q̄ s̄z.

Quā s̄z vna p̄o s̄z d̄z p̄g. Et hoc sic
p̄bat̄: q̄ d̄z speculatio d̄z a p̄tūo

in hoc q̄ d̄z speculatio app̄hēdit aliq̄d
intelligibile absolute: s̄z d̄z p̄tūo app̄hē

dit aliq̄d s̄z q̄ ordinat̄ ad op̄g: sicut p̄h̄s
app̄hēdit domū ab̄tē: et artifex s̄z q̄ fac

tilū est in mā. **Q**uō d̄z speculatio
nō mouet: s̄z manet. i. q̄s̄at s̄z **A**q̄.

Ex quo s̄z tale ar̄tū. **Q**uā s̄z s̄z am̄tē
ad rōem p̄o: hoc nō diūsficat rōē illig

p̄o. (sicut accidit colorato q̄ s̄z mag
nū l̄ p̄mū: et p̄ hoc q̄ coloratū ē mag

nū nō diūsficat rōē v̄s̄): s̄z accidit
app̄hēso p̄ d̄z m̄ q̄ ordiet̄ ad op̄g: q̄ or

diatio ad op̄g nō diūsficat rōē p̄o.
Et sic d̄z p̄tūo q̄ s̄z q̄s̄at ob̄tē: nō ē

aliq̄ ab d̄z speculatio: q̄ absolute q̄s̄at
illud: Et ex isto p̄t sumi (sicut aliq̄ d̄z)

obi

quō d̄nt spēs d̄z et p̄dea aq̄: q̄ s̄z
idem s̄z renū s̄z d̄nt s̄z rōē. **S**pēs enī d̄z

d̄z s̄z q̄ absolute aliq̄d p̄ eā intelligit: Et d̄z
p̄dea s̄z q̄ p̄ d̄z m̄ p̄tūo ordiat̄ ad op̄g:

Un̄ t̄n̄ d̄nt p̄babilig q̄ p̄dea s̄z v̄bū
intelligibile p̄tūo (q̄d nō ē s̄z ob̄tē in

d̄z: sicut spēs d̄z s̄z solid ob̄tē: sicut
et v̄bū intelligibile speculatiūo).

Quic̄ al̄z sint plures p̄o imales
in aīa q̄ tres. **Q**uēdū q̄ s̄z v̄bū t̄n̄

tres imales realit̄ et spēs d̄z d̄z
s̄z: s̄z d̄z agēs d̄z p̄g: et volūtas:

Cuius rō est: q̄ ad faciendū actu oīa intelli
gibilia sufficit d̄z agēs: et ad suscipiendū

actu d̄z illa: et ad ea agnoscedū sufficit
d̄z p̄g: pro ic̄iatōe aut̄ ad talia d̄z illa

sufficit volūtas: **C**uius nō s̄z plures op̄
tōes: nō s̄z et plures p̄o in aīa rōl̄:

Hic d̄z in habitu: in actu. adepty et
heroy s̄z et p̄o: q̄ s̄z plures q̄ tres: **C**uius

q̄ oīa ista s̄z vna p̄o s̄z d̄z p̄g: d̄nt
n̄ s̄z rōem. **I**n d̄z enī p̄g: d̄z s̄z q̄ est in

p̄o ad spēs d̄z illes: d̄z enī p̄g: q̄si potens
recipere spēs d̄z illes. **I**n d̄z nō in h̄tūd̄:

s̄z q̄ actualiter acq̄s̄uit spēs d̄z illes. **I**n

d̄z in actu: d̄z q̄ actualit̄ v̄t̄ ill
spēs: sicut aliq̄ actu intelligēs. **I**n d̄z

adepty d̄z q̄ acq̄s̄uit sibi oēs spēs d̄z illes:
q̄l̄ d̄z s̄z in p̄o hōie s̄z Adā: et in **X**o

chrysto: Et addit̄ aliq̄ q̄ p̄g d̄z p̄g:
est facty adepty: t̄n̄ q̄s̄uit sibi d̄z agēs

ut s̄z q̄ n̄ s̄z d̄z agēs eēt frustra: q̄
nō habet abstrahere spēs d̄z illes: t̄n̄ habeat

cas. Ergo oī ut d̄z agēs sibi q̄s̄uit ut
s̄z v̄l spēs d̄z illes: Et t̄n̄ v̄lāg addit̄ q̄

in d̄z p̄g: ut s̄z: possēt intelligē s̄z s̄z
tas. de quo d̄z d̄z s̄z. **S**o. 22. 4. **E**t

est facty adepty: t̄n̄ q̄s̄uit sibi d̄z agēs
ut s̄z q̄ n̄ s̄z d̄z agēs eēt frustra: q̄
nō habet abstrahere spēs d̄z illes: t̄n̄ habeat

cas. Ergo oī ut d̄z agēs sibi q̄s̄uit ut
s̄z v̄l spēs d̄z illes: Et t̄n̄ v̄lāg addit̄ q̄

in d̄z p̄g: ut s̄z: possēt intelligē s̄z s̄z
tas. de quo d̄z d̄z s̄z. **S**o. 22. 4. **E**t

est facty adepty: t̄n̄ q̄s̄uit sibi d̄z agēs
ut s̄z q̄ n̄ s̄z d̄z agēs eēt frustra: q̄
nō habet abstrahere spēs d̄z illes: t̄n̄ habeat

cas. Ergo oī ut d̄z agēs sibi q̄s̄uit ut
s̄z v̄l spēs d̄z illes: Et t̄n̄ v̄lāg addit̄ q̄

in d̄z p̄g: ut s̄z: possēt intelligē s̄z s̄z
tas. de quo d̄z d̄z s̄z. **S**o. 22. 4. **E**t

est facty adepty: t̄n̄ q̄s̄uit sibi d̄z agēs
ut s̄z q̄ n̄ s̄z d̄z agēs eēt frustra: q̄
nō habet abstrahere spēs d̄z illes: t̄n̄ habeat

cas. Ergo oī ut d̄z agēs sibi q̄s̄uit ut
s̄z v̄l spēs d̄z illes: Et t̄n̄ v̄lāg addit̄ q̄

in d̄z p̄g: ut s̄z: possēt intelligē s̄z s̄z
tas. de quo d̄z d̄z s̄z. **S**o. 22. 4. **E**t

est facty adepty: t̄n̄ q̄s̄uit sibi d̄z agēs
ut s̄z q̄ n̄ s̄z d̄z agēs eēt frustra: q̄
nō habet abstrahere spēs d̄z illes: t̄n̄ habeat

cas. Ergo oī ut d̄z agēs sibi q̄s̄uit ut
s̄z v̄l spēs d̄z illes: Et t̄n̄ v̄lāg addit̄ q̄

in d̄z p̄g: ut s̄z: possēt intelligē s̄z s̄z
tas. de quo d̄z d̄z s̄z. **S**o. 22. 4. **E**t

est facty adepty: t̄n̄ q̄s̄uit sibi d̄z agēs
ut s̄z q̄ n̄ s̄z d̄z agēs eēt frustra: q̄
nō habet abstrahere spēs d̄z illes: t̄n̄ habeat

In 1° heron d^r q^d intelligit p^r eleuatoe.
sicut ille q^d intelligit p^r figurare iⁿfluētia dⁱni
lūis: sicut s^r paulu^s uellexit: **Ar.** In
dehis et q^dna et spectat ad aiā rōle: q^d
s^r plures q^d tres pōe. **Adz** q^d ista ponit
in aiā rōle nō sicut pōe: s^r sicut hitz ul^l atq^z
Indēsis em^o noiat habitū affēsiuū
p^r in practiq^z l^l agibilibz: **E**osia rō
sūt actū sicut p^r ex noie q^dna: q^d q^dna
est applicatio s^rie h^o ordie ad aliq^d opabile.
Et ille actū orit^r ex sindēsi: s^r quā ipse
iⁿ dēp^rat ad optia: et ideo pot^r q^d q^dna
p^r tali hitū: Et sic d^r q^dna s^r manē p^r
sindēsi. **W** et fit iuramēti p^r q^dna
p^r nāle iudicatioiū: (q^d est iⁿ hitū hōi per
dēna s^ram) **D**icut q^d possug iurāe p^r dēu
iuorādo dēu iⁿ teste: ita et possug iurāe
p^r q^dna: q^d est imago dīne s^rie: **Ar.**
Rō supioi et rō iⁿfor s^r in aiā rōle: q^d ad huc
s^r plures pōe q^d tres. **Adz** q^d iste due dīne
itey iueniūt in vno iⁿ s^r p^r q^d rōez
distūz d^r supioi et iⁿfor. **D** em^o iⁿ p^r
rō supioi s^r q^d intelligit dēu et s^ras sepātas. Et
hor est q^d d^r **Aug** q^d rō supioi q^d uedit et
nis q^dnae d^r et q^dnae d^r p^r iⁿ s^r
speculatiuū: et q^dnae d^r p^r iⁿ p^r iⁿ s^r. **E**t
p^r oppōitū d^r rō iⁿfor q^d uedit iⁿ iⁿforibz cor
ruptibilibz rōspiciēdis p^r iⁿ s^r speculatiuū:
et rōspiciēdis p^r iⁿ s^r p^r iⁿ s^r: **W** n^o p^r aliquis
in aliqua opatione p^r d^r q^d ex rōe supioi:
et sic maxie meret^r p^r iⁿ s^r et iⁿ s^r. **E**xph
grā. **A**liq^d p^r uisitatē eccliaz. q^d hor placet
deo et p^r iⁿ s^r ab eo: et sic facit illud op^r ex
rōe supioi: **A**lio^o p^r uisitatē eccliam q^d e
honestū apud hoies: et sic hor op^r p^r d^r ex
rōe iⁿfor: **Ar.** **D** **Ar.** **S** **Ar.** **S** **Ar.** **S**
aliud ē p^r iⁿ s^r quo aiā agnosat nāria:

229
et aliud est p^r q^d q^d agnosat q^dna: q^d
p^r rōez supioi agnosat nāria. s^r p^r iⁿfor
q^dna: s^r uident^r ee alia p^r iⁿ s^r. **Adz**
q^d est duplex p^r iⁿ s^r agnosat^r s^r **P**roximū
et hor est habitū et sic est uerū q^d ē aliud
et aliud p^r iⁿ s^r agnosat^r q^d est aliq^d hitū
(quo agnosat^r supioi nāria s^r dēu et
sua eētia et alia q^d ad dēu spectat) q^d est
sapia: et est aliq^d habitū q^d agnosat^r iⁿfor
s^r s^r l^l opio: **A**liud ē p^r iⁿ s^r agnosat^r
p^r iⁿ s^r q^d est p^r iⁿ s^r et sic est idem p^r iⁿ s^r
uelligedi q^dna et nāria s^r iⁿ p^r q^dna:

Et de tali p^r iⁿ s^r nūc loq^r q^d s^r ē p^r iⁿ s^r:
Que sequētes s^r q^dnae debet haberi
sup^r an. 4. fo. m. 1.

Quod est erroris l^l opioes excludit
q^dna p^r hor q^d d^r **I**n 1° n^o ē sicut
tabula rasa. **Q**uēdū q^d duas q^dnae
est aiāq^d dīctū iⁿ s^r fore q^dnae ex
oibz rebz ut oia uelligit: q^d s^r p^r s^r
agnosat^r q^d hor nō est: q^d iⁿ s^r n^o sic nō
ē t^r tabula rasa. q^d habet actū in se
oia iⁿ s^r. **Z** sicut opio p^r iⁿ s^r q^d dicit
nob s^ras ee q^dnae. et ipediret^r usq^z
eaz in nob p^r q^dnae aiē ad corp^r.
q^d itey s^r iⁿ s^r est s^r iⁿ s^r. si aiā ē tabula
rasa in q^d nichil est s^r iⁿ s^r: **I**n illa au
toitate addit^r q^d ē tabula rasa. in q^d p^r
cula/ duo notat^r. s^r **S** iⁿ s^r eētia s^r iⁿ s^r
uelligibilū in iⁿ s^r: **Z** notat^r aptitudo
reapiedi. **Q**uā in tabula rasa. i. pla
nata nō s^r iⁿ s^r iⁿ s^r: ex hor t^r
q^d rasa est p^r iⁿ s^r iⁿ s^r reapie:

Ar. **I**n 1° n^o ē sicut tabula rasa.
Quobas q^d in p^r iⁿ s^r habet habitū p^r iⁿ s^r
sibi gnati s^r speculatiuū et practiū.

Adz q^d iⁿ s^r n^o p^r ad duo opari s^r iⁿ s^r.

**Intra
Dicitur**

ad ipsos habitus: et sic non est in primo. rasi
i. p. uat. habitibus: quia habet duos habitus
gnatos scilicet unum in intellectu speculativo quod vocatur
V. **Ar.** et alium in intellectu practico quod vocatur
de his: **Ar.** quod dicitur in intellectu ad speciem intellectus
et sic in intellectu non est in primo sicut tabula rasa.
quia nulla species in intellectu. s. illas accipit
nihil sensuum: Et quia per rasiuram loquendo
respiat imagines et non altitates alias
tabule: quod dicitur tabula rasa. l. in rasiuram
quia non habet in se imagines speciem intellectus
quibus habeat in se habitus: **Ar.** Tunc
ibi habitus sunt frustri in intellectu: quia illi habitus sunt
ad assensum in primo: et assensus in primo
non est sine cognitione in primo: (quia non assensus
nisi cognitione) et cognitio autem originaliter fit
per speciem. **Ar.** Sed quibus non utitur illi habitus
in primo: sufficit tamen quod utitur eis per quod
receptis specie intelligibiles: hoc autem est frustri
quod non potest quia habet sine fine et usu. Suffi-
cit tamen quod ista habitus habeat suos fines si-
ue operationes per quod species intellectus sunt in intellectu.
Ar. **Ar.** sicut sunt nobis generate. **Ar.**
ad id quod non: Et hoc patet ex duobus
autotatibus in primo: posteriori positi. **Ar.**
potest in primo: ubi dicitur quod Omnis cognitio
intellectiva fit ex preexistente cognitione. s. sensitiva:
quod in nobis generatur de novo scilicet: **Ar.** potest
infra in eodem libro tamen dicitur **Ar.** quod defi-
ciente aliquo sensu a nititate nitens est
scilicet illius sensibilibus deficit: Et quibus mani-
feste patet quod cognitio intellectiva habetur
per sensitivam: **Ar.** Das forma dat gen-
ta forma: s. deus dat animam rationem: et dat
genita animam s. scilicet. **Ar.** Sed ad maiorem quod
Das forma dat et genita forma: si sequatur
per modum naturalis sequale sicut generans hominem
generat risibile: et generans ignem generat leu-
tatem. **Ar.** scilicet non sequatur ad animam rationem per

modum naturalis sequale. quia non est naturalis appetitas in intellectu
s. scilicet advenit anime per naturalis sensuum: sicut
patet per meta: et in fine scilicet partium: **Ar.**
Optimi est optimi adducere: s. deus est optimus:
et dat aliud optimi. s. ipsam scilicet animam
Ar. Sed quod optimi est optimi adducere optimis
rebus: **Ar.** ro est quod deus maxime vult totum
nihilum generari: totum autem unum sicut generatur
ex ordine rebus distinctis s. per se et ipsum: et
et aliis res esse perfectiores aliis. Et illis per
fectis rebus est adducere optimi generatores: **Ar.** hoc
quod dicitur est quod sicut separata sunt scilicet generate
quia sicut sunt optimi creature quo ad naturam.
s. homo qui est illi inferiori habet ex rebus scilicet
colligere: **Ar.** tamen platonem qui habuit iuue-
nem qui non fuit instructus in scilicet tamen pone-
bat scilicet ad quam optime respondebat: et scilicet
sibi fuerit generate. **Ar.** Sed quod per ordinata et
rogatione potest in aliquo generari scilicet: Ex quo
et propter generat iuveni mathematica
(quod sit maxime nobis proportionata): sic potuit iu-
venis per se responde: Et quod non habuit scilicet
generate: s. accipit ea per ordinata interrogatores:
Ar. **Ar.** He due quod predictes debet haberi
supra an. 6. fo. 11. 1.
Ar. **Ar.** Qua monet i textu. 26. s. 2. de generati
gat nram in intellectu non separata a magnitudine. i.
corpore in intellectu aliud separato. i. aliqua sicut
separata. Et quo enim ille sicut non habet scilicet
ta sicut sicut apparet quod ille non sicut a
nobis per hoc statu. **Ar.** Quod quod ista quod non
potest hinc solum quod non est manifestum aliud
esse sicut separatas: nec manifestum est quod quod
sunt sicut separata. **Ar.** Ista quod non potest solum non
scilicet centia sicut separata. et ideo h. quod
spectat ad meta: (quod dicitur de sicut separata):
et tamen non tunc soluta a meta: et hoc
potest esse ex alia tamen tamen: quod quod plenitudo illius

scilicet ad nos nodum puenit: ut qz liber no est
ad nos in flatu: qmuis ena sit facty: l qz qd
occupato morte et pucty no fecit ultimos
libros: **¶** Del pt dicit qz qd aliqut rndz
ad ista qoem 2° meta: cu dicit qz huc n^r
se habet ad ea qz sit manifestissia ne qles sit
sbe sepate sicut oculy nyrtroractis ad lume
sol: Et q^o meta: dicit qz huc n^r no habet
se ad mala ut certus: **¶** Sed hi cot dicit: i soc
qm ar: i seget qois) intelligit:] quo ad
qz est: **¶** 3° quo ad qd est (et p statu h^o vite)
habet se sicut certus. Et hoc habet ex p^o
ante iducta qz manifestu est qz oculy nyrtr
coract no pt agnosce lume sole nisi i umb:
sive in effectu eig. **¶** 4° em pt pfecte dicit
radios solares: ita n^r n^r qz est debil in
vite intellectuali no pt dicit nam sbaz
sepata: s; solu umbra eaz s; effectu: et
ex effectu possug deuenire in notia eoz
quo ad qa est: **¶**

¶ Nota: **¶** In hac vita possim qz
sbas sepatas. **¶** Dicitur qz duplex est
gnitio de sbis sepatis s; **¶** Cognitione quo ad
qz est: qz s; sit in rez na. et sic possug h^o
notia de eis. **¶** Sic em dicitur qz ex motu iusta
gat nuz sbaz sepataz. 12° meta: et hoc
ex motu cozpoz celestia: **¶** Alio: pt aliquid
agnoscit quo ad qd est (qz est pfecta ggnitio).
et sic aia huana in hac vita no pt co
gnoscere sbas sepatas: **¶** 13° rō est. qz spes n^r
sbe sepate no pt veire ad m^o n^r in
hac vita: qz tal spes recipit ex factis ma
tiaz: s; sbe sepate no hnt factis mata: qz est
no hnt spes n^r i les in n^r. Et ideo res na
les pnt agnosce quo ad qd est: qz hnt spes
n^r i les apud n^r. **¶** 14° huc e qz danda qz
si opidem: **¶** 15° solonis: p^o itelleca a nobis
s; sbe sepate: qz ipc posuit ydeas imales:
qz sit p^o a nob itellece. **¶** 16° Auerris aut

1224
dicit qz possug n^r sbas sepatas p ggnua
tioes n^r p^o ad n^r p^o agere. que ipc dicit
ce sbam sepata: **¶** 17° Rody aut vniois s; eu tal
est. **¶** Cu em n^r agens se habeat ut lume.
eode mo recipit n^r agens in n^r p^o p^o
sicut nuc recipit lume corporale in visu:
s; lume corporale recipit sil in visu cu ob
s; cu colore: qz est n^r agens recipit in
n^r p^o sil cu ob n^r. **¶** Ca ergo in fine
itellectiois om rez speculata vniois n^r
p^o: qz est tuc pfecta vniois ei n^r agens. **¶** Et
cu iste n^r agens sit sba sepata s; eu: qz sil n^r
p^o agnoscit et mala et imalia. **¶** Et in hoc
dicitur qz hnt hnt felicitate: **¶** 18° Sed
h^o opio multiplicat definit. **¶** 19° qz supponit
n^r agere ce sbam sepata: qd est p^o p^o p^o
n^r: qz pbatu est qz n^r agens sit actus aie.
non si s; vitate: agens n^r vniois n^r p^o
tuc adhuc no agnosca qz sbas sepatas: qz
actus no sufficet duat i notia sbe. **¶** Di tu
p^o supponit cet rez: tuc ista opio habet appa
retia. **¶** 20° definit. qz si n^r agens eet sba
sepata tuc illa no vniois itellectu p^o
p^o sua sbam: s; solu p lume l p aliqd actus:
sicut nuc in sili pupille oculi vniois lume
sol: et no sba sol: sic et possit lume illis sbe
vniois itellectu: no aut sba. **¶** 21° definit i
hoc qz dicit qz ista sba vniois nob p hoc qz
n^r n^r hnt agnosce om rez: hoc em dicitur
h^o duplice defm. **¶** 22° qz no pt alicui ggnere
qz habeat ggnitioes om rez. et hoc loquedo
de n^r p^o: de quo hic loqmur. qz sit mlti
arboris spes arborz: plantaz: et aialiu in
diuisis regionibz et pnpue in paradiso t^o s^o.
in quo oia iudua fructiu dnt spe: qz p
n^r agnosca no pnt. **¶** 23° qz si vniois
nob spes n^r i les om rez n^r n^r: tuc adhuc
sbe sepate no eent vniois n^r n^r: qz

se sepate excedit pfectem omni rez naliu.
¶ qd deficit quo ad hoc qd dicitur in hoc ee
homo felicitate. **¶** Ra h phos felicitas co
sistit in optio itelligibili v h optimu
ut nō est sba sepata: h ipse deq: **¶** Et
sic videt ista optio repata tñ sta:.

Ar. Dicit a sili agnoscat: h sbe sepate
st magi siles ut nō qd res males: qd
ut est imal. **¶** Dicit q duplex e silitudo
sive pportio. **¶** Queda est in nā: et tal ppor
tio nichil facit ad agnosabilitate: qd illa
q st silia in nā nō sp abūit agnoscat:
¶ Alia est pportio h spem rei agnute h q
dicit q silitudo rei agnute e in agnosce
te: et tal silitudo facit ad agnutez alioz.
¶ Et tale silitudiez hnt māha ad ut m m: qd
qd pnt ee in ut: h spem ut ille. **¶** Dicit p
tuenire in sensu. qd illud nō agnoscat
qd est ei sile in nā. qd tūc vñ agnoscat
audiat. qd audiat e nāl pō sicut visus:
h vñ magi agnoscat illud qd est in ipō
h spem visibile sicut est color. **¶** Ar:

¶ Dens agnoscat oia sensibilia: qd ut
itelligit oia itelligibilia. **¶** Cona h a sili.
¶ Dicit q nō e sile nec ex pte pōe: nec
ex pte obi. **¶** Ex pte pōe nō est sile: qd homo
h pfectos sensu: et ideo pō oia sensibilia
agnoscat: h nō h pfecto ut m: et ideo nō
pō oia agnoscat ut illa agnoscat: **¶** Ex
pate obi: nō e sile. qd oia sensibilia pnt
mutae sensu. h nō pnt oia itelligibilia
mutae ut m. h sili illa q hnt fatasmā
apud sensu. qd ex ill fatasmā resul
tat spes ut des ad ut m.

¶ Dicit ut possug deuenire in agnu
tione sbaz sepataz ex rebz mālibz
¶ Dicit qd possug deuenire in eaz agnu
tione quo ad qd est. qd sili hnt ee. sicut
Ar. 12. meta. ex nūo motuū cozpoz

relesta pbat nūz ataz nobiliū (q st sbe
sepate) h nō quo ad qd est: qd ista māha
nālū distat a pfecte sbaz sepataz: et ideo
ex eis nō pō agnosca qditas sbaz talū: nō
nō sūt pnt effectz sbaz sepataz. **¶** Ar:
¶ Nos possug agnosce aiām rōle quo ad sbaz:
q est possug agnosce sbas sepatas quo ad
qd est. **¶** Cona tenet qd aiā rōl pō sepāri
a mā h a cozpoz. **¶** Dicit q nō est sile
de aiā rōli: et de sbis sepāz. qd ut nō
pō nālū agnosce pnt effm aiē rōl (q pnt
effm est ut re ai discursu). h nō possug nā
hē ut re pnt effm sbaz sepataz: h sili
effm eodem q est ut re. **¶** Dicit est cōis regula
q pnt effectz dicit in agnutez cause quo
ad qd est: h effectz cōis sili facit agnosce
cām q ad qd est. qd effectz pnt orit ex pte
tate alioz rei. h sili nō oit: effm ois: et qd
nō est sile. **¶** Ar: **¶** Dicit illa ai nō
agnoscat p sili effectū q in istū distat ab
effectū suo sicut est deq: h sbe sepate nō
distat in istū ab eoz effectz q st ista
ficia: q pnt agnosca p illos effm. **¶** Dicit
q si aliq ai in istū distat ab aliq effectū:
tūc effectz nō pō dicit in agnutez cause nec
quo ad genz nec quo ad dram: h bñ q ad qd
est. **¶** Et ideo ex creaturis nō possug agnosce
genz dei nec dram: qd nullū illoz habet:
¶ Dicit si aliq ai distat ab effectū h sili: tūc
possug p effectz dicit in agnutez genz h
nō in agnutez dne: sicut e in sbis sepāz:
qd agnosca magi eas ee in genz sbe: h nō rō
agnosca dras eaz: qd dne in eis sumit
h dūlos qd intellectualitē: q st nobis
stipulat ignoti. **¶** Ar: **¶** Dicit q nullo
possug agnosce sbas sepatas. nec quo ad
genz nec quo ad qd est. **¶** Dicit q oia rō
gnitio sūt h fatasmata: h sbe sepate
nō hnt fatasmata apud sensu: qd nō pnt

Intelligi. **Q**uod dicitur aliqd dicitur p fantasmatu. **R**espondeo p fantasmatu qd sit fantasmatu rei intellectus et sic corporalia intelliguntur p fantasmatu. et no imalia ut pbat ar. **Q**uod aliqd dicitur p fantasmatu abaz rex. et sic imalia pnt ggnosa et intelligi p fantasmatu. **S**i em aliqd velit intelligi deo. tunc intelligit aliqd sicut lume. si aut id sibi facit dei. tunc intelligit aliqd sicut purita. **I**ta manifestu e q fantasmatu huius et purita no sit fantasmatu dei. s; sit fantasmatu aliena: qbz dicuntur in ggnitoez da.

Quod dicitur in aia intellectiva sit aliq meoia. **R**espondeo q sic. **Q**uod patet aucte textu. qd textu dicit q spes lapidis sit in aia. ex quo sequit q dicitur tenet in se spes lapidis et abaz rex intelligibilu. **I**te dicitur dicit sup q aia sit long spes. **R**espondeo q sic. qd de roe meoie e ggnae spes. s; dicitur p qd ggnat spes. q in eo est meoia. **R**espondeo qd qd munda recipit ad modu recipiens. s; dicitur magis stabil et imobil q ma corporal (cu sit imal et duru). s; ma corporal tenet foris du p eas no opat (sicut ignis habet calore du no calefacit). q mltoma q dicitur retinet foris du p eas no opatur. s; forme dicitur sit spes intelligibiles. q manet et in dicitur du p eas no opat. et hoc est de roe meoie. **R**espondeo q meoia e pntoy ut dicitur in libro de meo et remiscia. s; dicitur no est pntoy (qd abstrahit ab hic et nuc). q in dicitur no est meoia. **Q**uod dicitur pntoy pt ad duo referri. **R**espondeo ad obm cognitu: sit s; q obm ggnitu fuit pntoy. **A**lio: quo ad actu ggnitoez. **T**unc e dicitur q in meo sensiva est duplex pntoy pntoy. s; ra quo ad obm. qd quo ad actu. **I**n intellectiva no pte saluat solu ro meoie qm ad actu ggnitoez: et no qm ad obm.

Obm em dicitur s; vlc no sbiaz tpi sed abstrahit a tpe: s; acty intelligedi e qda pticulais acty. et ideo sbiaz tpi. et ideo tuc meoiamur in tpe in pte intellectiva. qm ggnosag nos sig intellexisse. **S**ic meoia sensiva est quo ad pntoy obiectu. qd de pntoy no est est meoia sensiva. si q pntoy est aliquo mo pntoy: et s; q pntoy accipit i roe alio pntoy. **R**espondeo. Acty in dicitur no sbiaz tpi. p: qd dicitur huang e sup tps: q est acty eig. (Qua est sic est de dicitur sbiaz sepataz). **Q**uod dicitur q dicitur nu caput du. **R**espondeo. s; pna nam s; s; q e imial: et sic no mesurat tpe continuo: **R**ec et acty eig: et ideo acty sbiaz sepataz no mesurat tpe continuo s; discreto. **H**ic in secudu e qd opatio dicitur pt capi duplici. **R**espondeo. ex pte obi: et sic no mesurat tpe: qd eig obm e vlc. qd est vbiqz et sp: **A**lio: accipit ex pte acty: et tuc adhuc duplici ca. **R**espondeo. s; q tal acty absolute refert ad dicitur: et tuc itoz no est mesurabil tpe: qd tuc acty dicitur pt ee circa dicitur in istati sicut ggnit in sbis sepataz. **A**lio: ca. dicitur acty dicitur s; q est cu fantasmatibz: et sic acty dicitur est in tpe continuo: et hoc ideo qd fantasmatu sit corporalia et in organis corporalibz: qd vltu talia fantasmatu sit fit in tpe continuo. **E**t ideo opatoes aie se pate no mesurat tpe: s; sicut in istati: sic q quibz opatio p se fit in istati sicut ia in sbis sepataz ggnit: s; no oes opatoes sicut in vno instati: s; quibz opatio bz distatu instati. **E**t ideo et i sbis sepataz quibz res q spes est apud dicitur sbe sepate: intelligit in istati. **R**espondeo in est q plures ne no intelligunt in vno instati: s; in pluribz istatibz in tpe discreto sibi succedentibz: et ideo mesurat intellectoez

Alio: ca. dicitur nu s; q intelligit p fantasmatu (et q fantasmatu sit i organis corporalibz): sic acty dicitur ex ea pte pt mensurari tpe.

patet in infirmitatibus / in quibus notabili
lesione l'vulneratione capitis / l' ebrietate.
Sic enim ista impediunt usum scientie per lesionem
sensuum rationis: in quibus sunt fatasmata. ¶ **27^m**
signum est. quod quicquid vult aliquid aliquam rem
intelligere / l' vult alios ad intelligendum adducere: si
tunc forte sibi aliquid fatasmata per modum exem-
plarum: in quibus exemplis videat particulariter hoc
quod vult velle intelligere / et ideo docet alios
formam vaia exemplarum: ut accipiant aliquid velle
dictum in particulari fatasmate. ¶ **Ar.** Quibus
vult dicit velle: si species rationis hinc se ut hinc.
¶ **28^m** hinc species potest intelligi quod vult absque
fatasmate. ¶ **29^m** quod duplex sit hinc. Aliqua
sit hinc quod vultur absque alio existens sicut
sit 29^m et fundebis (quod sit hinc assensui 29^m)
et illi hinc vultur quod vultur absque alio
existens. Alii sunt habitus quod vultur dependet ab
aliquo existens. et illi hinc hinc vultur non
possunt nisi adiuncto tali existens. sicut patet
exemplariter in habitu pietatis. quod liberalitate l'
magnificencia vultur non possunt absque pecunia.
sicut et species 29^m vultur non possunt pro statu
hinc vultur nisi addat fatasmata existens in
quibus videat illud quod vult intelligere. ¶ **Ar.**
ymaginatio magis dependet a sensu quam 29^m ab
ymaginatio: si ymaginatio potest esse sine sensu:
¶ **30^m** potest esse sine ymaginatio. ¶ **31^m** quod yma-
ginatio et intellectio sunt capi dupliciter. scilicet uno
quod ad primam receptionem species in ymaginatio
l' in 29^m: et sic natura dependet ymaginatio
a sensu et 29^m ab ymaginatio: Alio autem
potest quod ad operationem per receptionem speciem.
et sic non hinc se equaliter. quod tunc intellectio de-
pendet ab ymaginatio. i. a sensu rationis. sed
ymaginatio non dependet a sensu exteriori. quod
vult ymaginatio retinet apud se similitudinem
rei particularis. et ideo non indiget alia similitu-

die rei particularis: si 29^m habet apud se simi-
tudinem rei vultur: et ideo et in operatione sua
indiget alia similitudine rei particularis quod est in
sensibus interioribus. ¶ **Ar.** De quo corrumpet
suo quod si id quod est 29^m intelligit est velle: quod et
id mediante quo 29^m intelligit est velle: quod 29^m
non intelligit per fatasmata. ¶ **32^m** quod dicitur
quo in intellectu. scilicet non est primum et primum
sit species 29^m: et hoc est in 29^m sicut dicitur: Aliud
est quo remota. scilicet quo mediante 29^m iuuat
ad intelligendum velle / quod reputat per speciem 29^m.
et hoc quo est fatasma. Et ideo 29^m ut non
fatasmate / non intelligit per se / nisi quod vultur
fatasmate reflexe ut per dicitur est de ob-
29^m. Et ex isto potest sumi causa quod sepe
obliviscimur scientiam / cum tunc species 29^m sepe
maneat apud 29^m. ¶ **33^m** potest esse quod fatasma
ta perent a sensibus interioribus sicut quibus fan-
tasmata / non potest esse velle scientie ut per dicitur est.
Quod nota anima separata a corpore intelli-
gat se ab se separata. ¶ **34^m** dicitur quod sit. quod
anima separata per separationem est immat: et est eisdem
proportio ad intelligendum sicut se se se se. ¶ **35^m**
quod manifestum est quod se se se se intelligit se
mutuo: quod etiam anima separata intelligit se ab se
separata. Et quo et accipit. quod sicut se se se se
ta intelligit seipam per centiam / et non per speciem
29^m. sicut et anima separata a corpore intelligit
seipam per centiam suam / et non per speciem 29^m.
¶ **36^m** quod anima est in corpore / tunc intelligit
se per suum actum / et per speciem 29^m: quod tunc anima
intelligit per quisionem ad fatasmata: si post
separationem non habet ordinem ad fatasmata:
si ad ea quod sit per se intelligibilia. ¶ **37^m** tamen
vultur quod recipit ad modum recipiens / et vultur
vultur est in alio ad modum illius in quo est:
ideo anima vultur intelligit se ab se separata /
quod intelligit animas separatas. et ipse intelligit

sbas sepātas q̄ sbe sepāte itelligūt se
tūca: Et q̄b9 oib9 patet q̄ aīa sepāta
a corpe: h̄ p̄f̄m̄ ggnitōez de āgelis:
et hoc est v̄ez de ggnitōe nāli: **Ar:**
Aīa quīta corpi nō p̄t iāre sbas sepā
tas: q̄ nec aīa sepāta. Cōnā p̄ q̄ est
vna iet eadē aīa quīta: et separata.
V **Qd̄** q̄ aīa rōl p̄t dū capi. **Ar:**
h̄ p̄f̄m̄ sue nē: et sic aīa rōl est p̄f̄m̄
or quīta corpi q̄ sepāta a corpe. **Q**
rō est q̄ aīa est nāli p̄ hōis: oīs
aīa p̄ est p̄f̄m̄ in nā quīta toti q̄
sepāta a toto: q̄ r̄: **Alio:** amputur
aīa rōl h̄ modū et libertate itelligēdi.
et sic aīa rōl sepāta est libeior et habz
p̄f̄m̄ modū itelligēdi q̄tū ad oīa
q̄ illa. **Impedit** enī in corpe ex nō p̄
ggnitōe corpi: et nō habet illā libtate
ad itelligēdu corpi quīta: sicut p̄
sepātoez. **Et** ideo quīs itelligat de
f̄m̄ et p̄f̄m̄ in corpe ipā mālia.
tū sepāta itelligit plura. h̄ itelligit mā
lia p̄f̄m̄ mō q̄ nūc itelligit: loq̄do
de ggnitōe nāli: **Ar:** **Q**uī posuerit
felicitate hōis in ggnitōe sbaz sepāta:
q̄ oī q̄ aīa rōl p̄f̄m̄ ggnoscit sbas se
pātas p̄ sepātoe. **V** **Qd̄** q̄ felicitas
hōis ggnoscit in ggnitōe sbe sepāte non
ignoz: h̄ sup̄me (q̄ est de9) et illā sbam
sepāta ggnoscit hō felix et p̄f̄m̄ q̄ de9
videt sicut est. i. p̄ suā cēntia a quibet
itellectū felici creato:

Q **dit:** **Q**uī aīa sepāta a corpe itelli
gat oīa nālia. **Qd̄** q̄ aīa sepā
ta itelligit oīa: sub q̄dā ggnitōe tū:
Ar: p̄ p̄ duab9 rōib9. **Q** est. Aīa se
pāta itelligit p̄ spēs a deo infusas: h̄
ille mod9 ggnoscit ggnoscēdi ē 9 nālis

sbis sepātis: et ideo p̄ tales spēs oīa ggn
noscit p̄f̄m̄ sbe sepāte. h̄ aīe ggnoscit p̄
tales spēs res p̄f̄m̄. **Et** q̄ ille spēs iuse
repnāt nālia: sic aīa p̄t oīa nālia ggnosc
ā: **Z** rō est q̄ ille spēs iuse sit p̄f̄m̄
spēs p̄ q̄ ggnoscit iuse dīng: h̄ manifestū
est q̄ ille spēs sit p̄f̄m̄ ggnoscēdi et faciēdi
nālia: in iuse dīno: q̄ sūi in aīa sepā
ta repnāt nālia: **Z** p̄ p̄ q̄ tū dīn
est q̄ vna q̄ recipit ad modū illig in
quo est. ideo ille spēs p̄ p̄f̄m̄ iuse nā
facit in nro iuse p̄f̄m̄ ggnitōez et cō
fusa: h̄ facit in sbis sepātis ggnitōez
p̄f̄m̄ p̄ p̄f̄m̄ iuse eaz: **Ar:** **Et** hoc
sequit q̄ sūdu h̄ factū est sicut: q̄ de9
iuse spēs iuse p̄ q̄ res itelligit.

V **Qd̄** q̄ est dū ggnitōe rez nāli. **Q**na
est cōfusa et idētia: et tal h̄ p̄ de r̄b9
nālib9 p̄ spēs infusas a deo: **Alia** est ggn
tō p̄f̄m̄ et p̄a. et tal h̄ p̄ spēs acq̄si
tas in corpe. **Et** ideo p̄h̄ loq̄do de cō
gnitōe nāli p̄f̄m̄ cognoscit res nāles
q̄ aīa sepāta. **Et** itez itellect9 sepāty a
p̄h̄o p̄f̄m̄ cognoscit res nāles q̄ iuse se
paraty ydeote: **Et** ideo sicut aīa itelligit
sbas sepātas sub q̄dā ggnitōe: sic cō itelli
git oīa nālia sub ggnitōe q̄dā:

Q **dit:** **Q**uī aīa sepāta ggnoscit ea que
agnit in hac vita. **Q** **dit:** q̄ ggnit
et nūc nō ggnoscit ea q̄ agūt in hac vita:
Et hoc p̄t duplici probat. **V** **Ar:** rō est.
q̄ aīe sepāte nō ggnoscit h̄ria nūc: h̄
illa q̄ agūt circa nos agūt h̄ria: q̄ nō
cognoscit ea q̄ agūt circa nos. **V** **Ar:** tū
aliq̄ h̄ria ggnoscit ut dicitur est. **V** **Ar:** rō
est q̄ aīe sepāte quāgūt sbis sepātis
et ggnitōe eaz. sive facit sicut bone sive
male: ideo ggnoscit sbas sepātas et act9

car: q̄ nō agnoscūt ea q̄ agūt apud nos:
 Quēdo aut̄ de aiabz bñs, tūc aut̄ bñe cō-
 gnoscūt illa sigulaia in cētra dīna, que
 spectat ad eaz amicitie bātudiez: et ideo
 agnoscūt orōes ordiatas ad tales aiās: **A**l-
 luminat̄ et iñiores āgeli de mlis fr̄bz
 p̄ sup̄iores āgelos: et sile p̄t̄ dīa de aiabz
 bñs q̄ salte illuminat̄ p̄ āgelos: **C**ōgnit̄
 etiā aiās dānatas agnoscūt q̄dā sigulaia,
 q̄ ex ill sigulaibz accipiūt pena: sicut d̄:
 Segorū q̄ pena hētīoz sp̄ maḡ crescit
 in inferno: q̄to plures labunt̄ in tale hētī:

Car. 2. Aīa sepāta hz curā eoz q̄ agūtur
 in hac vita: q̄ agnoscūt ea q̄ agūt̄ i hac
 vita. **A**ns p̄: de diuīte epulone q̄ agnoscūt
 fr̄es suos, et petiūt dīa fratribz suis ut
 p̄t̄a cauerēt̄ it̄. **D**ōz q̄ nō est ique-
 mes dīe q̄ aīa habeat curā de quibz dā
 sigulaibz: q̄ de q̄bz dā habet aīa sepāta cō-
 gnitōez p̄ aliq̄e q̄tuor modoz p̄ q̄ dītoz
 Lsq̄ sup̄ añ. 4. fo. 1. **E**t sic diues epulo
 habuit curā de fratribz suis ne ip̄i veni-
 rent ad penā, in q̄ ip̄e eāt: ne ip̄e maḡ
 puniret̄. **V**l p̄t̄ dīa alit̄ q̄ q̄nz habēz
 curā de his q̄ ignorāz: sicut habemz curā
 de aiabz defūtoz faciedo p̄ eis suffragia:
 et tū ignorāz an sint dānati, l nō. **V**l
 p̄t̄ dīa q̄ aīe dānatoz agnoscūt aliqua
 fr̄ia p̄ alias aiās eis aduenientes: et sibi
 est in purgatorio. **C**ar. 2. Aīe q̄nz appa-
 rent in ist̄ iñioibz petedo suffragia: q̄ cō-
 gnoscūt ista iñioia. **D**ōz q̄ hoc fit mi-
 raculose, vl fit p̄ opatoez bonoz l maloz
 āgeloz, mortuos ignorātibz, et hoc q̄nz
 ex dispōe dīna ad terroze viuētū l iñstruc-

Quēdo l̄r̄ textū, Ampliq̄ hōne:
 et p̄p̄ndē. 61. **Q**ue sit dīa int̄
 uolūtate, et iñoperatū. **D**icēdū q̄ Inīepa

128.
 t̄ d̄: ille q̄ peccat ex malo hītu. **E**t sig-
 nū illiq̄ est, si delectet̄ in malo: q̄ sig-
 nū gnātī habitū ē delectatio op̄is: siue hor
 sit bonū siue malū. **E**t ideo **A**ns 2. e
 thūoz cōpāt̄ eū p̄alītoz, q̄ hz hītu iñfir-
 mitat̄. **I**ncōtinēs vō d̄: q̄ peccat ex
 passione: etiā si hz q̄tū habitū. **E**t ideo
 in tall̄ iñfirmitat̄ p̄p̄t̄ aliq̄d sanēdū:
 et tū facit oppōitū, p̄ appetitū sēsitiuū:
 q̄ trahit ad oppōitū. **E**t d̄: iñtinēs q̄si
 nō sūt tenēs cū rōe: id est, nō opatur
 s̄ iudiciū rōis.

Quēdo vōt̄ volūtate moueat iñfirmitatē
 vōt̄ volūtate. **D**icēdū q̄ ali-
 q̄d d̄: aliud mouē duplicat̄. **V**l nō:
 p̄ modū finis: et illo mō iñfirmitatē mouet vo-
 lūtate, q̄ bonū iñfirmitatē ē obm̄ volūtate:
 obm̄ aut̄ est finis p̄oē. **A**lio: aliq̄d
 mouet alterz in rōe agentis: et sic vo-
 lūtate mouet iñfirmitatē et alias iñiores vires.
 Rō p̄mi est q̄ oīs appetitū ē de se
 cery: i. appetitū nō hz apud se sp̄em per
 quā sit agnitio: q̄ oportet q̄ agnitio
 fiat p̄ aliq̄d p̄m̄ agnitio. **E**t p̄ illā
 agnitōez seq̄t̄ iñclītio in aliud aliq̄d:
 q̄ iñclītio est appetitū. **D**icūt q̄ p̄o sēsiti-
 uua agnitio p̄ntat obm̄ appetitū sēsiti-
 uo: ita et iñfirmitatē p̄ntat obm̄ suo appe-
 titū sēsitiuū: et sic mouet volūtate
 p̄ modū finis. **R**ō 2. est q̄ d̄ oībz
 potētis subordinat̄ i sup̄ior p̄o q̄ respicit
 finē vlem̄ mouet alias p̄os q̄ respicit
 ut finēs p̄ticularēs: s̄ volūtate respicit
 bonū et finē in cōi t̄p̄ suū obm̄, q̄libz
 aut̄ alia p̄o rēdit in aliq̄d bonū figu-
 lare, sicut visū tendit in agnitōez coloris.
 Iñfirmitatē in agnitōez veri. **Q**uēdo q̄dā bona p̄-
 ticularia: volūtate mouet alias p̄os ad

suos actus. Maior probat dicitur tam
in naturalibus quam in politicis. videtur enim in
naturalibus quod celum mouet ista vis effectiue
et hoc ideo quod celum vult mouet ad genera-
tiones generabilia et corruptibilia: alia autem corpo-
ra habent quosdam particulares effectus circa genera-
bilia et corruptibilia: Vult est in politicis
quod rex qui creditur bono mouet omnes ali-
os inferiores quod inferiores non creditur bono con-
tra se aliquid alium bono particulari.

Quia videtur in istis sit nobilior volu-
tate l'eroni. **Q**uia dicitur quod ista est si-
plinter nobilior voluntate: si voluntas est
dignior intellectu si quod. **P**robatio prima
est quod nobilitas potest simpliciter debet sumi
ex illo a quo sunt nam potest nam aut potest
sunt per operationem ad omnem: si ista omnem est
dignius obiecto voluntatis: quod ista simpliciter et in
sua natura est dignior voluntate. **M**aior pro-
bat quod omnem ista est immalig simpliciter et ab-
soluta. Est enim omnem voluntatis bonum agi-
bile quod inuenitur in rebus exterioribus: si omnem
ista est quoditas rei mal' siue rei: si
rei rei est simpliciter quam ipsa res. **S**ecundo pro-
bat quod voluntas fertur in rem si quod in se est.
sicut ista fertur in rem si quod per seipsum acci-
pitur: quod accipit autem quod aliqua res non potest acci-
pi per seipsum sicut sunt immalia. et tunc voluntas
potest sedere in illas res: quod quoad illa immalia
voluntas est superior quod voluntas potest proprie
ill' quod in hac vita: si illa non potest per
deum cognoscere. **Q**uia est primum idem
probat ex alio quod illa potest est dignior quam huius
digniore nature habitus: si ista habet digni-
ore nature habitus si sapiam. et voluntas
habet iustitiam si sapia est multo altior
iustitia: quod ista est altior voluntate et

nobilior: **C**laro magister. Albertus
dicit quod voluntas est simplicior et nobili-
or intellectu. **A**rguitur. **V**oluntas est simpliciter
nobilior intellectu. **P**robat quod omnem voluntatis
est vult finis: quod est prima causa et perfectio:
sicut dicitur 2° philosophorum. **A**d id quod omnem volu-
tatis si bonum et omnem ista si quoditas potest
dupliciter adiuuere operari. **R**espondeo: si via
causalitatis. et sic omnem voluntatis est dig-
nitas quod causalitas respicit bonum. quod
bonum est simpliciter diffusiuum. **E**t dicitur Augustinus
quod deus bonus est: sumus. si creata participat
bonitate ab illo. **E**t ex hoc arguitur quod voluntas
mouet intellectum effectiue: ut dicitur est.
Alio: operantur adiuuere bonum et vult si
simplicitate ne vult: et sic vult et simpli-
citer bono: quod si **A**rguitur sexto meta. bonum
et malum sunt in rebus verum et falsum causa:
si aliquid est simpliciter et dignitas in anima quam in
rebus. **C**laro: In ista precedit voluntate naturalis:
quod est imperfectior cum potest sunt imperfectiora.
Ad id quod dicitur aliquid est per alio naturalis. **R**espondeo:
via generationis et in eodem: et sic imperfectiora
sunt potest perfectior quod ideo dicitur naturalis de
ipso ad perfectum: et sic ista non est potest vo-
luntate. **A**lio: aliquid precedit aliud naturalis
in diuisis et via perfectioris. et illo modo ista
est potest voluntate. **C**laro est quod finis via
perfectioris est potest alio causis: tunc quod ista
moueat voluntate finalis sicut dicitur est.
quod precedit voluntate via perfectioris.
Claro: **V**oluntas non mouet intellectum
quod mouet est nobilior moto: si voluntas
non est nobilior intellectu: quod non mo-
uet ista. **A**d id quod ista voluntas quam ista
capit dupliciter. **R**espondeo: accipit ista
potest est apprehensio veri et entis in vult:

Alio: h q est detiata pō aie hns detiā
 tu actu: **Vil** voluntas ca. du. **Ar**
 hō: pōt est detiata pō hns detiā actū:
Tur dōm est q dōibz istis modis **Ar**
 est nobilior voluntate: excepto uno: s; h
 q **Ar** est nobilior detiata pō hns de
 tati actu: et voluntas sūt: hōitate
 sui obi: sic enī obm vol **Ar** cōphedit
 sub obō voluntatē: qz tur **Ar** est circa ali
 qd pōulare bonū: s; dōibz aliis modis
Ar est dignior. **Ar** est ergo q volū
 tas mouet **Ar** h q est pō siue vltus
 respō finis et ipiū boni in cō. et h q
Ar est detiata pō: et illo: voluntas ē
 dignior **Ar**. **T**ur dō: qz dō mouēs
 tati mouēs est dignior moto: s; volū
 tas nō mouet **Ar** qz nō: s; solū in
 qz h obm qd est bonū in cōret illo:
 voluntas mouet **Ar** tati est vna de
 tati pōlaris pō: cū hoc nō est vo
 luntas sit dignior **Ar**. **Ar** **Ar**
 uēs nō mouet a moto: n; p amō: s;
Ar mouet voluntatē: qz voluntas nō mo
 uet **Ar** in p amō. **T**ur qz mouēs
 nō mouet a moto: eo nō q mouet. **Ar**
 enī nō mouet voluntatē eo moto q mo
 uet a voluntate: qz **Ar** mouet voluntatē
 finalit et obiectalit: s; voluntas mouet
Ar effectiue: qz dirigit oēs alias pōs
 ad opādū. **Ar** **Ar** **Ar** mouet volū
 tate: et voluntas **Ar**: tur eēt pressū in
 tūm. **T**ur q est statū in **Ar**: qz
 oēm motū voluntatē pōdit motū **Ar**.
 cū voluntas de se sit certa: et nō tūnet:
 ad aliqd: n; pntē p **Ar**. **Ar** nō oportet

.229.
 q **Ar** nō **Ar** sp moueat a voluntate
 nra. s; ad itelligēdū pma itelligibilia
 mouet a voluntate dīna. sicut dī **Ar**
 in **Ar** de bō fortuna: q p m. q siliadi
 p mū ē aliq **Ar** nō: voluntas at nra
 nō est altior **Ar** sicut dām est: q itelli
 git hoc de **Ar** dīno:

Quare sepe nō recte agim. **Ar**
 dū q pro solutiōe h q qōis: sicut ē q
 in qz actōe nra: **Ar** opatiūg p pūte
 vūit syllogismo pōtū: q maiorē ponit
Ar pōtū: et s; idem **Ar** subsumat mi
 norē: tur nō sit error in qōe: **Ar** si
 minor subsumat p fatasia et appetitū
 sensitiū: tur in qclusiōe sit error: qz
 nō tū sp vt patet in textu: et in decla
 tiōe eiūdem: qz fantasia et appetitū se
 sūtiū qz hnt rectitudēs: et qz nōn):
 qz s; logicos qclusiōe seqt debilitōe pte
 pmissay. **Ar** q maior ē vltis: et minor
 pōlaris: qclusiō ē pōlaris: **Ar**
 gra **Ar** pōtūg assūit in qz opatiōe
 ista pōem: **Ar** bonū est facēdū: **Ar**
 tur sub tali pōe: **Ar** pōtūg subsumit
 aliqd bonū s; pōtū: (exēplū gra) **Ar**
 sitare earliam ē bonū. **Ar** Diligēt studē
 est bonū: tur nō sit error in qclusiōe:
Ar aut fatasia siue appetitū dīor sub
 sumat sic: **Ar** Delectai in aliquo p rōē:
 est bonū: tur male qcludit. **Ar** **Ar** dī
Ar 3. et hōr: qz oīs malū est ignoras:
 qz oīs malū ignorat. i. errat: s; sub sup
 tōe antōis pōis in syllogismo pōtū:
 et eē qz ignorat in eligēdo: qz pōit
 sensualitate rōni:

ros eductu. eo qd xpo apud iferos p'dicte. plato mox creditu in illu. Et ad hor. expimētu
tale afferunt accidisse. Cui dū qdā scholais qdā dicta platōmīca legāt nec ea intellēge possēt
eo qd qdā silitudines loqret. repit in auctore maledicta dūte qsi q sic voluerit s'mas
trade ut itellēge nō possēt. Cui plato apparuit dices. Quid me amice sic loqueris. nō ego
sum salus. et fucim ex vrbz p'ma q in xpm credidi apud iferos p'dicte m.

cipalis in hoīe: q vta estimatiua ē rō
p'ticularis. Ex quo fit ar. **Q**o p'ticularis di
rigit a rōe vli. sicut p'z in syllogizatoe.
vbi p'pōes figurales g'cludūt ex vlibz:
cū g. rō sit rō vli. et estimatiua p'ticularis:
sic dirigit estimatiua et appetitū sibi g'uitū
a rōe vli. Et ista ē cā. qre ouis estimas
q vltim estimatiua lupi p'ntē absq
delibatoe stat fugit: s; homo etiā si
estimēt p' vltim vltimē cogitatiua aliqd
p'ntiū sibi imūnē p'mo delibeāt anq
fugiat. Et qd syllogizac nō est op'z si
p'ntiū rōi. ideo dicit iste vltimē p'z obe
dire rōi q intellectū: Idem p'z expimēto.
qd ex vlibz syllogizatoe; m'itigāt pas
siones sicut ira g'rupia. V aliqd h'mōi.
Et ex obediūt isti appetitū volūtati:
qd eā p'z ex expimēto. qd vidēz q homo
si app'hdāt aliqd cupisibilem nō statim
nō stat p'scāt illud: s; asp'nt motū vo
lūtatis rōi: nō illig est qd ut p'z dān est:
volūtatis est superior pō int' pōs aīe: s; sp
superior pō mouet rōi: qd eā volūtatis
nōlūt' mouet alias pōs rōi: **A**r.
Aug. vocat sensualitate serpētē (qd nō
obedit rōi): qd scāt q appetitū rōi non
obediat rōi. **D**z q appetitū sensitū
amp'it duplicat. **A**r. nō: s; q fert' in omnī
absolute p' rōem: et sic vocat' serpēs: qd
sic mouet qd d'mū rōis superioris et rōi:
Alio: amp'it appetitū rōi: s; q appetitū
redūdat rōi: et sic appetitū vōt' rōi: p't
ent' pō superior dirigit rōi ad suū actū:
Ar. **R**ō repug'nt aliu: nō obedit ei:
s; sensualitas repug'nt rōi: q nō obedit
ei. **A**r. p'z in ignētibz. **D**z q
sunt in ciuilibz est duplex p'ncipatū s; **S**
Despotia in quo p'ncipatū rōi nō h

230.
p'tate resistendi superioris sicut d'ns p'ncipat'
suo seruo. Aliq est p'ncipatū politia si
ue regal' et in illo p'ncipatū subditi hnt
p'pā volūtate resistēdi d'no suoz superior:
sicut rex d'nat' ciuibz: **D**z est qd sicut
in hoīe repit' duplex p'ncipatū qd aīa
d'nat' corpori p'ncipatū despotico: et ideo
p't aīa vti corpe: et corpe aīe resistē nō p't:
s; volūtatis non d'nat' appetitū rōi: tali
p'ncipatū s; p'ncipatū politico: et ideo ap
petitū rōi p't resistē appetitū superior:
Nō patet q ista p'pō. appetitū rōi obe
dit rōi est amp'eda s; q (obedit) dicit
ap'ntudine: sic q sit sensū appetitū obe
dit. i. ap'ntū natū est obedire: qmū est natū
sit repugnā rōi: **A**r. **P**ō sensitiua
g'gnitiua nō obedit rōi: q nec appetitū.
Ar. p'z q nō vidēz qn volūg. **C**ōna p'z
qd appetitū scāt g'gnitiuoz. **D**z q du
plices s; sensū s; **E**xterior' et tales nō
obediūt rōi: qd tales nō mouēt nō p'nt
bz sensibilibz: cū p' p'ntū volūtatis non
sit obm p'nt: q nō p't vidē vish qn volūg.
s; sensū rōi mouent' s; p'ntū volūtatis:
qd illi sensū cōponūt sātasmata: sic diri
gūt a libertate volūtatis.

Quē **A**r. appetitū sensitū moue
at volūtate. **Q**uēdū qd qn appetitū
sensitū p't mouē volūtate. **E**g rō est.
qd obm volūtatis ē bonū: s; appetitū se
sitiuū qn iudicat aliqd ē bonū: qd appe
titū sensitū p't mouē volūtate. **M**aior
est māifesta. **M**inor p'z qd qd alicui m
deat aliqd ē bonū: hor g'igit ex dispoē
illig qd p'nt tale bonū (sicut gustū ifer
tū iudicat hor ē dulce: qd quēit sibi s;
suā ifertoz: cū qd ex passioē appetitū
sensitiuū qn hō imutat' ad dispoēz aliqū

sequitur quod si illa dispoēs, appareat aliquid bonū quod est illa dispoēm nō eēt bonū. Et sic patet quod appetitū sensitīuū mouet voluntate ex pte obiecti. **Ar.** Volūtas p̄ticularis nō agit in cām vlem; ergo appetitū sensitīuū nō agit in voluntate (quod est circa bonū vlem; et appetitū sensitīuū est circa bonū p̄ticularē. **Ad** q̄ dicitur quod vlt̄ p̄ticularis nō agit in vltute vlem, nisi est talis vlt̄ vlt̄ applicet ad aliquod p̄ticularē agibile. **Ex**empli grā est p̄ticularis vlt̄ celi quod est vlt̄ p̄t̄ ipediri p̄ aliq̄d p̄ticularē agēs circa p̄ductionē aliuū plantę; et tñ vlt̄ celi est vlt̄. **Ad** q̄ vlt̄ est vlt̄ quod vlt̄ p̄ticularis nō ipediat vltute vlem; et q̄ p̄t appetitū sensitīuū dispoēt p̄ aliquā passiōē vt in hoc p̄ticulari agibili trahat rōem a sua rectitudine.

Quod vlt̄ libery arbitriū sit sp̄cial p̄o aīe. **Qu**idē q̄ nō, q̄ ē ip̄a met voluntas, q̄d sit p̄. **O**portet enim p̄o appetitiuas eē p̄portionatas apph̄e s̄uis. (q̄ appetitiue mouēt ab apph̄e s̄uis): s̄ in vlt̄ est q̄dā vis itellectiua quod vlt̄ ex alio eligim̄ elicim̄; ergo p̄portionabilis sit eī in appetitiua. **Est** q̄ vna vis in appetitiua quod sup̄licit̄ sine appetitū; et vocat̄ voluntas. **Alia** est vis electiua sine libery arbitriū, scdm̄ quā vlt̄ eligit̄ an̄ aliud. **Di**cut̄ q̄ vlt̄ et rō sit vna p̄o: ita voluntas et libery arbitriū. **Et** ideo s̄ aliq̄d libery arbitriū d̄ vis electiua: q̄ p̄ illā vlt̄ vlt̄ p̄eligit̄ alteri. **Ar.** Nō et delibatiū nō p̄nt eē vna p̄o: s̄ ē aliq̄ voluntas nāl, quod vocat̄ thelesis, et aliq̄ est voluntas delibatiua quod vocat̄ vult̄: s̄

si distictē p̄oē. **Ad** q̄ voluntas nāl quod vocat̄ thelesis et voluntas delibatiua quod vocat̄ vult̄ nō d̄nt vt diūse p̄oē: s̄ d̄nt s̄ actū p̄f̄m et ip̄f̄m. **The**lesis enī d̄ voluntate ip̄f̄m, quod nō est quāta p̄f̄ctē delibatiōi et cōpletē: nec ē accepta s̄ oēs it̄stācias siue q̄dōs: **Vult̄** at̄ est voluntas accepta, cū p̄f̄ctā delibatiōē. **Et** s̄ hor q̄stigit̄ quod aliq̄s vult̄ oppōita: s̄ d̄ diūsas voluntates, quāz enī an̄ p̄f̄ctā delibatiōē vult̄ aliquā rē: quā tñ nullo mō vult̄ p̄q̄ delibatiōē p̄f̄ctā. **Et** martires voluntate nālī volebāt nō mori: s̄ voluntate delibatiua et p̄f̄ctā volebāt mori, ne abnegarēt fidē. **Ar.** p̄oē distiguūt̄ penes actū: s̄ ē aliq̄ actū voluntatis et libery arbitriū: s̄ si diūse p̄oē. **Qu**idē ē nō tā. **Minor** patet, q̄ voluntas ē actū p̄oē volitiue, s̄ quod absolute icliat̄ ad finē: sed electio p̄ diūsitatē eligibiliū est actū libery arbitriū. **Ad** q̄ si duplex actū. **Quidā** sit quod se actū h̄nt ad aliq̄ p̄oē: et tales nō diūsficiat̄ p̄oē. **Alī** sit actū quod cōt̄r se h̄nt ad p̄oē: et illi diūsficiat̄ p̄oē: sicut in sensibz s̄ vidē et audire. **Et** hoc q̄ est d̄ q̄ electio et voluntas h̄nt se p̄ actū ad libery arbitriū: q̄ voluntas est actū p̄oē volitiue, s̄ quod absolute icliat̄ in finē: s̄ electio ē actū voluntat̄ s̄ quod vlt̄ p̄eligit̄ alci p̄ aliq̄d bonū q̄nt̄. **Et** s̄le est de itellectū et rōnālī, quod ad p̄oē itellectiua. **Ar.** Est d̄ vlt̄ s̄ agēs et p̄oē: s̄ eē eī d̄ vlt̄ voluntas. **Cō**tra tenet a s̄le. **Ad** q̄ est d̄ vlt̄. **Ar.** q̄ voluntas nō mouet̄ a d̄: it̄: s̄ solū ab it̄ p̄oē. **Et** ideo sicut in vlt̄ p̄oē ē vis itellectiua et rōnālī: ita in voluntate ē vis volitiua et electiua. **Ad** q̄ d̄ q̄ vlt̄ cōpāt̄ ad voluntate vt mouēt̄: et ideo nō q̄ distiguūt̄ d̄ vlt̄: q̄ nlla ē voluntas agēs, cū oīs voluntas sit mota. **Ar.** finis.